

Kulturní potřeby města Brna

Závěrečná zpráva

Zadavatel: statutární město Brno

Zpracoval odborný tým společnosti INBOOX CZ ve složení:

Mgr. Martin Švarc

Mgr. Aneta Fialová

Bc. Viktor Bělohoubek

Projektový tým:

Lucie Novotná

Bc. Kristýna Rochová

B R N O

únor 2023

Obsah

1.	KONTEXT PRŮZKUMU	3
2.	TECHNICKÁ ZPRÁVA.....	4
2.1.	CÍLE ŠETŘENÍ A KONCEPTUÁLNÍ VYMEZENÍ POJMU „KULTURA“	4
2.2.	METODOLOGIE	5
2.3.	PRŮBĚH SBĚRU	5
3.	VÝSLEDNÉ SLOŽENÍ SOUBORU	7
3.1.	SLOŽENÍ PODLE KVÓTNÍCH ZNAKŮ A JEJICH NAPLNĚNÍ	7
3.2.	DALŠÍ SOCIODEMOGRAFICKÉ CHARAKTERISTIKY	13
4.	SPOKOJENOST A OSOBNÍ DŮLEŽITOST KULTURY A KULTURNÍHO VYŽITÍ.....	15
5.	FREKVENCE NÁVŠTĚV KULTURNÍCH UDÁLOSTÍ A INSTITUCÍ.....	29
6.	DOSTUPNOST KULTURY	34
6.1.	INFORMACE O KULTUŘE	34
6.2.	VÝDAJE NA KULTURU A SLEVY	39
6.3.	BARIÉRY NÁVŠTĚVNOSTI	44
6.4.	DOSTUPNOST KULTURY PRO SPECIFICKÉ SKUPINY OBYVATEL	48
6.5.	DOSTUPNOST KULTURNÍCH INSTITUCÍ.....	55
7.	AKTIVITA OBČANŮ BRNA V OBLASTI KULTURY	58
8.	PUBLIKUM KULTURNÍCH PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ MĚSTA BRNA	60
9.	SHRNUTÍ	65
10.	PŘÍLOHA – SEZNAM TABULEK A GRAFŮ	68
11.	PŘÍLOHA – DOTAZNÍK	70

1. Kontext průzkumu

Předkládané šetření se zabývá pohledem, zkušenostmi a názory obyvatel Brna na oblast kultury a kulturních institucí, působících v Brně včetně příspěvkových organizací města Brna. Tematicky mapuje:

- (1) spokojenost Brňanů s oblastí kultury v Brně,
- (2) osobní důležitost možností obyvatel pro kulturní a společenské vyžití,
- (3) návštěvnost kulturních událostí a institucí v Brně, dostupnost brněnské kultury pro různé příjmové, věkové, národnostní a další skupiny obyvatel,
- (4) pořádání kulturních akcí v Brně obyvateli města a vlastní umělecká činnost,
- (5) publikum příspěvkových organizací v oblasti kultury města Brna.

Průzkum byl zadán odborem kultury Magistrátu města Brna za účelem zmapování postojů a chování obyvatel Brna v oblasti brněnského kulturního dění. Účelem průzkumu bylo získat co možná nejkomplexnější obraz toho, jak brněnská veřejnost vnímá oblast brněnské kultury a mít tak podklad pro evaluaci současné Strategie kultury a kreativních odvětví, nastavení parametrů následujícího akčního plánu a dalších strategických materiálů v oblasti kultury. Průzkum může soužit také jako podklad pro příspěvkové organizace města Brna v oblasti kultury.

Průzkum částečně navazoval na zjištění z kvalitativního průzkumu „Vnímání kultury brněnskými obyvateli“¹, který se uskutečnil v roce 2021. Informace od komunikačních partnerů byly využity při designu dotazníku pro inspiraci k formulování některých otázek v dotazníku, a především jako položky odpovědí. Závěry z kvalitativního šetření se primárně odrazily na sadě výroků o vnímání brněnské kultury, položkách využívaných informačních zdrojů, a položkách bariér přístupu ke kultuře.

Několik otázek a položek odpovědí bylo inspirováno nebo převzato z kvantitativního výzkumu „Jaké chcete Brno“ z roku 2017². To se týká otázek na celkovou míru spokojenosti a důležitosti kultury v Brně, otevřené otázky na nápady pro zlepšení kulturní oblasti v Brně, seznamu položek institucí (s drobnou modifikací), a otázky na frekvenci návštěv jednotlivých kulturních institucí.

Zvláštní důraz byl kladen na získání dat týkajících se dostupnosti kulturního dění pro specifické skupiny obyvatel – rodiče s dětmi, seniory, cizince žijící v Brně (expaty) a osoby se zdravotním znevýhodněním, a to z důvodu získání datových podkladů a pro vyhodnocení indikátorů v rámci priority E3 Strategie kultury a kreativních odvětví³.

Na přípravě dotazníku úzce spolupracoval odborný tým společnosti Inboox CZ s pracovníky Magistrátu města Brna z Odboru kultury a Odboru participace⁴.

¹ https://kultura.brno.cz/wp-content/uploads/2022/02/jn4mmb_vnimani-kultury-brnenskymi-obyvateli_zaverecna-zprava_anonymizovana.pdf

² [Jaké chcete Brno? 2017 / What should Brno be like? 2017 | data.Brno](#)

³ http://brno2050.cz/wp-content/uploads/2017/09/Strategie-kultury-a-kreativn%C5%9Fch-odv%C2%A6%C5%A4tv%C5%9F_strategick%C3%AD-a-programov%C3%AD-%C2%A6%C5%B9%C3%ADst.pdf

⁴ Za Odbor kultury se na designu dotazníku a celého šetření podílely paní Bc. Radka Musilová a Mgr. Veronika Majíčková, za Odbor participace paní Mgr. Eva Gregorová.

2. Technická zpráva

2.1. Cíle šetření a konceptuální vymezení pojmu „kultura“

Cílem tohoto exploračního kvantitativního šetření na dospělé populaci (18+) města Brna bylo získat informace o postojích a chování obyvatel ve vztahu ke kulturnímu provozu ve městě Brně. Průzkum se zaměřil na těchto 6 tematických okruhů:

1. Spokojenost s oblastí kultury v Brně
2. Osobní důležitost možností pro kulturní a společenské vyžití v Brně
3. Frekvence návštěv kulturních událostí a institucí v Brně
4. Dostupnost brněnské kultury pro různé příjmové, věkové, národnostní a další skupiny obyvatel
5. Pořádání kulturních akcí v Brně obyvateli města a vlastní umělecká činnost
6. Publikum příspěvkových organizací v oblasti kultury města Brna

V rámci šetření jsme pracovali s konceptem „kultury“ podle těchto zásad:

1. Až na výjimky jsme pracovali s jednáním a postoji, které se týkaly kultury odehrávající se ve městě Brně.
2. Mezi kulturu jsme počítali jednak program uskutečňovaný v rámci „kulturních institucí“, jednak „kulturní události“. Kultura je tedy v rámci šetření vymezena poměrně úzce jako místa a události uměleckého provozu.
 - 2.1. Mezi „kulturní instituce“ jsme zařadili kina, divadla, místa konání koncertů, muzea, galerie a výstavní prostory, a knihovny. Do kulturní oblasti jsme navíc v rámci některých otázek v dotazníku zařadili také sochy a umění ve veřejném prostoru a kulturní památky.
 - 2.2. Mezi „kulturní události“ jsme zařadili 16 významných kulturních událostí konaných v Brně. Tyto události město Brno buď (spolu)pořádá nebo je podporuje.
3. Za kulturu jsme naopak nepovažovali:
 - 3.1. Předměty nebo služby konzumované individuálně: nákup knih, hudby, uměleckých předmětů; placení streamovacích platforem.
 - 3.2. Šířeji pojímanou kulturu jako zážitek, společně strávený čas, odpočinek a trávení volného času obecně – kavárny, hospody, restaurace, street food festivaly, plesy, aktivity týkající se sportovního vyžití nebo kultury těla (sauna, wellness, fitness) a další.

2.2. Metodologie

Sběr dat: leden 2023

Typ: kvantitativní průzkum, kvótní výběr

Cílová populace: obyvatelé města Brna starší 18 let. Cizinci museli navíc splňovat podmínku, že žijí minimálně poslední 3 roky v Brně a jsou schopni se dorozumět česky nebo anglicky.

Výběrový soubor: 1 111 respondentů

Sledované kvótní znaky:

- 1) křížená kvóta pohlaví-věk respondenta
- 2) jednoduchá kvóta faktické (nikoli trvalé) bydliště v městské části
- 3) jednoduchá kvóta nejvyšší dosažené vzdělání
- 4) jednoduchá kvóta ekonomická aktivita
- 5) jednoduchá kvóta podle státního občanství

Data pro nastavení kvót (opora výběru):

Pro kvótní znaky v tomto šetření byla jako opora výběru využita data Českého statistického úřadu⁵ – ze Sčítání lidu, domů a bytů 2021 a Výběrového šetření pracovních sil 2021. Kvóta podle státního občanství byla stanovena Zadavatelem na minimálně 100 respondentů jiné než české a slovenské národnosti ve vzorku.

2.3. Průběh sběru

- V úvodu sběru jsme zkontaktovali všechny tazatele z interní tazatelské databáze společnosti INBOOX CZ s.r.o., se kterými spolupracujeme dlouhodobě na rozsáhlých kvantitativních sběrech dat. Tazatele, jež se účastnili sběru dat pro Brno v předchozích letech, či v Brně sami žijí, jsme kontaktovali prioritně. Všichni tazatelé byli komplexně proškoleni, včetně správného vyplňování dotazníku.
- Sběr dotazníků probíhal formou osobního dotazování respondentů (F2F) metodou CAPI. Sběr metodou CAPI jsme doplnili formou online dotazování metodou CAWI, vše za pomoci profesionálního webového rozhraní Survey Monkey.
- Dotazník byl vyhotoven ve dvou jazykových mutacích. Nejprve byl vytvořen dotazník v češtině, který byl otestován v rámci pilotáže na obyvatelích města Brna, včetně cizinců. Následně byl přeložen do angličtiny – tato jazyková mutace byla pilotována pouze na anglicky hovořících cizincích.
- Každý respondent-cizinec si mohl vybrat, zda dotazník vyplní v češtině nebo angličtině, podle toho, který jazyk ovládal lépe.
- Díky technickým možnostem použitého webového rozhraní jsme měli možnost průběžně kontrolovat ID zařízení (především smartphonů a tabletů), které tazatelé používali. Přes

⁵ Zdrojová data:

SLDB 2021: Pohlaví, věk, vzdělání, faktické bydliště v městské části Brna

VŠPS 2021: Ekonomická aktivita – dělení na ekonomicky aktivní a ekonomicky neaktivní

IP adresu bylo průběžně kontrolováno, zda bylo dotazování provedeno ze zařízení, ze kterého mělo být provedeno. Dalším nástrojem kontroly bylo automatické měření času začátku i konce vyplňování dotazníku, které nám jasně uvádělo dobu vyplňování každého dotazníku.

- Tazatelé dostali pokyn dodávat pouze kompletně vyplněné a hotové dotazníky, díky tomu je item-response rate u všech uzavřených otázek téměř stoprocentní. V systému Survey Monkey, ve kterém tazatelé sbírali dotazníky, nebylo možné vyplnit pouze část dotazníku – takové dotazníky nebyly započítány do celkového počtu nasbíraných dotazníků na daném odkazu.
- Tazatelé mohli pro motivaci respondentů využít také možnost dárkových předmětů, které město Brno pro dané dotazníkové šetření poskytlo.
- Kontrola a koordinace tazatelů probíhala formou namátkových telefonických rozhovorů s tazateli, kteří předem uváděli supervizorům, v jaké městské části se budou daný den vyskytovat. Dále jsme kontrolu prováděli prověřováním zjištěných odchylek v datech. Návratnost od jednotlivých tazatelů byla poměrně konzistentní.
- Sběr dat probíhal v průběhu ledna 2023.
- Průměrná délka rozhovorů s respondentem byla 17 minut.
- V rámci průzkumu se zapojilo celkem 26 tazatelů společnosti INBOOX CZ, s.r.o.
- Tazatelé sbírali v časovém rozmezí 09:00 – 20:00 každý den včetně víkendů⁶. Tazatele jsme koordinovali do jednotlivých městských částí každý pracovní den, a to dle naplněnosti kvót. Víkendové kvóty byly mezi tazatele rozděleny předem tak, aby nedošlo k nadměrnému naplnění některé z kvót.
- Výsledný soubor obsahuje odpovědi od 1 111 respondentů.

Zhodnocení celkové úspěšnosti sběru dat v terénu

Sběr dat na území Brna hodnotíme jako úspěšný.

Podařilo se:

- Sesbírat naplánovaný počet dotazníků v požadované struktuře.
- Získat data ve vysoké kvalitě (úplnost a správnost vyplněných dotazníků).
- Spolupracovat se zkušenými tazateli, kteří disponují zkušenostmi z terénu i místní znalostí.

⁶ Týká se dotazování CAPI. Dotazníky získané metodou CAWI mohly být z logiky věci vyplňovány mimo časové okno 09:00 - 20:00.

3. Výsledné složení souboru

V následujících dvou podkapitolách uvádíme výsledné složení souboru podle **kvótních znaků** (věku-pohlaví, vzdělání, bydliště respondenta podle městské části, ekonomické aktivity, státní příslušnosti) a **dalších proměnných** (čistý příjem domácnosti, socioekonomická klasifikace).

3.1. Složení podle kvótních znaků a jejich naplnění

Výběrový soubor respondentů byl sbírán takovým způsobem, abychom naplnili všechny vypočtené kvótní znaky, pokud možno co nejpřesněji napříč všemi kategoriemi 5 sledovaných kvótních znaků.

Přípustná tolerance odchylky od cílové hodnoty v každé kategorii 4 z 5 kvótních znaků⁷ byla dodavatelem stanovena na maximálně $\pm 5\%$. Jinými slovy: finální počet respondentů v dané kategorii musel být naplněn v rozmezí 95 % - 105 % cílového počtu (tj. 100 %) respondentů v dané kategorii kvóty⁸.

Všechny kvótní znaky jsou ve všech kategoriích naplněny v rámci této tolerance, tj. v rozmezí 95 % až 105 % od cílové hodnoty.

V kategorii státní příslušnosti byl naplněn minimální počet respondentů-expatů stanovený na N = 100.

Kvóta **pohlaví-věk** je napříč kategoriemi naplněna v **rozmezí 99,5 % a 100,9 %** cílové hodnoty (dále c. h.). Celkem 10 z 12 sledovaných kategorií se podařilo nasbírat zcela přesně⁹. Vzorek respondentů téměř dokonale kopíruje strukturu základní populace podle pohlaví a věku.

Tabulka 1. Cílový počet respondentů ve vzorku podle pohlaví-věku respondenta, N = 1111

věková kategorie	cílový počet respondentů ve vzorku	
	pohlaví	
	muž	žena
18-25 let	57	57
26-35 let	118	109
36-45 let	109	100
46-55 let	84	82
56-65 let	68	76
66 a více let	100	149
Celkem	537	574

⁷ Minimální počet respondentů-expatů v kvótě státní příslušnost byla stanovena na 100 respondentů.

⁸ Příklad: cílový počet pro naplnění kvóty „žena, 36-45 let“ na 100 % činí při celkovém vzorku N = 1 111 přesně 100 respondentů. Krajní tolerované hodnoty finálního složení této kategorie kvótního znaku pohlaví-věk jsou tedy $100 \cdot 0,95 = 95$ (minimum) a $100 \cdot 1,05 = 105$ (maximum).

⁹ Cílový počet respondentů dle vypočtených kvót se rovná finálnímu počtu respondentů ve vzorku, tj. finální hodnota se rovná 100 % cílové hodnoty.

Finální složení souboru v souboru dle pohlaví a věku respondenta ilustrují následující dvě tabulky.

Tabulka 2. Finální složení souboru podle pohlaví-věku respondenta (absolutní četnosti), N = 1111

finální počet respondentů ve vzorku		
pohlaví		
věková kategorie	muž	žena
18-25 let	57	58
26-35 let	118	109
36-45 let	109	101
46-55 let	84	82
56-65 let	68	76
66 a více let	100	149
Celkem	536	575

Tabulka 3. Finální složení souboru podle pohlaví-věku respondenta (relativní četnosti), N = 1111

finální podíl respondentů ve vzorku		
pohlaví		
věková kategorie	muž	žena
18-25 let	5,1 %	5,2 %
26-35 let	10,6 %	9,8 %
36-45 let	9,8 %	9,1 %
46-55 let	7,6 %	7,4 %
56-65 let	6,1 %	6,8 %
66 a více let	9,0 %	13,4 %
Celkem	48,2 %	51,8 %

Kvóta **vzdělání** je napříč kategoriemi naplněna v **rozmezí 99,8 % a 100,2 %** c. h. Celkem 3 z 5 kvótních kategorií jsou naplněny zcela přesně podle struktury základní populace.

Dvě níže uvedené tabulky ukazují cílovou hodnotu počtu respondentů podle vzdělání a finální složení souboru v absolutních a relativních počtech.

Tabulka 4. Cílový počet respondentů ve vzorku a finální složení souboru podle vzdělání respondenta (absolutní četnosti), N = 1111

vzdělání	cílový počet respondentů ve vzorku	finální počet respondentů ve vzorku
Základní (i neukončené), bez vzdělání	87	87
Středoškolské a vyučen/a bez maturity	240	239
Středoškolské s maturitou	380	381
Vyšší odborné, vysokoškolské bakalářské	100	100
Vysokoškolské magisterské a vyšší	304	304
Celkem	1111	1111

Tabulka 5. Finální složení souboru podle vzdělání respondenta (relativní četnosti), N = 1111

vzdělání	finální podíl respondentů ve vzorku
Základní (i neukončené), bez vzdělání	7,8 %
Středoškolské a vyučen/a bez maturity	21,5 %
Středoškolské s maturitou	34,3 %
Vyšší odborné, vysokoškolské bakalářské	9,0 %
Vysokoškolské magisterské a vyšší	27,4 %
Celkem	100,0 %

Kvóta faktického bydliště podle **městské části** je napříč kategoriemi naplněna v **rozmezí 95,1 % a 103,4 %** c. h. Zároveň 17 z celkových 29 kategorií (městských částí) jsou naplněny ve finálním vzorku přesně podle zadané kvóty.

Mírně podreprezentováni jsou obyvatelé Židenic (95,1 % c. h.), Slatiny (95,9 %), Vinohrad (96,4 %) a Brna-středu (96,9 %). Naopak mírně nadreprezentováni jsou lidé bydlící v městských částech Líšeň (102,9 % c. h.), Brno-sever (103 %) a Starý Lískovec (103,4 %).

Následující dvě tabulky uvádějí cílové počty respondentů v každé kategorii (městské části) dle populace základního souboru a finální složení respondentů v datovém souboru – absolutní i relativní četnosti.

Tabulka 6. Cílový počet respondentů ve vzorku a finální složení souboru podle faktického bydliště respondenta v městské části (absolutní četnosti), N = 1111

městská část	cílový počet respondentů ve vzorku	finální počet respondentů ve vzorku
Bohunice	40	41
Bosonohy	7	7
Bystrc	67	69
Černovice	23	23
Chrlice	10	10
Ivanovice	5	5
Jehnice	3	3
Brno-jih	26	26
Jundrov	12	12
Kníničky	3	3
Kohoutovice	33	34
Komín	22	22
Královo Pole	86	87
Líšeň	71	73
Maloměřice a Obřany	17	17
Medlánky	16	16
Nový Lískovec	29	29
Ořešín	2	2
Řečkovice a Mokrá Hora	43	42
Brno-sever	135	139
Slatina	30	29
Starý Lískovec	36	37
Brno-střed	203	197
Tuřany	16	16
Útěchov	3	3
Vinohrady	34	33
Žabovřesky	60	60
Žebětín	16	16
Židenice	63	60
Celkem	1111	1111

Tabulka 7. Složení souboru podle faktického bydliště respondenta v městské části (relativní četnosti), N = 1111

městská část	finální podíl respondentů ve vzorku
Bohunice	3,7 %
Bosonohy	0,6 %
Bystrc	6,2 %
Černovice	2,1 %
Chrlice	0,9 %
Ivanovice	0,5 %
Jehnice	0,3 %
Brno-jih	2,3 %
Jundrov	1,1 %
Kníničky	0,3 %
Kohoutovice	3,1 %
Komín	2,0 %
Královo Pole	7,8 %
Líšeň	6,6 %
Maloměřice a Obřany	1,5 %
Medlánky	1,4 %
Nový Lískovec	2,6 %
Ořešín	0,2 %
Řečkovice a Mokrá Hora	3,8 %
Brno-sever	12,5 %
Slatina	2,6 %
Starý Lískovec	3,3 %
Brno-střed	17,7 %
Tuřany	1,4 %
Útěchov	0,3 %
Vinohrady	3,0 %
Žabovřesky	5,4 %
Žebětín	1,4 %
Židenice	5,4 %
Celkem	100,0 %

Kvóta **ekonomické aktivity** je naplněna v **rozmezí 96,1 % a 102,6 %** c. h. V rámci kvóty jsme sledovali pouze 2 agregované kategorie – ekonomicky aktivní a neaktivní. Mírně podreprezentováni jsou ekonomicky neaktivní, mírně nadreprezentováni ekonomicky aktivní obyvatelé Brna.

První z následujících tabulek shrnuje složení souboru v kontextu cílového počtu respondentů. Druhá z nich shrnuje finální počet respondentů (absolutní i relativní) podle agregovaných i jemných kategorií ekonomické aktivity.

Tabulka 8. Cílový počet respondentů ve vzorku a finální složení souboru podle ekonomické aktivity respondenta (absolutní četnosti), N = 1111

ekonomická aktivita	cílový počet respondentů ve vzorku	finální počet respondentů ve vzorku
ekonomicky aktivní	667	684
ekonomicky neaktivní	444	427
Celkem	1111	1111

Tabulka 9. Složení souboru podle všech kategorií ekonomické aktivity respondenta (absolutní i relativní četnosti), N = 1111

ekonomická aktivita	ekonomická aktivita – přesná kategorie	finální počet respondentů ve vzorku	finální podíl respondentů ve vzorku
ekonomicky aktivní	mezisoučet v kategorii – aktivní	684	61,6 %
	Zaměstnanec bez podřízených	344	31,0 %
	Zaměstnanec – nižší vedoucí (1-5 podřízených)	108	9,7 %
	Zaměstnanec – vyšší vedoucí (6 a více podřízených)	70	6,3 %
	Zaměstnanec – vrcholový manažer, ředitel podniku	28	2,5 %
	Soukromý podnikatel bez zaměstnanců (OSVČ)	74	6,7 %
	Soukromý podnikatel s 1-5 zaměstnanci	36	3,2 %
	Soukromý podnikatel s 6 a více zaměstnanci	24	2,2 %
ekonomicky neaktivní	mezisoučet v kategorii – neaktivní	427	38,4 %
	Nezaměstnaný	24	2,2 %
	Student	120	10,8 %
	V domácnosti, na rodičovské dovolené apod.	49	4,4 %
	Nepracující důchodce	234	21,1 %
celkem	aktivní + neaktivní	1111	100,0 %

Kvóta podle **státního občanství** byla naplněna podle zadání; vzorek zahrnuje celkem 104 respondentů jiné než české nebo slovenské státní příslušnosti.

Přehled cílových hodnot v rámci této kvóty a její finální naplnění (absolutní i relativní četnosti) ilustruje následující tabulka.

Tabulka 10. Cílový počet a složení souboru podle státní příslušnosti respondenta (absolutní i relativní četnosti), N = 1111

státní příslušnost	cílový minimální počet respondentů ve vzorku	finální počet respondentů ve vzorku	finální podíl respondentů ve vzorku
česká nebo slovenská státní příslušnost	900	1007	90,6 %
jiná státní příslušnost („expat“)	100	104	9,4 %
Celkem	1000	1111	100,0 %

3.2. Další sociodemografické charakteristiky

Zde uvádíme absolutní i relativní počty respondentů v souboru dle sociodemografických znaků, které nicméně nebyly kvótními znaky a jejich podíl v souboru tedy nemusí odrážet strukturu základní populace (obyvatel města Brna). Mezi ně patří:

- 1) Čistý měsíční příjem domácnosti respondenta
- 2) Zařazení dle socioekonomického postavení (konstruovaný index ABCDE)

Složení souboru podle čistých měsíčních příjmů domácnosti respondenta ilustruje následující tabulka. Na otázku jsme získali odpovědi od 71,3 % respondentů. Podíl odmítnutých odpovědí byl 19,9 %, 8,8 % údaj neznalo.

Mezi respondenty, kteří uvedli příjem domácnosti, jsou nejčastěji zastoupeny domácnosti s příjmem 40-50 tisíc Kč (12,2 %) a 30-40 tisíc Kč (11,9 %).

Tabulka 11. Struktura souboru – čistý měsíční příjem domácnosti respondenta, N = 1111

čistý příjem domácnosti	N	podíl
Nižší než 20 000 Kč	76	6,8 %
20 001 - 30 000 Kč	99	8,9 %
30 001 - 40 000 Kč	132	11,9 %
40 001 - 50 000 Kč	136	12,2 %
50 001 - 60 000 Kč	95	8,6 %
60 001 - 70 000 Kč	79	7,1 %
70 001 - 80 000 Kč	48	4,3 %
80 001 - 90 000 Kč	37	3,3 %
90 001 - 100 000 Kč	34	3,1 %
100 001 - 125 000 Kč	27	2,4 %
125 001 Kč a více	29	2,6 %
neví	98	8,8 %
odmítl odpovědět	221	19,9 %
celkem	1111	100,0 %

V rámci analýzy využíváme metodiku socioekonomické klasifikace ABCDE¹⁰. Každý respondent je zařazen do jedné z kategorií socioekonomického statusu na základě nejvyššího dosaženého vzdělání, profesního postavení, složení domácnosti a vlastnictví několika položek. Respondenti s **nejvyšším socioekonomickým statusem** (dále jen SES) jsou zařazeni do kategorie **A**; respondenti pohybující se okolo **průměru** se řadí do kategorie **C**; respondenti s **nejnižším SES** jsou v kategorii **E**.

Strukturu respondentů podle socioekonomické klasifikace ukazuje následující tabulka.

¹⁰ Metodika byla převzata od společnosti Nielsen Admosphere. Byla využita specifikace pro rok 2022. Metodiku lze shlédnout zde:

[61c47cb5f8220d6dc7c4428c_Nielsen_Admosphere_ABCDE_klasifikace_-_specifikace_2022.pdf \(webflow.com\)](https://www.nielsen.com/content/dam/nielsen/global/pdf/61c47cb5f8220d6dc7c4428c_Nielsen_Admosphere_ABCDE_klasifikace_-_specifikace_2022.pdf)

Tabulka 12. Struktura souboru podle socioekonomické klasifikace ABCDE, N = 1111

Kategorie socioekonomického statusu	N	podíl
A	230	20,7 %
B	164	14,8 %
C1	142	12,8 %
C2	125	11,3 %
C3	143	12,9 %
D	226	20,3 %
E	81	7,3 %
celkem	1111	100,0 %

4. Spokojenost a osobní důležitost kultury a kulturního vyžití

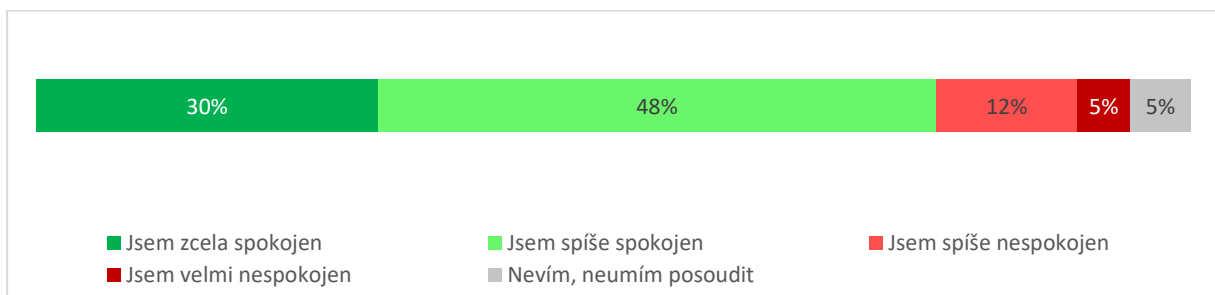
V rámci průzkumu jsem se věnovali tomu, jak jsou obyvatelé Brna spokojeni s kulturním děním v Brně a jak je pro ně toto téma důležité. Na tato dvě témata jsme se doptávali jak obecně, tak specificky. Zajímalo nás, jak si vybrané brněnské kulturní oblasti stojí v porovnání s jinými městy, které respondenti navštívili, jaká města respondenti kvůli kultuře navštěvují, a co pro ně osobně návštěvy kulturního programu znamenají. Předmětem výzkumu bylo také hodnocení jednotlivých kulturních oblastí (kina, divadla, koncerty atd.) a vybraných kulturních událostí. Dále měli vyjádřit své názory, v čem a případně jak by se kulturní dění v Brně mohlo zlepšit a které kulturní události jim v Brně chybí.

Celková míra spokojenosti s možnostmi pro kulturní vyžití v Brně je poměrně vysoká – **78 %** respondentů je s nimi velmi nebo spíše **spokojeno**. Naopak 17 % je s možnostmi pro kulturní vyžití nespokojeno, 5 % neví.

Existuje vztah mezi celkovou spokojeností a návštěvností kulturních zařízení. Když respondenty rozdělíme na skupinu, která kulturní zařízení navštěvuje 1x ročně nebo častěji a skupinu, která je navštěvuje méně často nebo vůbec, pozorujeme výrazně vyšší míru spokojenosti u první skupiny a výrazně nižší u druhé skupiny. Respondentů, kteří „chodí na kulturu“ je spokojeno 82 %, ve druhé skupině je spokojeno pouze 46 %. Vyfiltrujeme-li navíc skupinu, která navštěvuje alespoň 3 kulturní oblasti¹¹ alespoň 1x ročně, vzroste míra celkové spokojenosti s možnostmi kulturního vyžití na 85 %.

Graf 1. Celková spokojenost s možnostmi kulturního vyžití v Brně

Znění otázky: *Jak jste obecně spokojen/a s možnostmi kulturního vyžití ve městě Brně?* N = 1111

Třídění druhého stupně, statistická významnost a korelační koeficient – vysvětlení principů

V celé analýze pracujeme s detailnějším pohledem na různé postoje a chování respondentů podle kategorií jejich sociodemografických charakteristik – pohlaví, věku, vzdělání, ekonomické aktivity, socioekonomického statusu (SES) a státního občanství. Například v charakteristice „vzdělání“ rozlišujeme 4 kategorie: základní, středoškolské bez maturity, středoškolské s maturitou a vysokoškolské.

Cílem je zjistit, zda se specifické skupiny respondentů v jednotlivých kategoriích odlišují od celého souboru respondentů v určitých postojích, názorech nebo vzorcích chování. Například které věkové skupiny respondentů jsou s brněnskou kulturou spokojenější než jiné. K tomu využíváme třídění druhého stupně do kontingenčních tabulek.

¹¹ Tj. kina; divadla; koncerty; muzea; galerie, výstavy, vernisáže; knihovny

V případě, že se určité kategorie respondentů odlišují od celého souboru, zjišťujeme, zda je tento rozdíl natolik významný, abychom ho mohli očekávat i celé zkoumané populaci (tj. mezi obyvateli Brna starší 18 let) a nikoli pouze ve vzorku respondentů. V kontingenčních tabulkách jsou tyto tzv. „statisticky významné“ rozdíly označeny barevně. Zelené podbarvení znamená, že podíl odpovědí v dané kategorii je vyšší než v celém souboru; žluté pak znamená nižší podíl oproti podílům odpovědí celku respondentů. Fakt, že tyto rozdíly jsou „statisticky významné“ říká, že s vysokou mírou pravděpodobnosti tento rozdíl existuje nejen ve výběrovém vzorku, ale v celé (brněnské) populaci.

Pokud platí, že rozdíly jsou statisticky významné (tzv. „signifikantní“) a zároveň analyzujeme postoje/chování respondenta podle charakteristiky respondenta, kterou můžeme seřadit (věk, vzdělání, SES) nebo má toliko dvě kategorie (pohlaví, občanství), můžeme vypočítat „sílu“ vztahu – korelaci. Výsledkem operace je číselná hodnota mezi 0 a 1, kdy 0 znamená žádný vztah a 1 zcela dokonalý vztah. Čím více se hodnota korelace přibližuje k 1, tím silnější souvislost mezi charakteristikou a názorem/chováním pozorujeme. Výsledná interpretace funguje na principu přímé nebo nepřímé úměry – čím více x, tím více y (nebo čím více, x tím méně y). Získáme tedy odpověď na otázku, jak je vztah silný a jaký má směr.

Například: vztah mezi obtížností získávat informace o kulturním dění a věkem respondenta je 0,374. To znamená, že čím mladší je respondent, tím jednodušší je pro něj získávat informace o kultuře. Zároveň platí přesně opačná logika – čím je respondent starší, tím je to pro něj obtížnější. Vyšší hodnota koeficientu zároveň indikuje, že jde o poměrně silný vztah.

Detailnější třídění podle sociodemografických charakteristik ukazuje, že s kulturními možnostmi jsou spokojeny různé skupiny obyvatel Brna. Statisticky významně častěji jsou s možnostmi kulturního vyžití spokojeni lidé mladší 25 let, osoby v domácnosti, vysokoškolsky vzdělaní a osoby s mírně nadprůměrným SES (B). Naopak častěji nespokojenější jsou osoby nad 66 let / důchodci, a také osoby se SES C a E (skupiny v pásmu průměru a nejnižší).

Tabulka 13. Celková spokojenost s možnostmi kulturního vyžití v Brně dle sociodemografických charakteristik

N = 1053; v řádkových %, vyznačeny hodnoty statisticky významně vyšší (zeleně) a nižší (žlutě) oproti celku. Sloučené kategorie (odpovědi „velmi“ + „spíše“ společně), bez odpovědi „nevím“.

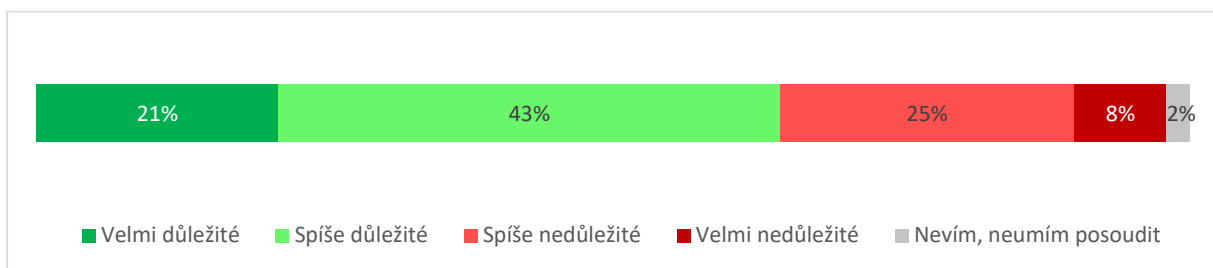
charakteristika	kategorie	spokojen	nespokojen	N
celkem		82 %	18 %	1053
pohlaví	muž	80 %	20 %	498
	žena	84 %	16 %	555
věk	18-25 let	94 %	6 %	110
	26-35 let	81 %	19 %	225
	36-45 let	82 %	18 %	198
	46-55 let	86 %	14 %	158
	56-65 let	85 %	15 %	133
	66+ let	74 %	26 %	229
vzdělání	základní vzdělání (vč. neukončené, bez vzdělání)	75 %	25 %	72
	středoškolské a vyučen/a bez maturity	82 %	18 %	227
	středoškolské s maturitou	80 %	20 %	368
	vysokoškolské, vyšší odborné	86 %	14 %	386

charakteristika	kategorie	spokojen	nespokojen	N
ekonomická aktivita	nezaměstnaný	91 %	9 %	22
	student	90 %	10 %	115
	rodič na RD, osoba v domácnosti	94 %	6 %	47
	nepracující důchodce	76 %	24 %	215
	zaměstnanec	82 %	18 %	527
	podnikatel, OSVČ	80 %	20 %	127
socioekonomické postavení	A	86 %	14 %	219
	B	89 %	11 %	160
	C	79 %	21 %	391
	D	83 %	17 %	208
	E	73 %	27 %	75
státní občanství	české nebo slovenské	83 %	17 %	955
	jiné ("expat")	77 %	23 %	98

Respondentů jsme se dále ptali, do jaké míry jsou pro ně možnosti kulturního vyžití v Brně důležité. Pro necelé dvě třetiny (64 %) dotázaných jsou důležité, pro třetinu naopak nejsou důležité a 2 % neví.

Graf 2. Celková důležitost možností pro kulturní vyžití v Brně

Znění otázky: *Jak moc jsou pro Vás důležité možnosti pro kulturní a společenské vyžití ve městě Brně? Máme na mysli divadla, koncertní sítě, kina, muzea, knihovny, galerie apod. a program, který se v nich odehrává.* N = 1111

Respondenty jsme dále roztřídili podle sociodemografických charakteristik ve vztahu ke vnímání důležitosti možností pro kulturní vyžití.

Do vnímání důležitosti vstupují **poměrně výrazně** téměř všechny sledované charakteristiky, především ale pohlaví respondenta, jeho vzdělání a socioekonomické postavení. Možnosti pro kulturní vyžití jsou **důležitější** pro: ženy; středoškoláky s maturitou / vysokoškoláky a osoby s nadprůměrným SES statusem. V případě těchto charakteristik také platí, že vztah je lineární: čím vyšší vzdělání nebo socioekonomický status, tím vyšší je přikládána důležitost kulturní oblasti a opačně.

Statisticky významně důležitější je navíc kulturní oblast pro respondenty do 25 let a mezi 36-45 lety; méně důležité pak pro skupinu 66+. Analogicky platí, že kultura je důležitější pro studenty a méně důležitá pro důchodce.

Tabulka 14. Celková důležitost možností pro kulturní vyžití v Brně dle sociodemografických charakteristik

N = 1088; v řádkových %, vyznačeny hodnoty statisticky významně vyšší (zeleně) a nižší (žlutě) oproti celku. Sloučené kategorie (odpovědi „velmi“ + „spíše“ společně), bez odpovědi „nevím“.

charakteristika	kategorie	důležité	nedůležité	N
celkem		66 %	34 %	1088
pohlaví	muž	62 %	38 %	527
	žena	69 %	31 %	561
věk	18-25 let	78 %	22 %	112
	26-35 let	67 %	33 %	224
	36-45 let	72 %	28 %	210
	46-55 let	65 %	35 %	161
	56-65 let	68 %	32 %	142
	66+ let	52 %	48 %	239
vzdělání	základní vzdělání (vč. neukončené, bez vzdělání)	37 %	63 %	84
	středoškolské a vyučen/a bez maturity	48 %	52 %	234
	středoškolské s maturitou	72 %	28 %	375
	vysokoškolské, vyšší odborné	77 %	23 %	395
ekonomická aktivita	nezaměstnaný	52 %	48 %	23
	student	80 %	20 %	115
	rodič na RD, osoba v domácnosti	69 %	31 %	49
	nepracující důchodce	52 %	48 %	226
	zaměstnanec	69 %	31 %	544
	podnikatel, OSVČ	67 %	33 %	131
socioekonomické postavení	A	79 %	31 %	226
	B	77 %	23 %	163
	C	66 %	34 %	400
	D	54 %	46 %	221
	E	37 %	63 %	78
státní občanství	české nebo slovenské	65 %	35 %	985
	jiné ("expat")	71 %	29 %	103

Respondenty jsme dále nechali hodnotit vybrané brněnské kulturní oblasti ve srovnání s městy, která sami navštívili. Nejprve jsme se ptali, ve kterých oblastech Brno vyniká, poté ve kterých oblastech zaostává.

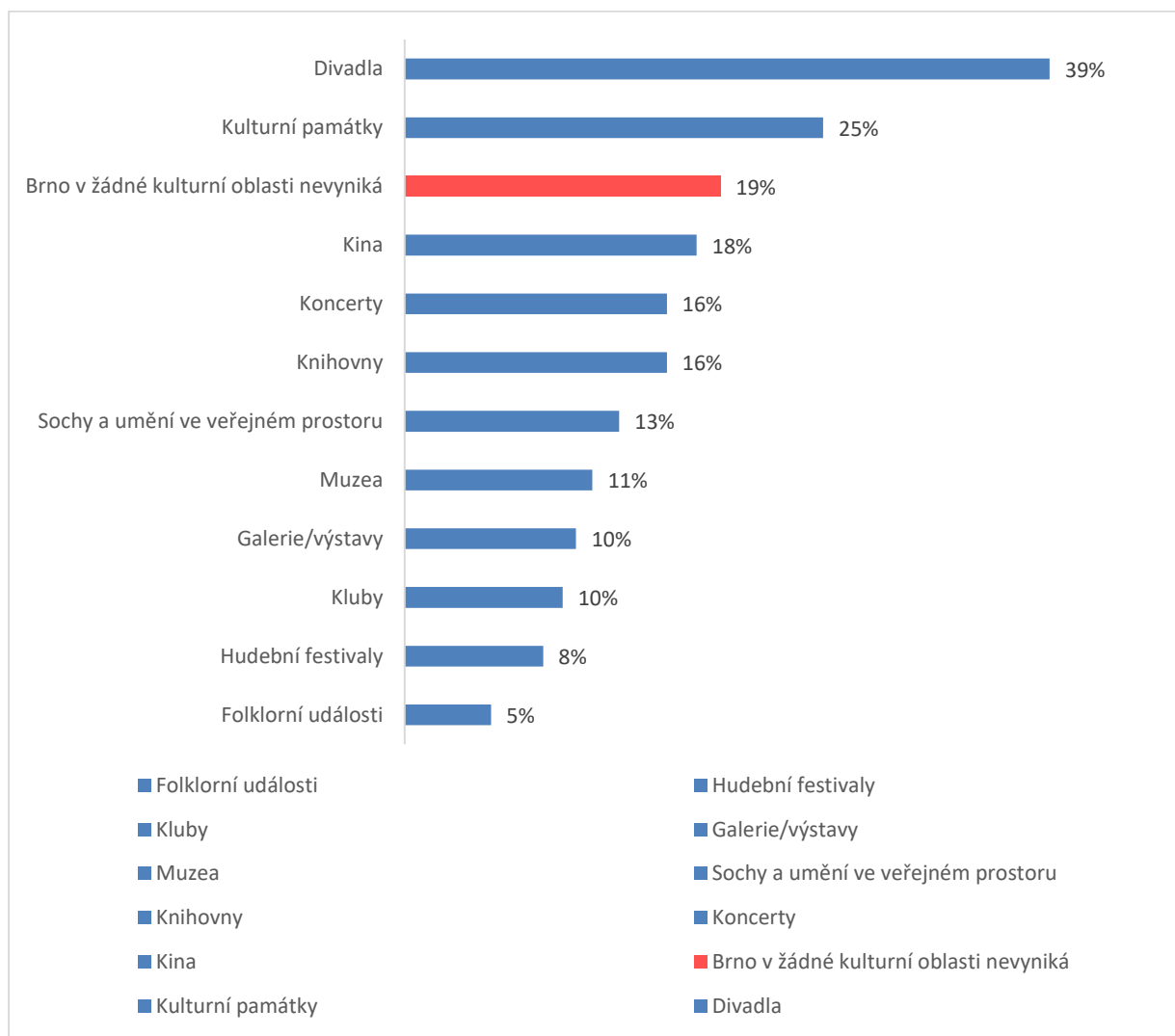
Respondenti mohli zvolit více kulturních oblastí v nichž Brno vyniká (zaostává), proto se výsledný součet podílů souhlasných odpovědí nerovná 100 %. V dotazníku bylo více obdobných otázek. Na tuto skutečnost vždy upozorňujeme v záhlaví pod názvem grafu/tabulky dodatkovým textem psaným kurzivou („možnost volby více odpovědí“).

Podle většiny respondentů Brno v kulturní oblasti **vyniká** – celkem **81 %** respondentů zvolilo alespoň 1 z oblastí v nichž Brno vyniká ve srovnání s jinými městy. Naopak podle 19 % respondentů Brno v žádné kulturní oblasti nevyniká.

Podle dotázaných Brno **nejvíce vyniká** v oblasti **divadel** (volba 39 % respondentů) a **kulturních památek** (25 %). Mezi 11 a 18 % dotázaných se domnívá, že Brno vyniká svými kiny (18 %), koncerty a knihovnami (shodně 16 %), sochami a uměním ve veřejném prostoru (13 %) a muzei (11 %). Pouze 10 % nebo méně respondentů se domnívá Brno vyniká svými galeriemi/výstavami nebo kluby (obě 10 %), hudebními festivaly (8 %) nebo folklorními událostmi (5 %).

Graf 3. Přednosti Brna v kulturní oblasti

Znění otázky: Vyniká podle Vás Brno v kulturní oblasti ve srovnání s jinými městy, které jste navštívil/a? Pokud ano, ve kterých oblastech nejvíce? N = 1111; možnost volby více odpovědí (předností)

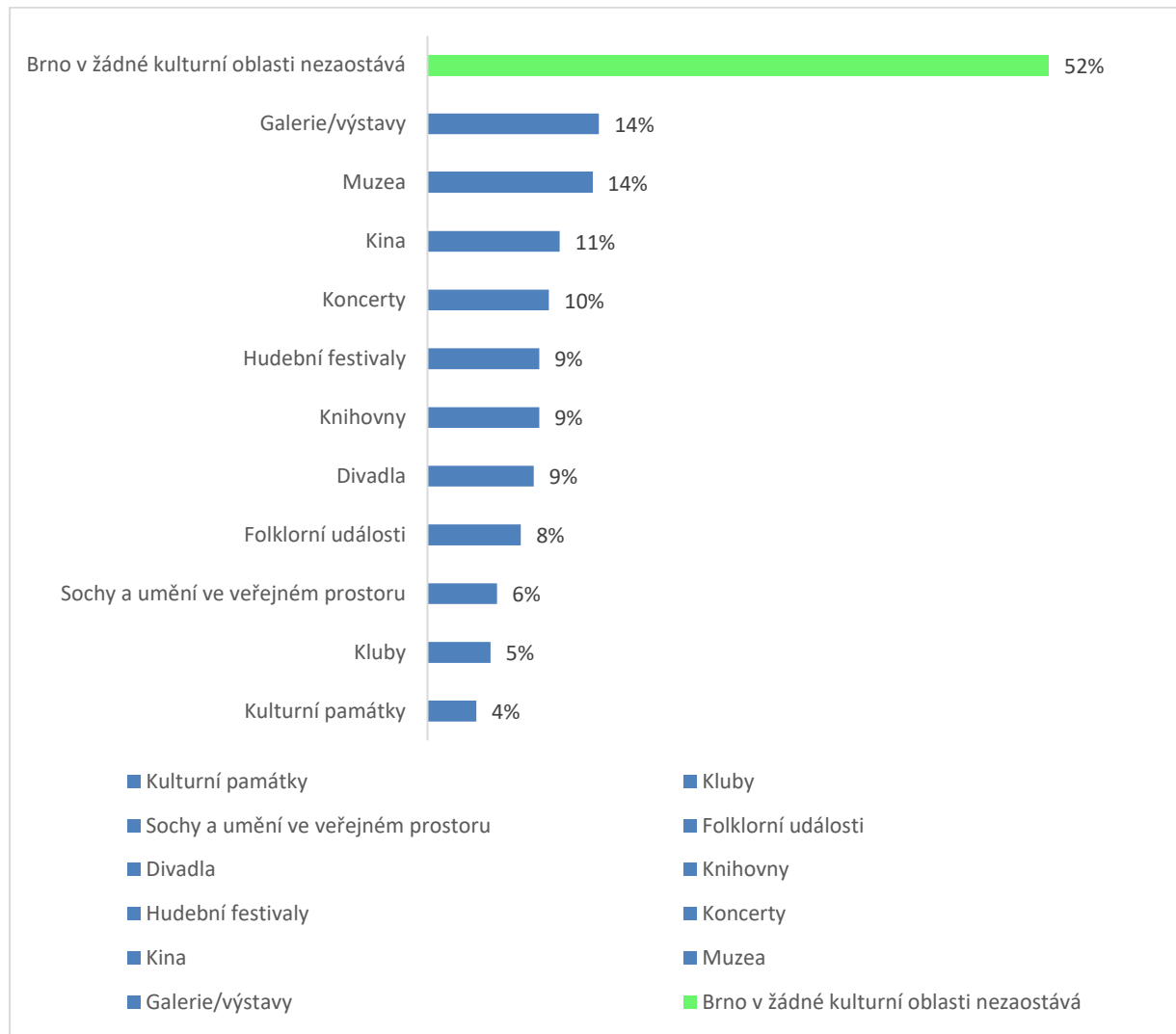
V případě opačného dotazu – zda Brno v jedné ze jmenovaných oblastí zaostává za jinými městy – je soubor rozdělen téměř na dvě stejné poloviny. Celkem 52 % dotázaných se domnívá, že Brno v žádné kulturní oblasti nezaostává, naopak **48 %** si myslí, že alespoň v 1 oblasti **zaostává**.

Mezi respondenty **nepanuje výraznější shoda** na tom, že by Brno zaostávalo v jedné nebo několika oblastech, naopak odpovědi jsou poměrně roztržštěné. Relativně nejčastěji respondenti uváděli, že Brno zaostává v oblasti galerií/výstav a muzeí (obě volba 14 % respondentů). V pomyslném středním

pásmu subjektivně vnímaných zaostávajících kulturních oblastí leží kina (11 %), koncerty (10 %), hudební festivaly, knihovny, divadla (všechny 9 %) a folklorní události (8 %). Nejméně často podle respondentů zaostávají sochy a umění ve veřejném prostoru (6 %), kluby (5 %) a kulturní památky (4 %).

Graf 4. Nedostatky Brna v kulturní oblasti

Znění otázky: *Zaostává podle Vás Brno v kulturní oblasti ve srovnání s jinými městy, které jste navštívil/a? Pokud ano, ve kterých oblastech nejvíce? N = 1111; možnost volby více odpovědí (nedostatků)*

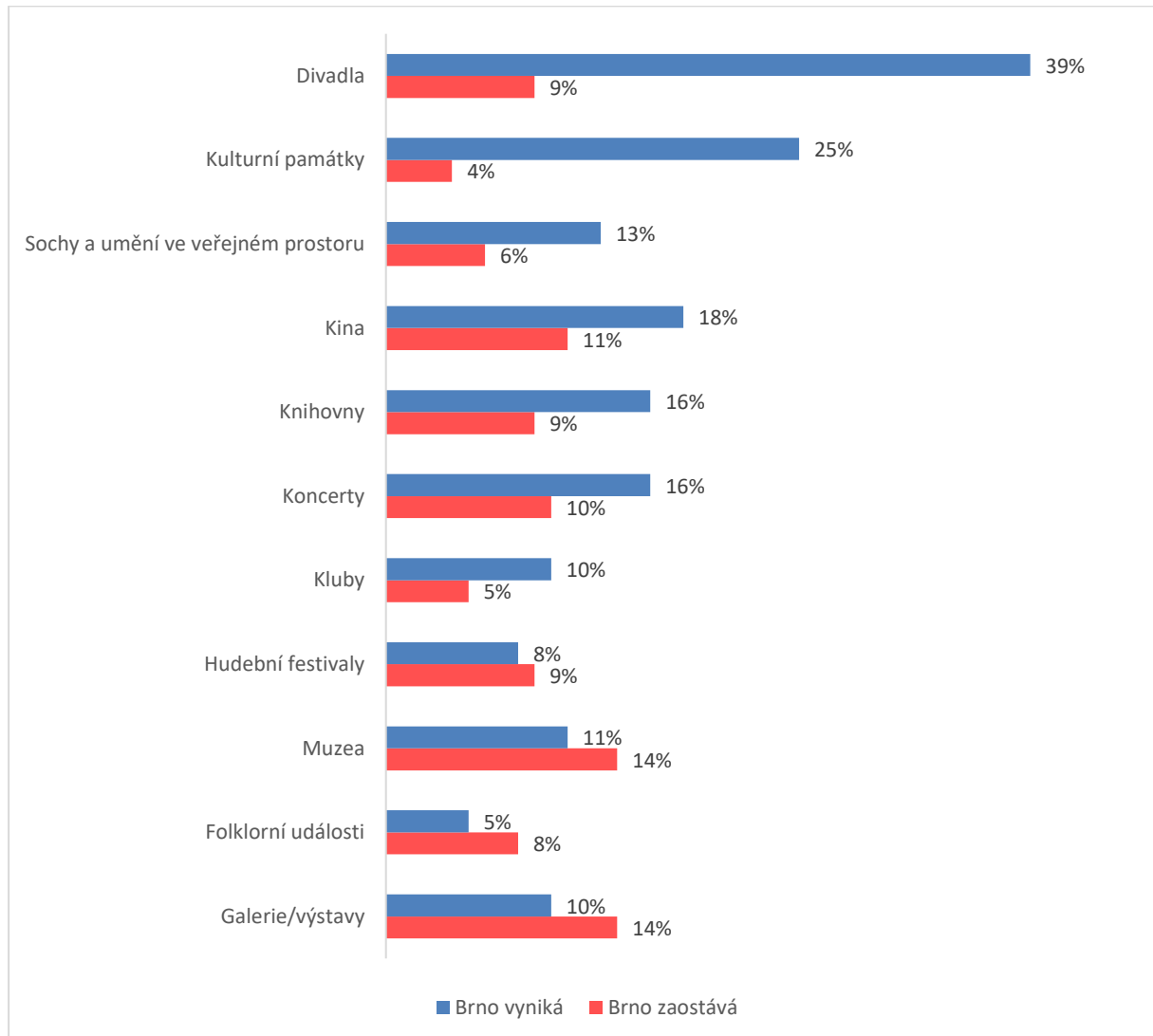

Srovnáme-li podíly respondentů podle toho, zda Brno v jednotlivých kulturních oblastech vyniká a zaostává zjistíme, že **panuje výrazná shoda** tom, že Brno **vyniká** především v oblasti **divadel** a **kulturních památek**. V těchto dvou případech výrazně převažuje názor, že Brno vyniká (rozdíl vyniká minus zaostává je 30 %, resp. 21 %). Ve středním pásmu leží sochy a umění ve veřejném prostoru, kina a knihovny (rozdíl 7 %), koncerty (6 %) a kluby (5 %).

Názor, že Brno v určitých kulturních oblastech **zaostává** převažuje nad názorem, že vyniká v případě galerií/výstav (rozdíl zaostává minus vyniká činí 4 %), folklorních událostí (3 %), muzeí (2 %) a hudebních festivalů (1 %). Rozdíly mezi podíly odpovědí „vyniká/zaostává“ jsou nicméně velmi malé.

Graf 5. Srovnání subjektivně vnímaných silných a slabých stránek Brna v oblasti kultury

N = 1111; možnost volby více odpovědí; řazení v grafu odshora dolů podle velikosti rozdílu = podíl odpovědí „vyniká“ – podíl odpovědí „zaostává“

Dále měli respondenti posoudit dostatečnost nabídky vybraných kvalitních kulturních událostí/institucí v Brně.

Stejně jako v případě komparace Brna s jinými městy jsou **nejpozitivněji** hodnocena **divadla**. **Tři čtvrtiny** respondentů si myslí, že v Brně jich je dostatek na dobré úrovni. Podle 68 % dotázaných je v Brně dostatek kvalitních kin; podle 61 % nabízí Brno dostatek kvalitních knihoven. Dále jsou nadpoloviční většinou v oblasti dostatečné kvalitní nabídky hodnocena muzea (54 %) a koncerty (51 %). Celkem 45 % si myslí, že Brno nabízí dostatek kvalitních galerií, výstav a vernisáží.

Naopak nejméně spokojeni s kvalitní nabídkou jsou respondenti v případě koncertů (23 % spíše + rozhodně nedostatek).

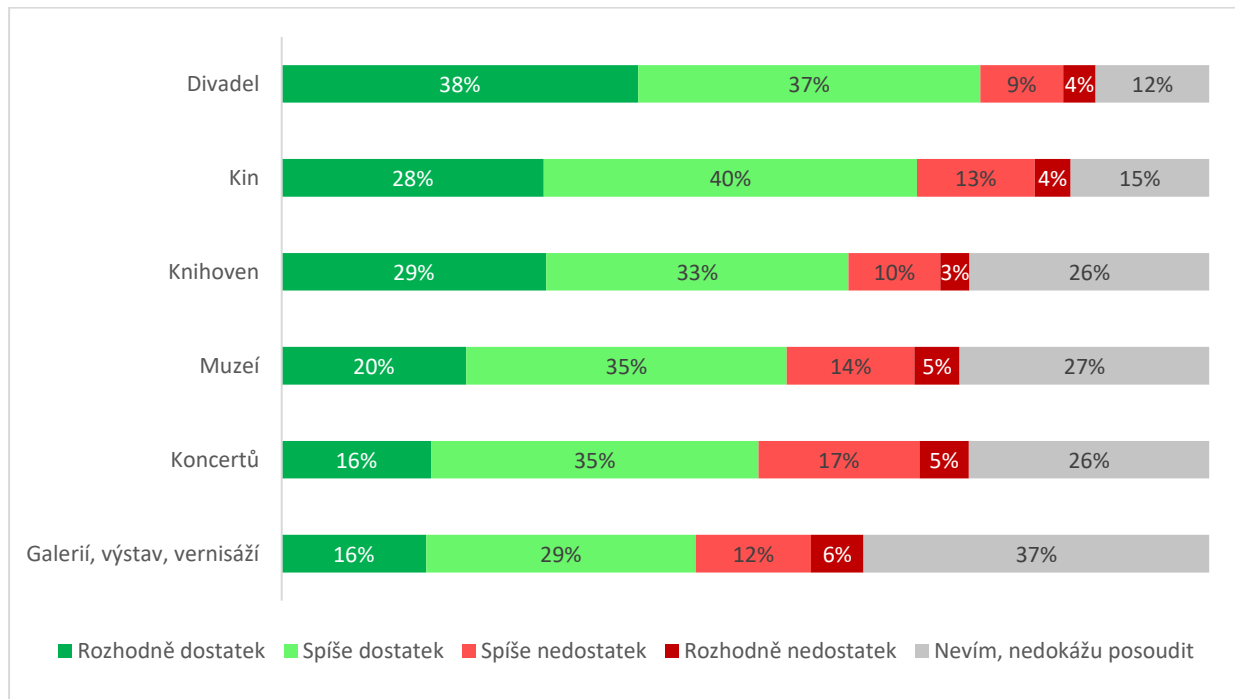
Každou kulturní oblast navíc můžeme srovnat s ohledem na její **průměrné hodnocení** respondenty, kteří na danou oblast mají názor¹². Odpovědi „rozhodně dostatek“ mají hodnotu 1; odpovědi „rozhodně nedostatek“ 4. Střední hodnocení tedy odpovídá hodnotě 2,5. Nejpozitivnějšího

¹² Tj. bez započítání respondentů, kteří oblast nehodnotili („nevím, nedokážu posoudit“).

průměrného hodnocení dosahují opět divadla (1,74), knihovny jsou na 2. místě (1,83), kina na 3. (1,91) a muzea na 4. (2,05). Průměrné hodnocení galerií, výstav a vernisáží je 2,13 a koncertů 2,16.

Graf 6. Hodnocení nabídky kvalitních kulturních institucí a událostí

Znění otázky: *Jaká je dle Vašeho názoru v Brně nabídka kvalitních... N = 1111*

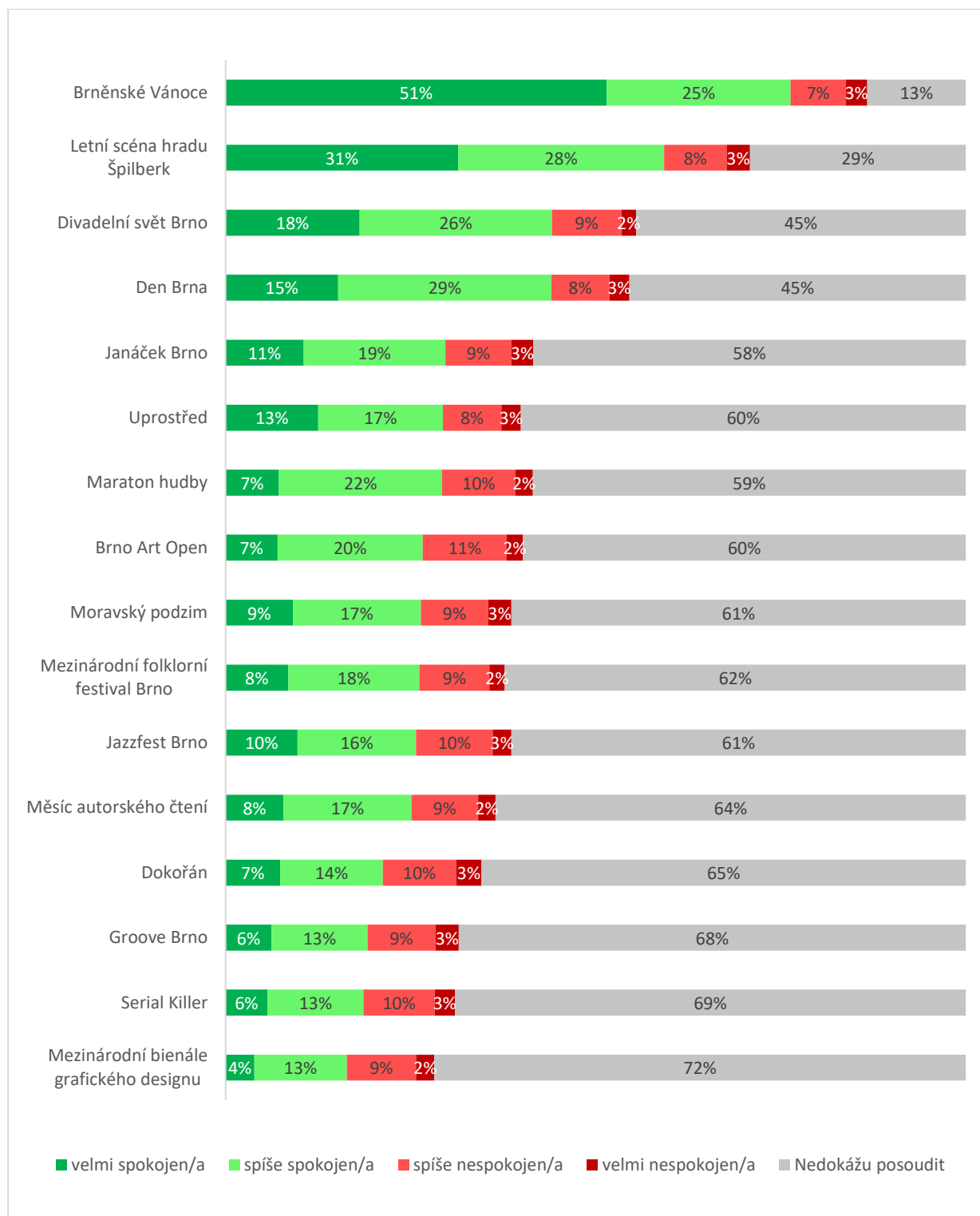
Jako další hodnotili respondenti vybrané kulturní události, respektive vyjadřovali, do jaké míry hodnotí program u každé vybrané události z hlediska kvality.

Pokud sečteme podíly respondentů, kteří jsou s kvalitou programu spokojeni (velmi + spíše spokojeni), můžeme vybrané události rozčlenit do 4 skupin. Zcela nejlépe a s výrazným odskokem od ostatních byly hodnoceny Brněnské Vánoce (76 % spokojeno) a Letní scéna hradu Špilberk (59 %). Ve druhé skupině podle podílu spokojených je Divadelní svět Brno a Den Brna (44 %). Ve třetí skupině je celkem 8 událostí s 25–30 % spokojenými. Nejmenší podíl spokojených jsme zaznamenali u těchto událostí: Dokořán (21 %), Groove Brno (19 %), Serial Killer (19 %) a Mezinárodní bienále grafického designu (16 %).

Je nutné poznamenat, že u naprosté většiny událostí je velmi vysoký podíl únikových odpovědí „nedokážu posoudit“ (přes 60 %); respondenti nechtěli hodnotit události, které neznají. Nejlépe hodnocené události pak měly nejnižší podíl únikových odpovědí. U každé z událostí je navíc velmi konzistentní podíl nespokojených (10–14 %) – nelze říci, že jakákoli z událostí by byla hodnocena vyloženě negativně.

Graf 7. Hodnocení vybraných brněnských kulturních událostí

Znění otázky: Uvedte, jak jste spokojen/a, nebo nespokojen/a s kvalitou programu následujících kulturních událostí. N = 1111

Rozdělení do 4 skupin podle podílu spokojených platí i v případě, že události seřadíme podle jejich průměrného hodnocení, kdy hodnocení „velmi spokojen“ má hodnotu 1; „velmi nespokojen“ hodnotu 4 a únikové odpovědi jsou vyřazeny (viz následující tabulka).

Všechny události jsou hodnoceny v průměru kladně – všechny nad střední hodnotou škály (2,5). Nejpozitivněji hodnocená událost, Brněnské Vánoce mají známku 1,56; relativně nejslabší hodnocení obdrželo Mezinárodní bienále grafického designu (2,37). Většina událostí leží v pásmu hodnocení 2,02–2,22 (skupina 3).

Tabulka 15. Hodnocení vybraných brněnských kulturních událostí – srovnání průměrného hodnocení

Znění otázky: Uvedte, jak jste spokojen/a, nebo nespokojen/a s kvalitou programu následujících kulturních událostí. Průměrné hodnocení události bez započtených únikových odpovědí. Velmi spokojen = 1; velmi nespokojen = 4. Střední hodnota = 2,5.

skupina	kulturní událost	průměrné hodnocení	spokojených	nespokojených
1	Brněnské Vánoce	1,56	76 %	10 %
	Letní scéna hradu Špilberk	1,76	59 %	12 %
2	Divadelní svět Brno	1,91	44 %	11 %
	Den Brna	1,96	44 %	11 %
3	Uprostřed	2,02	29 %	11 %
	Janáček Brno	2,10	30 %	12 %
	Mezinárodní folklorní festival Brno	2,14	26 %	12 %
	Jazzfest Brno	2,15	26 %	13 %
	Měsíc autorského čtení	2,16	25 %	11 %
	Moravský podzim	2,16	26 %	12 %
	Maraton hudby	2,18	29 %	12 %
	Brno Art Open	2,22	27 %	14 %
4	Dokořán	2,27	21 %	13 %
	Groove Brno	2,29	19 %	12 %
	Serial Killer	2,30	19 %	12 %
	Mezinárodní bienále grafického designu	2,37	16 %	12 %

Respondenti měli uvést, zda za kulturou vyjíždějí alespoň 2x ročně také mimo Brno. Výsledky shrnuje následující graf.

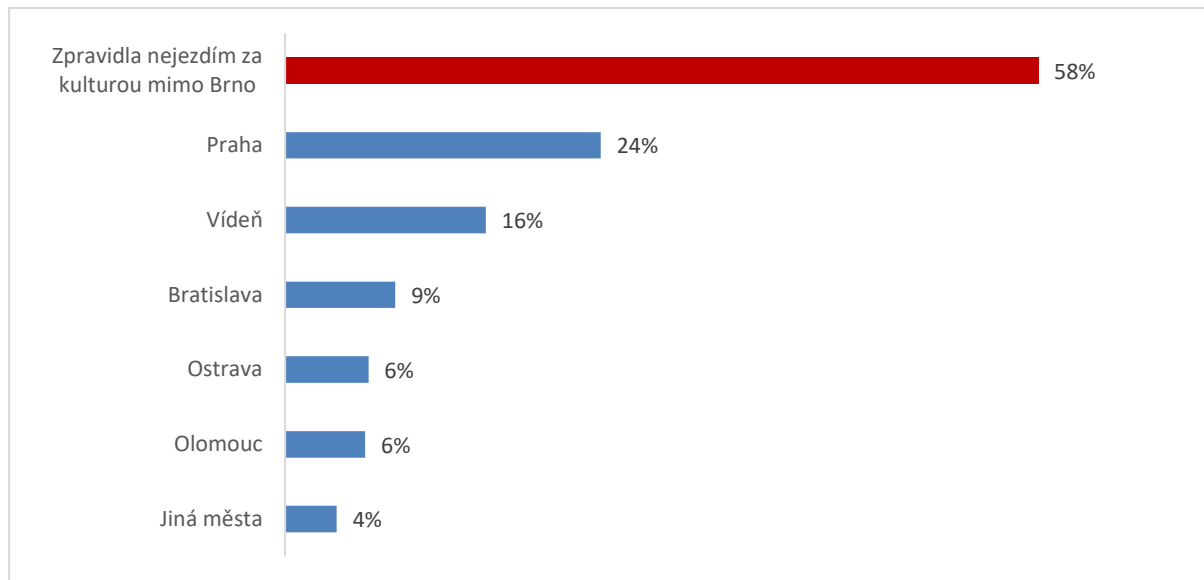
Nadpoloviční většina respondentů mimo Brno kvůli naplnění kulturních potřeby **nevyjíždí** (58 %). Naopak zbylých 42 % alespoň 2x ročně za kulturou vyjede do jiného města – nejčastěji jde o Prahu (24 %) a Vídeň (16 %), 9 % respondentů navštěvuje Bratislavu, Ostravu a Olomouc pak shodně 6 % dotázaných. Nějaké další město neuvedené ve výčtu navštěvuje kvůli kultuře 4 % respondentů¹³.

Celkem 23 % respondentů jezdí za kulturním programem do jednoho města, 14 % do dvou měst, 3 % do tří měst a 2 % do čtyř nebo pěti měst.

¹³ Nejčastěji byla zmíněna tato města (počet zmínek): Zlín (9x); Slavkov (5x); Znojmo (4x); Mikulov a Berlín (obě 3x); Kroměříž, Jihlava, Karlovy Vary, zahraniční města bez konkretizace, Londýn a Budapešť (2x) a dalších 18 měst v ČR i zahraničí (1x).

Graf 8. Saturace kulturních potřeb mimo Brno

Znění otázky: Jestliže své kulturní potřeby pokrýváte i mimo Brno, kam za kulturou vyjíždíte? Uvedte prosím jména všech měst, kam alespoň 2x ročně za kulturou cestujete – ať už v ČR, nebo v zahraničí. N = 1111; možnost volby více odpovědí

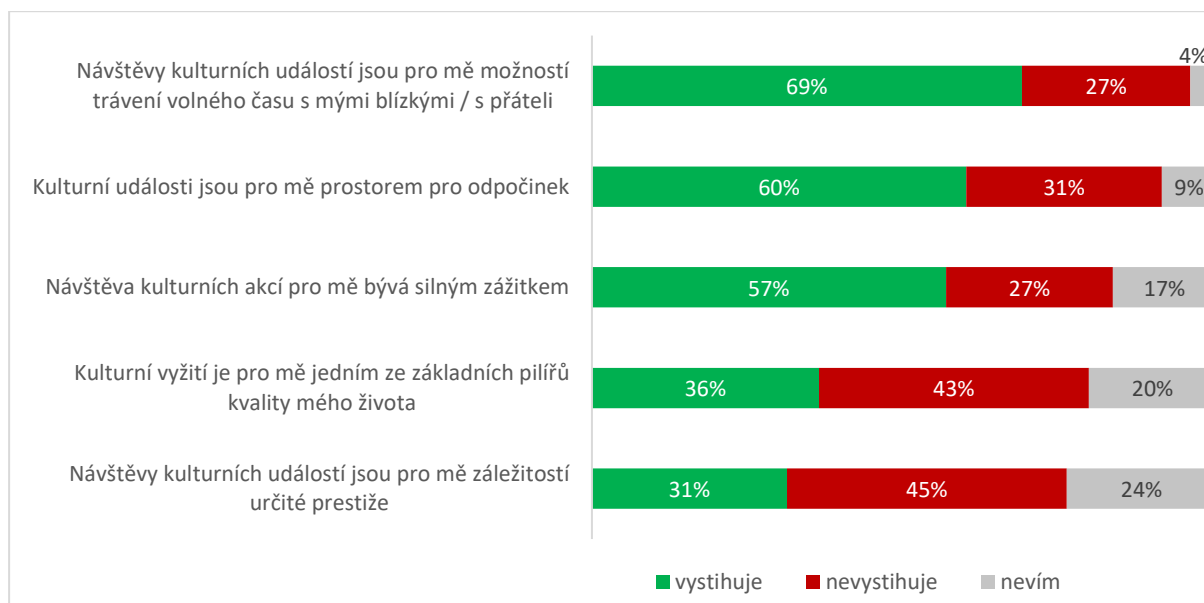
Jak je oblast kultury vnímána respondenty jsme měřili sadou pěti výroků.

Nejčastěji jsou pro respondenty kulturní události příležitostí pro **trávení volného času se svými nejbližšími** (69 % souhlasí s výrokem). Pro 60 % respondentů jsou kulturní události prostorem pro **odpočinek**. Pro 57 % dotázaných bývají návštěvy kulturních událostí **silným zážitkem**.

S dalšími 2 výroky respondenti častěji nesouhlasí, než souhlasí. Kulturu za jeden ze **základních pilířů kvality života** považuje pouze 36 % dotázaných, naopak 43 % nikoli. Účast na kulturních událostech je záležitostí prestiže pro pouze 31 % dotázaných, pro dalších 45 % to nehraje roli.

Graf 9. Význam kultury

Znění otázky: Celkově vzato, vystihují anebo nevystihují Vás následující výroky? N = 1111

V rámci otevřené otázky jsme zjišťovali, jaké kulturní události nebo instituce Brňanům chybí. Získali jsme celkem 490 odpovědí od 470 respondentů (otázka nebyla povinná). Celkem 292 respondentů odpovědělo, že jim nic nechybí, 29 nevědělo, 2 uvedli nerelevantní odpověď a 1 respondentovi „chybí vše“ bez konkretizace.

Získali jsme 166 věcných odpovědí od 146 respondentů. Odpovědi byly rozděleny na základě věcného významu do kategorií a jejich přehled uvádí následující tabulka.

Nejčastěji respondentům chybí události nebo infrastruktura v oblasti **hudební produkce**: koncerty, hudební akce, festivaly, klubové akce, resp. koncertní sál pro filharmonii a kluby. Jde o 4 nejčastější odpovědi, které zároveň tvoří **42 %** všech věcných odpovědí. Zároveň jde o 6,3 % všech dotázaných.

Mezi dalšími nejčastěji zmiňovanými nedostatky v kontextu kulturních událostí nebo institucí byly: (1) chybějící multifunkční hala, „dům kultury“, kulturní / zábavní centra, příp. dům dětí a mládeže (10 odpovědí); celkem 5 % ze všech věcných odpovědí); (2) muzea včetně muzejních událostí, výstav muzejních artefaktů (8 odpovědí); (3) galerie, výstavy a/nebo vernisáže (8 odpovědí).

Tabulka 16. Chybějící kulturní události/instituce – přehled kategorizovaných odpovědí

Znění otázky: *Jaké kulturní události/instituce Vám v Brně chybí? N = 146; otevřená otázka, volitelná odpověď. Modrou barvou vyznačeny kategorie nerelevantních odpovědí v kontextu definice „kultury“ v tomto šetření.*

kategorie	počet odpovědí	podíl z celku odpovědí	podíl z celku respondentů (N = 1111)
Koncerty, hudební produkce	30	18 %	2,7 %
Koncertní sál (Filharmonie)	16	10 %	1,4 %
Festivaly	14	8 %	1,3 %
Kluby, klubové akce	10	6 %	0,9 %
Multifunkční hala; „dům kultury“; kulturní / zábavní centra; dům dětí a mládeže	9	5 %	0,8 %
Muzea (vč.: muzejní události; výstavy muzejních artefaktů)	8	5 %	0,7 %
Galerie, výstavy, vernisáže	8	5 %	0,7 %
Sport, sportovní události, wellness	6	4 %	0,5 %
Kina (vč.: filmy; filmové festivaly; letní kina)	5	3 %	0,5 %
Akce pro rodiny s dětmi	5	3 %	0,5 %
Divadla (vč.: festivaly; stand-up)	4	2 %	0,4 %
Obecná odpověď („více kultury“;)	4	2 %	0,4 %
Folklorní události (folklorní přehlídky; pálení čarodějnic)	4	2 %	0,4 %
Světelná show / videomapping	4	2 %	0,4 %
Umění ve veřejném prostoru	3	2 %	0,3 %
Multikulturní události	3	2 %	0,3 %
Taneční události	3	2 %	0,3 %
Ostatní – mimo definici „kultury“	3	2 %	0,3 %
Gastronomie	3	2 %	0,3 %
Architektura, památky, urbanismus	2	1 %	0,2 %
Události konané i v okrajových částech Brna	2	1 %	0,2 %
Pro „mladé“, studenty.	2	1 %	0,2 %

kategorie	počet odpovědí	podíl z celku odpovědí	podíl z celku respondentů (N = 1111)
Multižánrové festivaly	2	1 %	0,2 %
Literatura a knihovny a události v nich	2	1 %	0,2 %
Besedy	2	1 %	0,2 %
Místa pro setkávání / komunitní centra („kluby pro seniory“)	2	1 %	0,2 %
Konkrétní výstavy	1	1 %	0,1 %
Sochy, instalace, performance	1	1 %	0,1 %
Kvalita kultury	1	1 %	0,1 %
Jiné události, festivaly, infrastruktura, místa	1	1 %	0,1 %
Historické události	1	1 %	0,1 %
Pro etnické minority	1	1 %	0,1 %
Pro osoby s mentálním postižením	1	1 %	0,1 %
Události zdarma	1	1 %	0,1 %
Cirkus	1	1 %	0,1 %
Safari	1	1 %	0,1 %

Další otevřenou otázkou jsme zjišťovali, jaké změny v oblasti kultury by respondenti uvítali, včetně návrhů na rekonstrukce/vybudování nové kulturní infrastruktury. Na tuto obecněji formulovanou otázku odpovědělo celkem 95 respondentů. Identifikovali jsme 98 odpovědí (3 respondenti zmínili více než jeden nápad).

Odpovědi jsme rozčlenili do 3 logických obecných kategorií:

- (1) Odpovědi týkající se kulturní **infrastruktury** – co by se mělo vybudovat, zrekonstruovat (okrajově též: co nestavět, odstranit) – 57 % z celku věcných odpovědí
- (2) Odpovědi týkající se kulturních **událostí** – pořádání, organizace, kvalita, četnost, účinkující – 21,5 % z celku věcných odpovědí
- (3) Odpovědi týkající se **systemové změny** nebo **podpory** jednotlivých kulturních odvětví – 21,5 % z celku věcných odpovědí

Nejčastěji respondenti navrhovali **dostavět sál pro filharmonii**, často s poznámkou, že se stavba natahuje již příliš dlouho (26 odpovědí; 2,3 % z celého souboru respondentů). Druhou nejčastěji zmiňovaným bylo volání po vybudování nové velkokapacitní multifunkční haly (12 odpovědí¹⁴). Třetí nejčastější odpovědi byly otázky týkající se zlepšení propagace kultury, příp. přehlednosti konání kulturních událostí (10 odpovědí).

¹⁴ Jeden z těchto respondentů byl naopak proti jejímu budování a prosazoval naopak podporu „nezávislé“ kulturní scény.

Tabulka 17. Oblasti pro možné zlepšení v oblasti kultury – přehled kategorizovaných odpovědí

Znění otázky: *Kdybyste měl/a říci, co by se v oblasti vybavenosti pro kulturní vyžití nebo v oblasti podpory kultury v Brně mělo vybudovat, změnit, udělat jinak, co by to bylo? N = 95; otevřená otázka.*

Kategorie – subkategorie	mezisoučet	počet odpovědí	podíl z celku odpovědí	podíl z celku respondentů (N = 1111)
Vybudovat, zrekonstruovat, (příp. nestavět, odstranit); infrastruktura, zázemí	56	-	-	5,0 %
Sál pro Filharmonii		26	27 %	2,3 %
Multifunkční hala		12	12 %	1,1 %
Kluby		4	4 %	0,4 %
Volnočasová centra; komunitní centra		3	3 %	0,3 %
Sdílené kreativní prostory pro umělce (ateliéry, zkušebny, kreativní centrum)		2	2 %	0,2 %
Umění ve veřejném prostoru – sochy, živé umění		2	2 %	0,2 %
Památky, architektura		2	2 %	0,2 %
Kina		2	2 %	0,2 %
Vybavení / vzhled kulturních institucí		2	2 %	0,2 %
Místo pro velký festival		1	1 %	0,1 %
Události; jejich pořádání a organizace, kvalita programu, typ účinkujících, četnost událostí	21	-	-	1,9 %
Koncerty, hudební události, festivaly		6	6 %	0,5 %
Divadla		3	3 %	0,3 %
Více kultury pro mladé / rodiny s dětmi / seniory		3	3 %	0,3 %
Ve veřejném prostoru		2	2 %	0,2 %
„Mezinárodní“ události, zahraniční hosté		2	2 %	0,2 %
Folklorní události		2	2 %	0,2 %
Kina		1	1 %	0,1 %
Muzea, výstavy, vernisáže		1	1 %	0,1 %
Videomapping		1	1 %	0,1 %
Podpora, systémová změna – finanční, organizační, slevy, propagace, reklama atd.	21	-	-	1,9 %
Propagace, přehlednost událostí		10	10 %	0,9 %
Divadla		3	3 %	0,3 %
Investice; dotace; více peněz do kultury		2	2 %	0,2 %
Slevy		2	2 %	0,2 %
Řemesla, řemeslné výrobky		1	1 %	0,1 %
Knihovny		1	1 %	0,1 %
„Nezávislá“ kultura		1	1 %	0,1 %
Péče o veřejný prostor		1	1 %	0,1 %

5. Frekvence návštěv kulturních událostí a institucí

Brňanů jsme se také ptali, které kulturní oblasti navštěvují a jak často. Současně jsme zjišťovali míru návštěvnosti u vybraných brněnských kulturních událostí a také to, jaká část respondentů tyto události zná. Respondenti dostali také možnost spontánně uvést pro ně významnou kulturní událost, kterou si obvykle nenechají ujít.

Co se týče frekvence návštěvnosti kulturních institucí, **nejčastěji, tj. jedenkrát měsíčně a častěji respondenti chodí do knihoven** (18 %). Alespoň jednou za půl roku respondenti nejčastěji navštěvují knihovny a kina (shodně 36 %). Nejméně jednou za rok se pak respondenti nejčastěji vydají do divadla (34 %), na jinou kulturní událost (27 %) či na koncert (26 %). **Nadpoloviční většina respondentů pak alespoň jednou za rok navštíví divadlo, kino či koncert.**

Pokud se podíváme vždy na tři nejčastěji navštěvované kulturní události (součet podílů odpovědí jedenkrát měsíčně a častěji, nejméně jedenkrát za půl roku a nejméně jedenkrát za rok) a naopak na tři nejméně často navštěvované kulturní události (součet podílů odpovědí méně často a vůbec) podle struktury návštěvníků dle jednotlivých skupin, zjistíme následující.

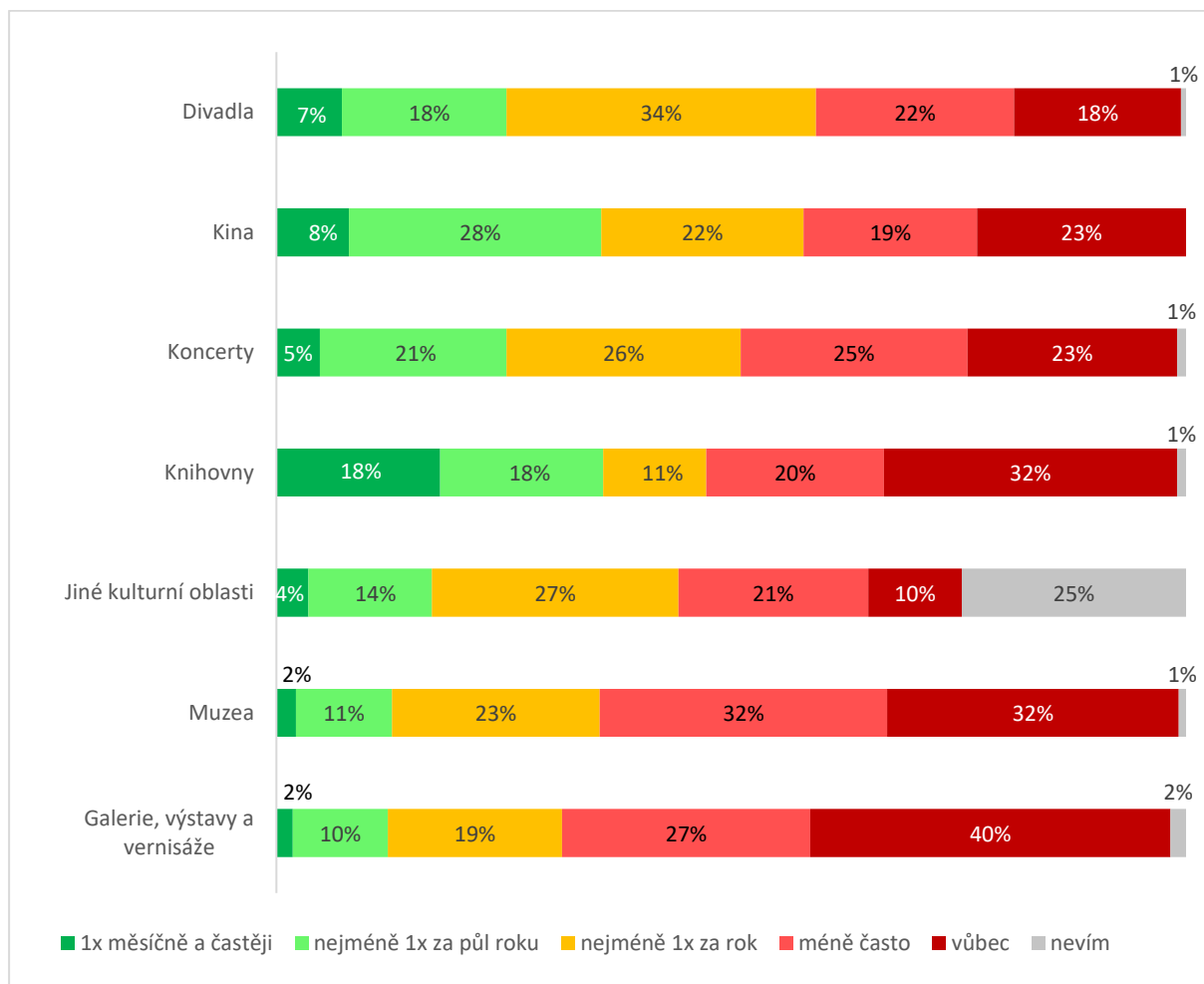
Studenti navštěvují nejčastěji kina (83 %), knihovny (74 %) a divadla (69 %), naopak nejméně navštěvují galerie, výstavy a vernisáže (63 %), muzea (58 %) a koncerty (37 %). **Rodiče s malými dětmi** nejčastěji navštěvují kina (67 %), jiné kulturní oblasti (59 %), divadla (56 %) a naopak nejméně galerie, výstavy a vernisáže (68 %), muzea (59 %) a koncerty (47 %). **Senioři** nejčastěji navštěvují divadla (56 %), knihovny (40 %), galerie, výstavy a vernisáže (30 %) a nejméně kina (78 %), muzea (71 %) a koncerty (70 %).

Respondenti z řad **zaměstnanců** nejčastěji navštěvují kina (67 %), divadla (62 %), koncerty (58 %) a naopak nejméně navštěvují galerie, výstavy a vernisáže (64 %), muzea (60 %), knihovny (53 %). **Podnikatelé** nejčastěji zavítají do muzea (61 %), kina (60 %) či na koncerty (57 %) a nejméně do knihoven (66 %), galerií (66 %) a muzeí (59 %). **Nezaměstnaní** respondenti nejčastěji navštěvují koncerty (58 %), jiné kulturní události (38 %), kina (33 %) a nejméně navštěvují muzea (79 %), knihovny (75 %), galerie, výstavy a vernisáže a divadla (shodně 71 %).

Co se týče **cizinců bez dobré znalosti českého jazyka**, nejčastěji navštěvují kina (78 %), koncerty (72 %), divadla (66 %) a nejméně navštěvují galerie, výstavy a vernisáže (55 %), muzea (45 %) a knihovny (39 %). **Osoby se zdravotním znevýhodněním nebo pečující o dospělou osobu se zdravotním postižením** nejčastěji zavítají do knihoven (60 %), divadel (54 %) a jiných kulturní oblastí (42 %) a naopak nejméně do galerií, na výstavy a vernisáže (87 %), muzeí (85 %) a kin (81 %).

Graf 10. Návštěvnost kulturních institucí

Znění otázky: Jak často v průměru navštěvujete...? N = 1111

Dále jsme zjišťovali, které brněnské kulturní události si respondenti nenechají ujít. Jednalo se o otevřenou otázku, kdy nás zajímaly spontánní odpovědi.

Na otázku odpovědělo 588 respondentů.¹⁵ V závorce je vždy uveden počet kódů (odpovědí) v jednotlivých kategoriích, jejich celkový počet byl 811.

K nejnavštěvovanějším kulturním událostem patří Brněnské Vánoce s vánočními trhy, tuto spontánní odpověď uvedl téměř každý druhý respondent. Druhou nejoblíbenější kategorií jsou nejrůznější hudební festivaly a mezi další oblíbené události patří také brněnská divadla a hudební koncerty.

Jakou kulturní událost pořádanou v Brně si nenecháte ujít?

1) Hudba

- Koncert (61x)
- Festival (Jazzfest; Groove; Majáles; Pop Messe; Maraton hudby) (91x)
- Kluby, klubové akce (4x)

2) Kina (vč. filmy, filmové festivaly) (38x)

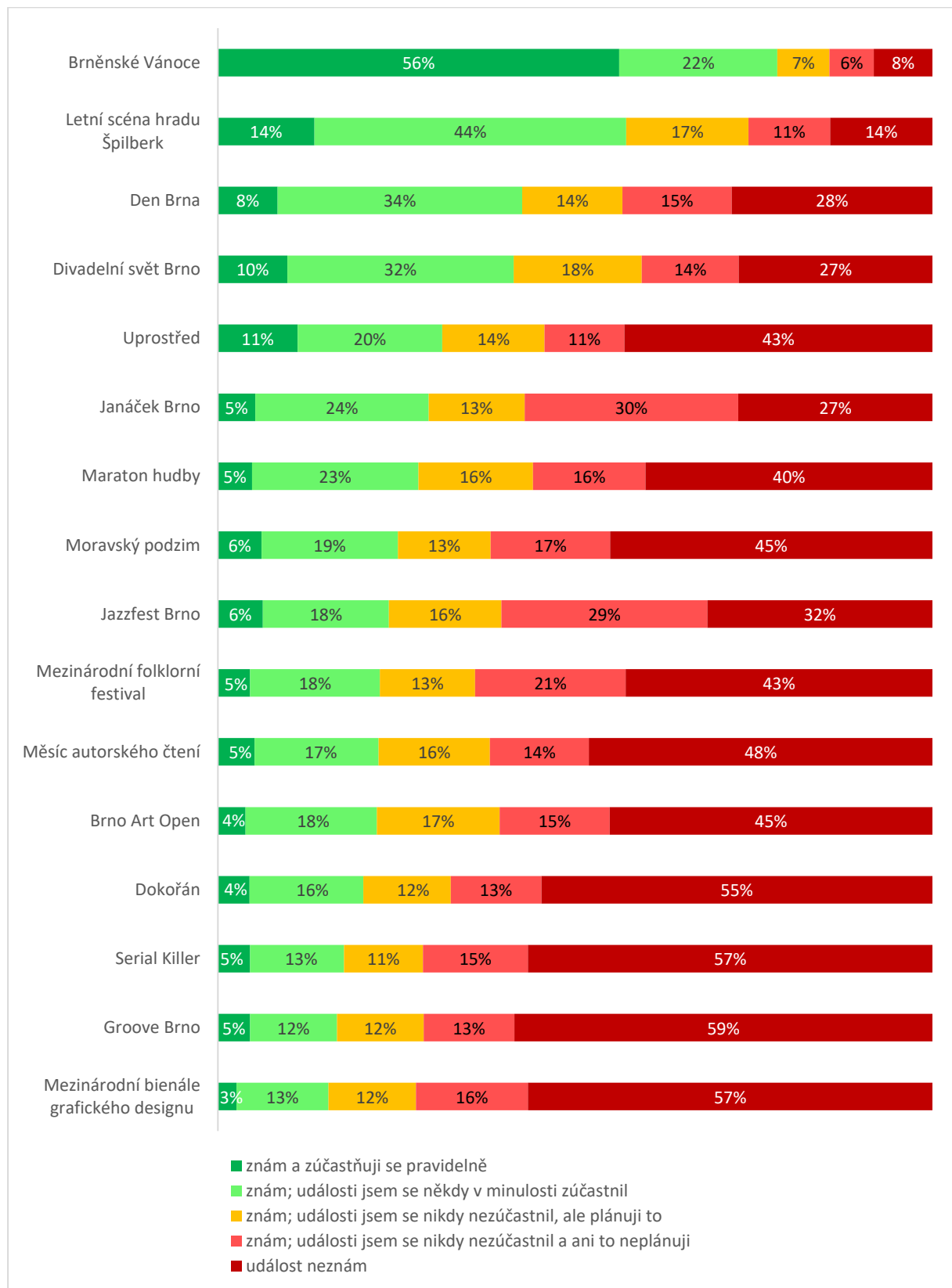
¹⁵ Otázka nebyla povinná.

- 3) **Muzea** (vč.: Muzejní události; výstavy muzejních artefaktů) (20x)
- 4) **Divadla** (vč.: festivaly; stand-up) (62x)
- 5) **Galerie, výstavy, vernisáže**
 - a. Konkrétní výstavy (9x)
- 6) **Umění ve veřejném prostoru**
 - a. Sochy, instalace, performance (6x)
 - b. Architektura, památky (1x)
- 7) **Jiné události, festivaly**
 - a. Vánoční trhy / Brněnské Vánoce („Vánoční Brno“) (260x)
 - b. Historické události (Den Brna; Brněnský 17.11.) (24x)
 - c. Folklorní události (folklorní přehlídky; pálení čarodějnic) (9x)
 - d. Multižánrový festival (Uprostřed; Letní scéna Špilberk) (29x)
 - e. Noc kostelů / vědců a podobné (15x)
 - f. Užité umění (Bienále grafického designu) (1x)
 - g. Literatura a knihovny a události v nich (Týden knihoven; Měsíc autorského čtení) (5x)
 - h. Hvězdárna a události s ní spojené (2x)
 - i. Jiné: akce na Kraví hoře (1x), akce na Náměstí svobody (1x), taneční party (1x)
- 8) **Ostatní – mimo definici „kultury“**
 - a. Gastronomie (Pivní slavnosti; Slavnosti vína; Gourmet Brno) (30x)
 - b. Veletrhy / události na BVV bez specifikace (10x)
 - c. Cosplay (3x)
 - d. Plesy (7x)
 - e. Ohňostroje (Ignis Brunensis) (31x)
 - f. Trhy ostatní (obecně; bleší trhy; Velikonoční slavnosti) (18x)
 - g. Sport, sportovní události (8x)
 - h. Akce pro rodiny s dětmi (Dětský den) (8x)
 - i. Akce pro seniory (srazy, Den seniorů) (3x)
 - j. Jiné: historické jízdy DpmB (1x), cestovatelské přednášky (1x), betlémy v brněnských kostelích (1x), Česká mše vánoční v Alfa pasáži (1x), vyhlídkové kolo (1x), brněnské podzemí (1x)
- 9) **Jiná odpověď**
 - a. Nic, žádná událost (26x)
 - b. Nevím (11x)
 - c. Nerelevantní odpověď (příp. nejasná interpretace) (6x)
 - d. Bez priority (různé akce; nic konkrétně) (4x)

U vybraných kulturních událostí v Brně jsme dále zjišťovali, jak jsou známé a jak často je respondenti navštěvují. Zřejmě nepřekvapí, že **nejznámější a nejnavštěvovanější kulturní událostí jsou Brněnské Vánoce**, které zná a pravidelně je navštěvuje nadpoloviční většina respondentů (56 %). Druhou nejznámější událostí je Letní scéna hradu Špilberk, kterou zná a v minulosti se jí zúčastnilo 44 % respondentů. Respondenti nejčastěji znají a plánují navštívit Divadelní svět Brno (18 %), naopak nejčastěji neplánují navštívit festival Janáček Brno (30 %) a to i přesto, že festival znají. Mezi nejméně známou událost patří festival Groove Brno, který nezná 59 % respondentů.

Graf 11. Známost a návštěvnost kulturních událostí

Znění otázky: Znáte tyto brněnské kulturní události a pokud ano, jak často je navštěvujete?
 N = 1111

Abychom zjistili, zda by mohla být návštěvnost kulturních událostí vyšší, zaměřili jsme se na to, co by respondenty k vyšší účasti motivovalo.

Na otázku odpovědělo 476 respondentů.¹⁶ V závorce je vždy uveden počet kódů (odpovědí) v jednotlivých kategoriích, jejich celkový počet byl 530.

Ke zvýšení návštěvnosti kulturních událostí by respondenty nejčastěji motivovaly **externí faktory, zejména nižší cena vstupného a různé slevy**, dále také lepší **propagace** kulturních událostí a více informací obecně či **kvalitnější a zajímavější** události. Na straně vlastních motivací respondentů by k častějším návštěvám kulturních událostí vedlo **více času a více finančních prostředků**. Velmi často respondenti také uváděli, že neví, co by je motivovalo k vyšší návštěvnosti těchto událostí.

Co by vás motivovalo ke zvýšení návštěvnosti kulturních událostí?

1) Vlastní respondentovy motivace / bariéry (peníze, čas)

- a. Více času (66x)
- b. Lepší zdraví (5x)
- c. Zajištěná péče o děti (4x)
- d. Více peněz (48x)
- e. Mít s kým chodit na kulturu (14x)
- f. Menší vzdálenost; lepší možnosti dopravy na místo (4x)
- g. Lepší znalost ČJ (cizinci) (6x)

2) Externí faktory (propagace, kvalita programu)

- a. Lepší propagace; více informací (39x)
- b. Nižší cena vstupného obecně; slevy, akce, vstupenky zdarma (74x)
- c. Větší výběr kulturní událostí (1x)
- d. Kvalitnější / zajímavější události; „lepší“ nabídka (38x)
- e. Více kultury (kvantita), konkrétních kulturních událostí, nebo míst konání (např.: kluby) (4x)
- f. Více cizojazyčného kulturního programu; program vhodný pro cizince bez ČJ (15x)
- g. Lepší přístupnost; inkluzivní program pro rodiče s dětmi, lidi s disabilitami, seniory; bezbariérovost (...) (14x)
- h. Lepší dostupnost vstupenek (3x)
- i. Program pro minority (např.: Romy) (1x)
- j. Program pro rodiny s dětmi (11x)
- k. Infrastruktura, instituce – vybudovat nové, rekonstruovat stávající (2x)
- l. Mít vizi (1x)
- m. Rozproštění kulturních událostí do celého roku (1x)

3) Jiná odpověď

- a. Nic, žádná motivace (45x)
- b. Nevím (117x)
- c. Nerelevantní odpověď (příp. nejasná interpretace) (3x)
- d. Chodím na kulturu dostatečně; neplánuji zvyšovat návštěvnost; jsem dostatečně motivován, spokojen (14x)

¹⁶ Otázka byla nepovinná.

6. Dostupnost kultury

Jaká je dostupnost kultury pro obyvatele Brna hodnotíme na základě 5 dimenzí:

1. Dostupnost informací o kultuře a kulturním dění
2. Výdaje na kulturu a využívání slev
3. Bariéry návštěvnosti kulturních institucí a událostí
4. Dostupnost kultury pro specifické skupiny obyvatel (rodiče s malými dětmi, senioři, expati, lidé se zdravotním hendikepem)
5. Dostupnost vybraných kulturních institucí

Každá z těchto dimenzí je rozpracována samostatně v následujících podkapitolách.

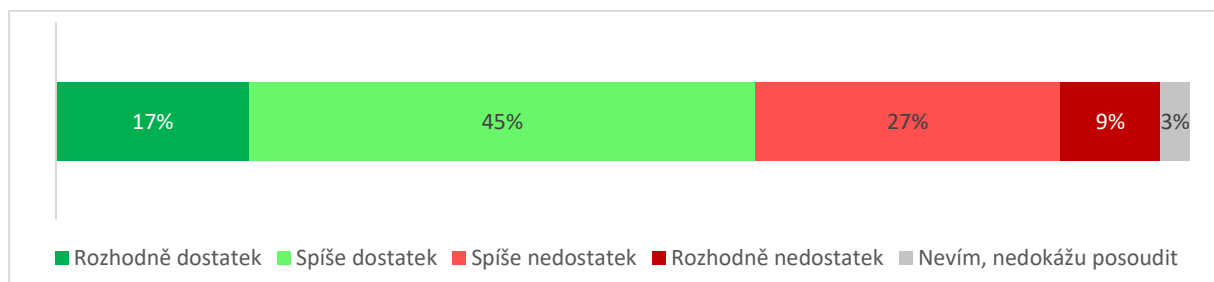
6.1. Informace o kultuře

Být informován o kulturním dění je jednou z nutných, byť nepostačujících podmínek k tomu, aby se občan mohl kulturního dění účastnit. Proto jsme se respondentů ptali, zda mají dostatek informací o kultuře, do jaké míry je pro ně jednoduché tyto informace získávat, a také ze kterých zdrojů tyto informace čerpají.

Celkem 62 % dotázaných má dostatek informací o konání kulturních událostí v Brně. Naopak 36 % pociťuje nedostatek informací.

Graf 12. Míra informovanosti o kulturním dění

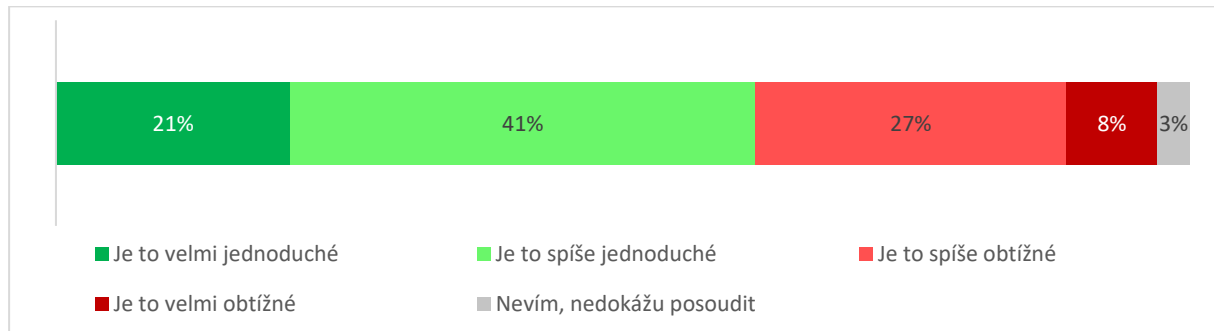
Znění otázky: Máte dostatek, nebo nedostatek informací o konání kulturních událostí v Brně?
N = 1111

Souhrnně je pro 62 % dotázaných jednoduché získávat informace o nabídce kulturních institucí a kulturních událostech v Brně, přičemž pro pětinu je to dokonce velmi jednoduché. Pro 35 % respondentů je naopak získávání těchto informací obtížné.

Graf 13. Míra obtížnosti získávání informací o kulturním dění

Je pro Vás jednoduché, nebo složité získávat informace o nabídce kulturních institucí a kulturních událostech v Brně? N = 1111

Mezi mírou informovanosti a mírou obtížnosti existuje **velmi silný vztah**; čím jednodušší je pro respondenta získávat informace o kulturním dění, tím spíše bude mít dostatek informací o kulturním dění v Brně, a opačně. Pearsonův korelační koeficient dosahuje velmi vysoké hodnoty **$r=0,832$** (velmi silný vztah; signifikance $<0,01$)¹⁷.

Logicky předpokládáme, že míra obtížnosti získat informace má vliv na míru informovanosti o kulturním dění. Proto se nyní zaměříme na identifikace skupin, pro něž může být získávání informací náročnější / jednodušší než pro jiné.

Míra obtížnosti získávání informací souvisí se všemi sledovanými sociodemografickými charakteristikami. Specificky lineární vztah je navíc patrný v případě SES.

Jednodušší je získávání informací o kultuře pro **muže** než ženy, statisticky významně častěji je pro ně získávání informací „velmi jednoduché“.

Stejně tak je informování se o kultuře jednodušší pro respondenty do 45 let, především ale pro mladší **35 let**. Naopak složitější je pro respondenty starší 66 let. **Věk** má navíc na míru obtížnosti **nejsilnější vliv** ze všech sociodemografických charakteristik. Hodnota Pearsonova r činí **0,374** (silný vztah; při sig. $<0,01$) při kontrole všech ostatních sociodemografických charakteristik.

S rostoucím vzděláním bude pro respondenta jednodušší získávat informace a opačně. **Vysokoškoláci** statisticky významně častěji deklarovali, že je pro ně získávání informací „spíše jednoduché“; středoškoláci „spíše obtížné“ (a „velmi obtížné“ v případě těch bez maturity); u základního vzdělání je významně více zastoupena kategorie „velmi obtížné“.

Významně častěji je také získávání informací „velmi jednoduché“ pro **studenty a nezaměstnané**, „spíše jednoduché“ pak pro zaměstnance. Naopak pro seniory je získávání informací výrazně obtížnější (především „velmi obtížné“).

V kontextu SES je platí, že čím lépe je respondent situovaný, tím jednodušší pro něj bude získávání informací a naopak. „Velmi jednoduché“ je to statisticky významně častěji pro skupinu **A**, „spíše jednoduché“ pro skupinu **B**. Výrazně složitější je naopak pro skupinu D a E („velmi obtížné“).

¹⁷ Tj. vztah je signifikantní, a proto jej můžeme očekávat nejen ve vzorku, ale i v celé populaci. Výpočet korelace proběhl při kontrole těchto sociodemografických proměnných: pohlaví, věk, vzdělání, státní příslušnost, SES.

Výrazně jednodušší je získávání informací také pro respondenty s **občanstvím ČR/SR** než pro expaty. Češi a Slováci statisticky významně častěji volili možnost „velmi jednoduché“, expati naproti tomu „spíše obtížné“.

Tabulka 18. Míra obtížnosti získávání informací o kulturním dění dle sociodemografických charakteristik

N = 1079; v řádkových %, vyznačeny hodnoty statisticky významně vyšší (zeleně) a nižší (žlutě) oproti celku.

charakteristika	kategorie	velmi jednoduché	spíše jednoduché	spíše obtížné	velmi obtížné	N
celkem		21,3 %	42,2 %	28,3 %	8,2 %	1079
pohlaví	muž	24 %	42 %	26 %	8 %	520
	žena	19 %	42 %	30 %	9 %	559
věk	18-25 let	37 %	40 %	22 %	1 %	107
	26-35 let	32 %	42 %	24 %	2 %	224
	36-45 let	20 %	54 %	24 %	2 %	207
	46-55 let	18 %	47 %	32 %	3 %	163
	56-65 let	18 %	43 %	30 %	9 %	140
	66+ let	9 %	29 %	35 %	27 %	238
vzdělání	základní vzdělání (vč. neukončené, bez vzdělání)	27 %	33 %	23 %	17 %	82
	středoškolské a vyučen/a bez maturity	13 %	39 %	34 %	14 %	229
	středoškolské s maturitou	24 %	37 %	33 %	6 %	372
	vysokoškolské, vyšší odborné	22 %	50 %	21 %	7 %	396
ekonomická aktivita	nezaměstnaný	42 %	25 %	29 %	4 %	24
	student	38 %	38 %	23 %	1 %	114
	rodič na RD, osoba v domácnosti	17 %	54 %	27 %	2 %	48
	nepracující důchodce	10 %	28 %	35 %	27 %	223
	zaměstnanec	22 %	48 %	27 %	3 %	537
	podnikatel, OSVČ	22 %	47 %	27 %	4 %	133
socioekonomické postavení	A	29 %	44 %	23 %	4 %	225
	B	19 %	54 %	23 %	4 %	159
	C	22 %	43 %	30 %	5 %	397
	D	18 %	36 %	32 %	14 %	220
	E	13 %	24 %	33 %	30 %	78
státní občanství	české nebo slovenské	23 %	42 %	27 %	8 %	976
	jiné ("expat")	9 %	39 %	43 %	9 %	103

Respondentů jsme se dále ptali na 9 vybraných informačních zdrojů, z nichž je možné čerpat informace o brněnském kulturním dění. Následující graf shrnuje odpovědi respondentů – informační zdroje jsou třízeny podle podílu odpovědí „často“ od nejvyššího po nejnižší.

Jednoznačně nejdůležitějším zdrojem informací o kulturním dění v Brně jsou **informace od rodiny či přátel**. „Často“ se od nich dozvídá informace 43 % dotázaných a „občas“ 45 % - celkem jde tedy o 87 % respondentů.

Čtvrtina dotázaných se dozvídá o kultuře „často“ ze **stránek/skupin na sociálních sítí** a z domovských **webů kulturních institucí**. Dalších 42 %, resp. 33 % z těchto zdrojů čerpá „občas“. Alespoň „občas“ se z těchto zdrojů informuje v souhrnu 58-67 % dotázaných.

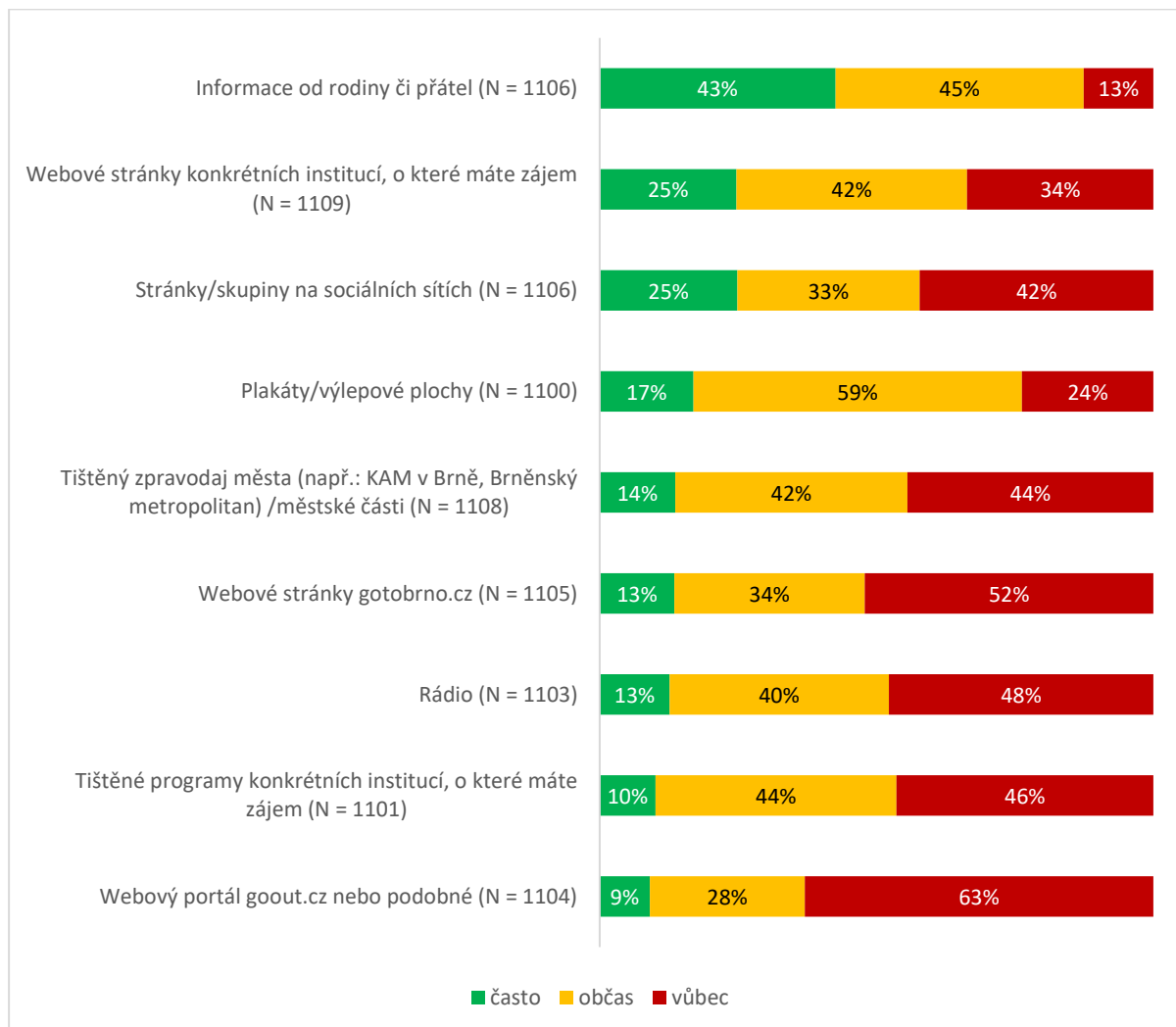
Nezanedbatelný vliv mají také **plakáty a výleповé plochy**, jichž si „často“ všimá 17 % dotázaných a 59 % „občas“ – v součtu mají potenciál oslovovat 76 % respondentů, stojí tedy hned na druhém místě po informacích od blízkých.

Relativně nižší podíl na informování o brněnské kultuře mají zdroje jako **tištěné zpravodaje města / MČ**, web **gotobrnno.cz**, **rádia** a **tištěné programy** kulturních institucí. „Často“ z nich čerpá informace 10–14 % respondentů a „občas“ dalších 34–44 %. V součtu jde tedy o 48-56 % dotázaných.

Ve srovnání s ostatními zdroji má výrazně nejslabší podíl na kulturním informování Brňanů **portály distribuující vstupenky** na kulturní události jako je např. **gout.cz**. „Často“ je využíván 9 %, „občas“ pouhými 28 %. V součtu z nich čerpá informace pouze 37 % dotázaných.

Graf 14. Četnost využívání zdrojů informací o kulturním dění v Brně.

Znění otázky: Ze kterých informačních zdrojů a jak často se dozvídáte o tom, jaké kulturní události se odehrávají v Brně? N = viz položky grafu; třídění podle podílu odpovědi „často“

Věk poměrně silně souvisí s mírou obtížnosti a potažmo také mírou informovanosti o kulturním dění v Brně. Proto zhodnotíme, do jaké míry respondenti z jednotlivých věkových kategorií využívají vybrané informační zdroje „často“. Tabulka níže shrnuje výsledky.

Z výsledků je zřejmé, že **věk** do jisté míry **souvisí s využíváním téměř všech zdrojů**. To neplatí pouze v případě plakátů a výlepových ploch, které jsou zdrojem informací ve stejné míře pro všechny respondenty bez ohledu na věk.

Největší rozdíly jsou patrné při pohledu na využívání **webových zdrojů**. Ty jsou využívány významně více mladými do 35 let; sociální sítě a weby konkrétních institucí jsou navíc v rámci této skupiny ještě markantněji využívány respondenty do 25 let. Naproti tomu respondenti starší 66 let tyto informační zdroje téměř nevyužívají (s výjimkou webů institucí, ale i tak významně podprůměrně).

V případě 2 nejčastěji využívaných webových zdrojů informací, sociálních sítí a webů kulturních institucí, navíc platí linearita vztahu. Čím mladší respondent, tím spíše bude „často“ využívat pro získávání informací o kultuře sociální sítě (Pearson $r = 0,399$, silná korelace) a také weby kulturních institucí ($r = 0,249$, střední míra korelace).

Naopak **tištěné zdroje** jsou skupinou 66+ let využívány nadprůměrně často, což kontrastuje s mladšími ročníky (především 26-35 let), které tyto zdroje využívají podprůměrně.

Rádio je informačním zdrojem především pro respondenty nad 46 let, nicméně ne tak významně jako ostatní zmiňované zdroje.

Respondenti z nejmladší kategorie navíc významně častěji získávají informace od blízkých.

Tabulka 19. Nejtypičtější zdroje informací o kulturním dění v Brně dle věku

Znění otázky: Ze kterých informačních zdrojů a jak často se dozvídáte o tom, jaké kulturní události se odehrávají v Brně? Podíl odpovědí „často“; vyznačeny hodnoty statisticky významně vyšší (zeleně) a nižší (žlutě) oproti celku.

informační zdroj	podíl odpovědí "často" podle věku						všichni respondenti	N
	18-25 let	26-35 let	36-45 let	46-55 let	56-65 let	66+ let		
Informace od rodiny či přátel	54 %	47 %	41 %	39 %	39 %	38 %	43 %	1 106
Stránky/skupiny na sociálních sítích	61 %	41 %	24 %	22 %	14 %	2 %	25 %	1 106
Webové stránky konkrétních institucí, o které máte zájem	47 %	33 %	24 %	26 %	22 %	8 %	25 %	1 109
Plakáty/výleповé plochy	16 %	15 %	17 %	17 %	19 %	18 %	17 %	1 100
Tištěný zpravodaj města (např.: KAM v Brně, Brněnský metropolitán) /městské části	10 %	7 %	11 %	16 %	17 %	21 %	14 %	1 108
Webové stránky gotobno.cz	20 %	20 %	16 %	14 %	13 %	2 %	13 %	1 105
Rádio	9 %	6 %	11 %	17 %	17 %	16 %	13 %	1 103
Tištěné programy konkrétních institucí, o které máte zájem	6 %	6 %	9 %	9 %	11 %	16 %	10 %	1 101
Webový portál goout.cz nebo podobné	18 %	14 %	8 %	7 %	11 %	1 %	9 %	1 104

6.2. Výdaje na kulturu a slevy

Na dostupnost kultury jsme nahlíželi také skrze finanční možnosti respondentů. Všimli jsme si kolik respondenti za kulturu utrácejí, jak se ceny vstupného promítají do rozhodnutí (ne)navštěvovat kulturní události, do jaké míry využívají slevy a do jaké míry slevy motivují jejich držitele k vyšší návštěvnosti.

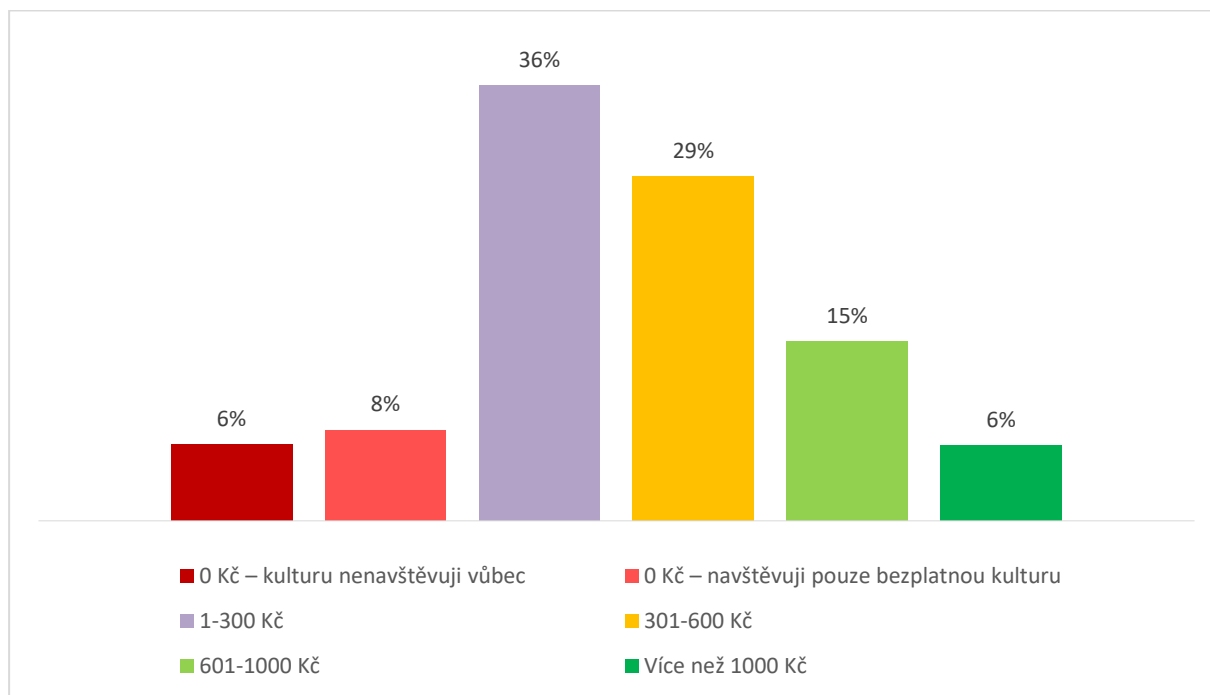
Průměrné měsíční výdaje na kulturu jsme měřili pomocí intervalové škály, na kterou se měl respondent zařadit. Neznáme tudíž přesné číslo za každého dotázaného, ale pouze rozpětí, v němž se jeho výdaje pohybují.

Nejčastěji respondenti uváděli, že měsíčně utratí za kulturu od 1-300 Kč (36 %), druhou nejčastější volbou byly výdaje v rozpětí 301-600 Kč (29 %); třetí nejčastější útrata ve výši 601-1000 Kč (15 %). Respondentů s měsíčními výdaji za kulturu nad 1000 Kč bylo pouze 6 %. Dalších 8 % respondentů navštěvuje pouze bezplatné kulturní události a 6 % nenavštěvuje kulturu vůbec (tj. útrata 0 Kč/měsíc se týká 14 % dotázaných.)

Z hlediska výše útraty je tedy soubor rozdělen přesně 50/50 – polovina dotázaných utráčí za kulturu do 300 Kč měsíčně (příp. i vůbec) a druhá polovina vydá měsíčně 301 Kč a více.

Graf 15. Průměrné měsíční výdaje na kulturu

Znění otázky: Jaké jsou Vaše průměrné měsíční výdaje na kulturu? Specifikace podmínek: Započítejte sem vstupné i předplatné na kulturní události / do knihoven v Brně i mimo něj. Nezapočítávejte kulturu konzumovanou individuálně (nákup knih, hudby, uměleckých předmětů; placení streamovacích platforem, aj.), N = 1111

K vyšším výdajům za kulturu mají tendenci ti, kteří jsou s brněnskou kulturou **spokojeni** (Pearsonovo $r = 0,293$) a především ti, kteří kulturu přikládají vyšší **důležitost** ($r = 0,373$) – i při kontrole všech sociodemografických proměnných. Jde o střední, resp. střední až silnou korelaci.

Z pohledu sociodemografických znaků mají na výši výdajů za kulturu vliv pouze dva z nich: **vzdělání** a **SES**. Čím vyšší vzdělání, resp. socioekonomický status respondenta, tím častěji jsou reportovány vyšší měsíční výdaje za kulturu a opačně. Hodnota Pearsonova r činí 0,23 (resp. 0,22 v případě SES) při kontrole všech ostatních sociodemografických proměnných. Jde o korelaci **střední** síly. Rozložení výdajů podle těchto dvou proměnných ukazuje následující tabulka. Vliv ostatních sociodemografických proměnných je velmi slabý až nulový.

Podíváme-li se na podíly odpovědí podle **vzdělání**, vidíme, že s rostoucím vzděláním roste také podíl respondentů v kategoriích vyšších výdajů na kulturu. Respondenti se **základním vzděláním** statisticky významně častěji kulturu vůbec nenavštěvují, **chodí na bezplatné kulturní události**, případně **utrácejí do 300 Kč**. Lidé se základním a středoškolským vzděláním bez maturity navíc statisticky významně méně často utrácejí za kulturu více než 300 Kč měsíčně.

Středoškoláci s maturitou významně častěji vydávají **301-600 Kč měsíčně**, nicméně z pohledu vyšší útraty jsou na tom stejně jako předcházející dvě kategorie.

Vysokoškoláci utrácejí za kulturu zdaleka nejvíce: statisticky významně častěji v pásmu **601 Kč a více**. Prakticky vůbec přitom nenavštěvují bezplatnou kulturu.

V případě **SES** vidíme, že respondenti s výrazně nadprůměrným postavením (A) vydávají za kulturu statisticky významně častěji 601 a více Kč; osoby pohybující se v nadprůměru (B) mezi 301 a 1000 Kč; průměrně a podprůměrně situovaní (C a D) do 300 Kč a lidé s výrazně podprůměrným postavením (E) 0 Kč (nenavštěvují nebo chodí na bezplatnou kulturu).

Tabulka 20. Průměrné měsíční výdaje na kulturu dle vzdělání a SES

N = 1111; v řádkových %, vyznačeny hodnoty statisticky významně vyšší (zeleně) a nižší (žlutě) oproti celku.

charakteristika	kategorie	0 Kč – nenavš těvuji	0 Kč – pouze bezpl atná	1-300 Kč	301- 600 Kč	601- 1000 Kč	1000+ Kč	N
celkem		6%	8%	36%	29%	15%	6%	1111
vzdělání	základní vzdělání (vč. neukončené, bez vzdělání)	17%	17%	51%	13%	2%	0%	87
	středoškolské a vyučen/a bez maturity	8%	19%	41%	19%	10%	3%	239
	středoškolské s maturitou	4%	6%	39%	37%	11%	3%	381
	vysokoškolské, vyšší odborné	5%	0%	28%	30%	24%	13%	404
socioekonomické postavení	A	6%	1%	25%	23%	27%	18%	230
	B	1%	4%	30%	35%	23%	7%	164
	C	5%	7%	41%	32%	13%	2%	410
	D	9%	13%	45%	24%	6%	3%	226
	E	20%	25%	28%	26%	0%	1%	81

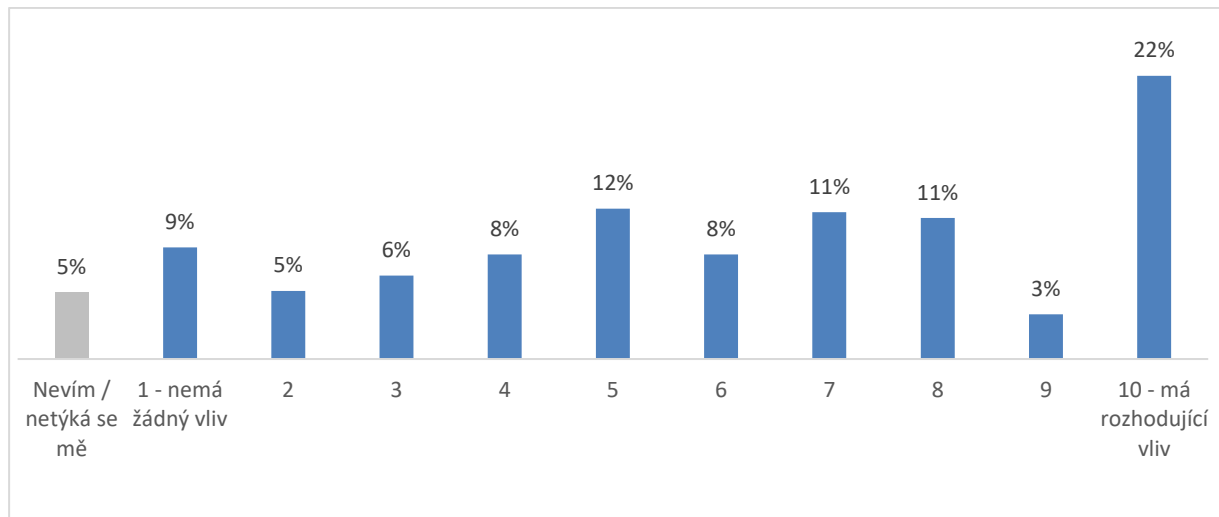
Respondenti měli následně posoudit, do jaké míry ovlivňuje jejich návštěvnost kulturního programu výše jeho ceny na stupnici od 1 do 10, přičemž čím nižší hodnota, tím nižší má cena vliv na rozhodnutí účastnit se programu. Teoretická střední hodnota na stupnici 1-10 tedy činí 5,5.

V celém souboru respondentů činí **průměr** indexu **6,21**. Celkem 5 % respondentů neví, nebo se jich odpověď netýká (např.: vůbec nenavštěvují kulturní události).

Téměř **polovina** respondentů (47 %) zvolila hodnotu **7 a vyšší**; pětina respondentů se zařadila okolo průměru (hodnoty 5 a 6) a 28 % dotázaných zvolilo hodnotu 4 a nižší. Z rozložení lze říci, že převažují, ti, pro které je cena vstupného poměrně důležitým faktorem při rozhodování o tom, zda na kulturní událost jít či ne. Rozložení odpovědí ukazuje následující graf.

Graf 16. Vliv ceny vstupného na návštěvnost kulturního programu

Znění otázky: Jak velký má cena vstupného vliv na Vašeho rozhodnutí, zda kulturní událost/instituci navštívíte? Uvedte na stupnici od 1 do 10, kdy 1 znamená, že má cena nemá žádný vliv a 10 znamená, že má rozhodující vliv. N = 1111

Které charakteristiky respondentů mají vliv na vztah mezi cenou vstupného a návštěvností jsme prozkoumávali sadou korelací s vybranými proměnnými¹⁸. Většina charakteristik s tímto vztahem nesouvisí, nebo pouze velice marginálně (korelace $r = <0,1$). Nicméně, identifikovali jsme dvě charakteristiky, které mají **středně** silnou souvislost¹⁹ se vztahem mezi cenou vstupného a návštěvností:

- (1) Socioekonomický status ($r = 0,265$)
- (2) Průměrné měsíční výdaje na kulturu ($r = 0,282$)

Platí, že čím **vyšší SES**, tím **menší vliv má cena** na rozhodnutí navštívit kulturní událost. Stejná úměra platí v případě vyšších výdajů na kulturu. V následující tabulce jsou rozpracovány rozdíly mezi jednotlivými socioekonomickými skupinami a skupinami podle výše výdajů na kulturu.

Vidíme, že s rostoucím SES klesá index vlivu ceny na rozhodnutí navštěvovat kulturní události. Lidé s nadprůměrným SES (A a B) relativně méně přemýšlí o cenách vstupného (průměr indexu = 4,21 a 4,92). Naopak osoby s podprůměrným SES (D a především E) se při zvažování návštěvy kulturního programu výrazně více orientují na jeho cenu, která může být pro osoby ve skupině E ($i = 8,93$) rozhodujícím faktorem, zda si kulturní událost „dovolí“, či nikoli.

Lidé s vyššími výdaji na kulturu se výrazně méně orientují na cenu kulturního programu při rozhodování, zda jej navštívit. Platí to především pro ty, kteří za kulturu utrácejí 1000 a více Kč měsíčně ($i = 3,47$), ale do značné míry i pro skupinu s útratou 601-1000 Kč/měsíčně ($i = 4,38$). Pro osoby navštěvující pouze bezplatnou kulturu hraje očekávatelně výše ceny naprosto zásadní roli ($i = 9,44$)

¹⁸ Zkoumali jsme vliv pohlaví, věku, vzdělání, SES, občanství, průměrných měsíčních výdajů na kulturu, subjektivně vnímané spokojenosti s kulturou a důležitosti přikládané kultuře. Všechny výpočty korelací probíhaly při kontrole všech zmíněných proměnných a při kontrole ekonomické aktivity respondenta.

¹⁹ Při signifikanci $<0,01$.

Tabulka 21. Průměrné hodnoty vlivu ceny na návštěvnost kulturního programu dle SES a měsíčních výdajů na kulturu

Hodnota indexu: 1 = cena nemá žádný vliv; 10 = cena má rozhodující vliv

charakteristika	kategorie	průměr indexu	N
socioekonomické postavení	A	4,21	214
	B	4,92	160
	C	6,54	397
	D	7,65	211
	E	8,93	72
průměrné měsíční výdaje na kulturu	Více než 1000 Kč	3,47	70
	601-1000 Kč	4,38	165
	301-600 Kč	6,30	312
	1-300 Kč	6,71	391
	0 Kč – navštěvuji pouze bezplatnou kulturu	9,44	84
celý soubor		6,21	1054

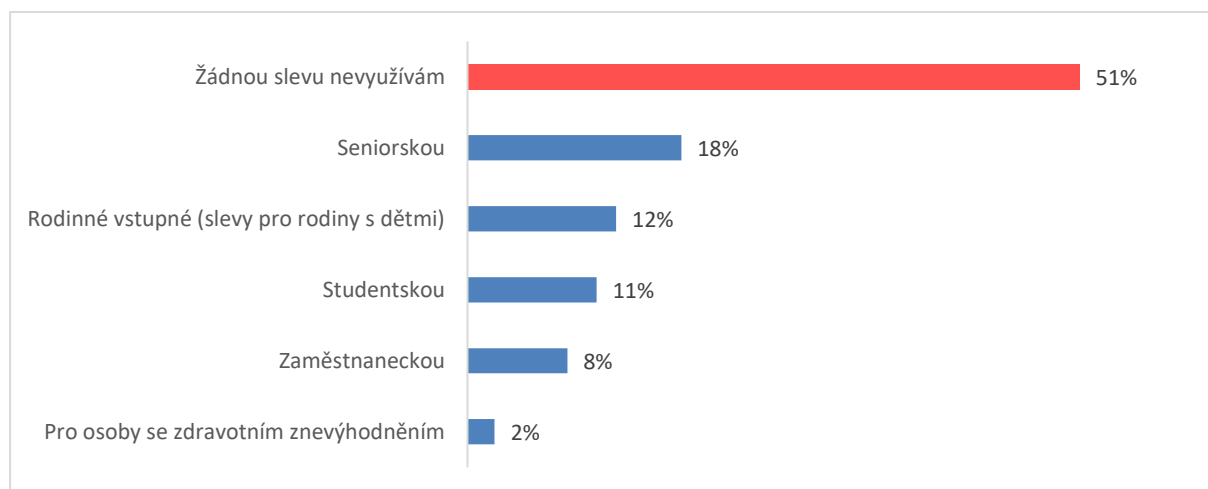
Dále jsme se respondentů ptali na využívání slev a souvislost mezi využíváním slev a motivací účastnit se kulturního programu více.

Celkem 51 % dotázaných nevyužívá žádnou slevu na kulturní události, naopak **49 % nějakou slevu využívá** (každý respondent může potenciálně využívat více slev).

Nejčastěji jsou využívány slevy pro seniory (18 % dotázaných), dále rodinné vstupné (12 %), studentské (11 %) a zaměstnanecké (8 %) slevy. Celkem 2 % dotázaných využívá slevu pro osoby se zdravotním znevýhodněním. Jinou slevu využívá 0,6 % dotázaných²⁰.

Graf 17. Využívání slev podle jejich typu

Znění otázky: Využíváte v současnosti některou z následujících slev při návštěvách kulturních akcí v Brně? N = 1111; možnost výběru více odpovědí

²⁰ Respondenti specifikovali tyto druhy slev (v závorce N): Akce / vstup zdarma (5); ITIC (1); vstup zdarma pro účinkující (1).

Respondentů využívajících alespoň jednu slevu jsme se dále ptali, zda je sleva motivuje k častější návštěvě kulturního programu. Motivaci jsme měřili podle míry asociace s výrokem:

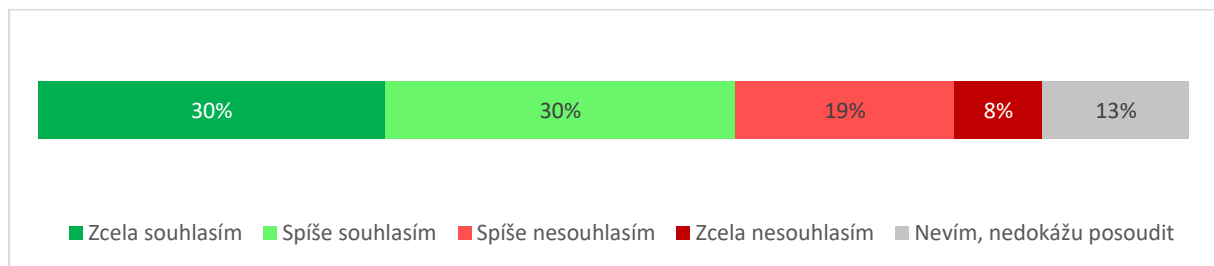
„Sleva, kterou pobírám, mě motivuje účastnit se kulturního programu častěji.“

Celkem **60 %** se domnívá, že je **sleva motivuje účastnit se kulturního programu častěji**; 30 % navíc s výrokem souhlasí zcela. Naopak 27 % si myslí, že je sleva k vyšší účasti na kulturním programu nemotivuje.

Existují dvě skupiny, které využívání slev motivuje k vyšší účasti více, resp. méně než ostatní. Celkem **73 %** využívajících **studentskou** slevu je touto slevou více motivováno k využívání kulturních možností. Naopak pouze **32 %** respondentů využívajících slevy pro osoby se **zdravotním znevýhodněním** je motivováno slevou k vyšší účasti. Ostatní skupiny se významně neodlišují od průměru celého souboru.

Graf 18. Subjektivní posouzení vlivu pobírané slevy na návštěvnost

Znění otázky: Uvedte, do jaké míry souhlasíte, nebo nesouhlasíte s výrokem: „Sleva, kterou pobírám, mě motivuje účastnit se kulturního programu častěji.“ N = 548

6.3. Bariéry návštěvnosti

Všech respondentů jsme se ptali, které bariéry jim znesnadňují nebo znemožňují návštěvu kulturních institucí. Položky bariér nabízených respondentovi v rámci dotazování zahrnovaly širokou škálu potenciálních bariér: od osobních bariér (málo času, peněz) až po nedostatky v kulturní infrastruktuře (chybějící bezbariérovost). Bariéry přístupnosti ke kultuře jsou v populaci značně strukturované a pro určité skupiny brněnských občanů do značné míry specifické.

Celkem **21 %** respondentů **žádné bariéry nevnímá**. Naopak alespoň jednu bariéru ve vztahu k návštěvnosti kulturních institucí a programu zmínilo **79 %** dotázaných.

Respondenti, kteří nějaké bariéry vnímají (N = 880) **zmiňovali průměrně 3,17 bariéry**. Celkem polovina z nich přitom vnímá 1-2 bariéry; 22 % tři bariéry, dalších 10 % čtyři bariéry. Od pěti do devíti bariér zmínilo 14 % z nich; deset a více bariér zmínilo 4 % respondentů.

Nejčastěji zmiňovanou bariérou je **nedostatek času**, což je problém pro **třetinu** dotázaných. Celkem 24 % dotázaných má o kultuře **nedostatek informací** a pro 23 % je problémem **nedostatek financí**.

Pětinu respondentů **neoslovuje kulturní nabídka** a pro stejný podíl je **problematické sladovat termín** s dalšími účastníky. Celkem 16 % dotázaným komplikuje nebo znemožňuje účast na kulturním dění **péče o dítě** a dalších 14 % nemá s kým na kulturu chodit. Po 13 % respondentů vnímá jako bariéry (1) chybějící místa k odpočinku, (2) chybějící zázemí pro rodiče s dětmi nebo (3) chybějící zábradlí a úchytové plochy v místech konání kulturního programu.

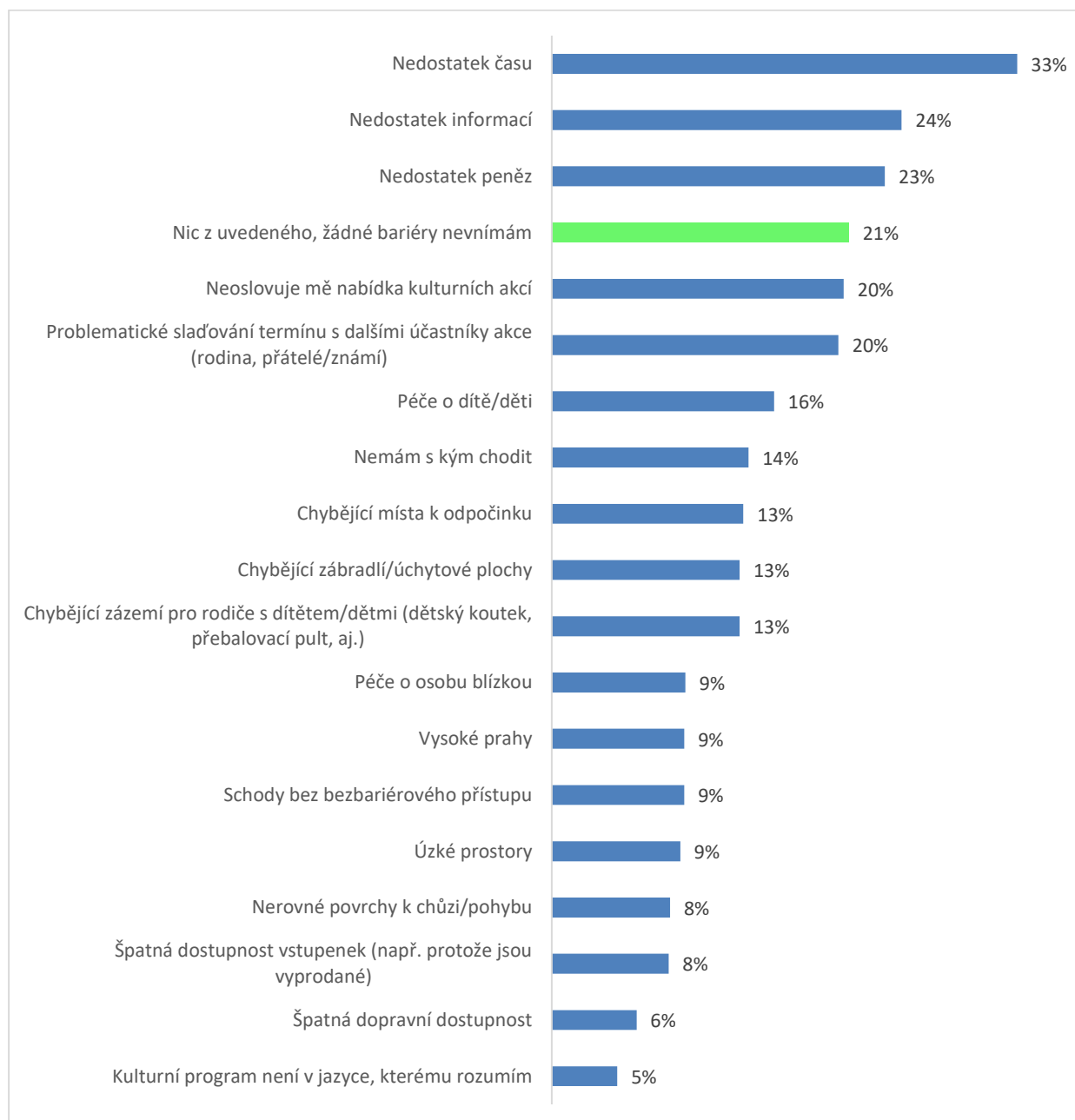
Devíti procentům respondentů znesnadňuje nebo znemožňuje účast na kulturním dění: (1) péče o osobu blízkou, (2) schody bez bezbariérového přístupu, (3) vysoké prahy a (4) úzké prostory.

Po 8 % dotázaných vnímá jako bariéru (1) nerovné povrchy k pohybu anebo (2) špatnou dostupnost vstupenek.

Nejméně často zmiňovanými bariérami jsou (1) špatná dopravní dostupnost (6 %) a (2) nedostupnost kulturního programu v jazyce, kterému respondent rozumí (5 %).

Graf 19. Bariéry návštěvnosti kulturních událostí a institucí

Znění otázky: *Které bariéry Vám obvykle znesnadňují, nebo přímo znemožňují návštěvu kulturních událostí/institucí, případně volný pohyb po nich? N = 1111; možnost volby více odpovědí*

Podívejme se podrobněji na to, které skupiny respondentů **statisticky významně** častěji nemají s přístupem ke kultuře problém a které naopak ano²¹. V celém souboru žádné bariéry v přístupu ke kultuře **nevnímá 21 %** dotázaných. U jednotlivých skupin uvádíme v závorce podíl respondentů, kteří žádné bariéry nevnímají.

Významně častěji žádné bariéry nevnímají **muži** (26 %), lidé ve věku **46-55 let** (29 %), **vysokoškoláci** (25 %), lidé s **výrazně nadprůměrným SES** (A = 26 %), a **ekonomicky aktivní** – zaměstnanci (24 %) a podnikatelé/OSVČ (28 %).

Alespoň 1 bariéru v přístupu ke kulturnímu dění v Brně pociťuje **79 %** dotázaných.

Významně častěji pociťují alespoň 1 bariéru **ženy** (84 %), osoby s **podprůměrným SES** (D = 87 %; E = 89 %), a **nepracující senioři** (86 %). Ještě výrazně častěji pak alespoň 1 bariéru pociťují **expati bez dobré znalosti ČJ** (94 %), **rodiče na RD** (96 %) **osoby se zdravotním znevýhodněním a pečující o takové osoby** (100 %).

Následující text rozebírá jednotlivé bariéry podle toho, které skupiny respondentů je zaznamenávají statisticky významně častěji, než je jejich průměr v souboru.

Nejčastěji uváděnou bariéru – **nedostatek času** – zmínilo **33 %** dotázaných. Statisticky významně častěji jde o pociťovaný problém pro **osoby do 35 let**²² (18-25 let = 51 %; 26-35 let = 45 %) lidi s **výrazně nadprůměrným SES** (A = 51 %), občany ČR/SR²³ (34 %), **studenty** (49 %) a **ekonomicky aktivní** (zaměstnanci 38 %; podnikatelé/OSVČ 46 %) a pro **rodiče s malými dětmi** (38 %).

Nedostatek informací pociťuje jako bariéru **24 %** respondentů. Statisticky významně častěji mají nedostatek informací lidé **starší 66 let / senioři** (40 %), lidé se **SŠ vzděláním bez maturity** (33 %), **expati** (33 %) a především **osoby se zdravotním znevýhodněním a pečující o takové osoby** (52 %).

Nedostatek peněz jako bariéru přístupu ke kulturnímu dění vnímá v celém souboru 23 % dotázaných. Statisticky významně častěji pociťují nedostatek peněz na kulturu **ženy** (27 %), nejmladší a nejstarší respondenti²⁴ (18-25 let = 38 %; 66+ let = 32 %), osoby se **SŠ vzděláním a nižším** (31-32 %), osoby s **podprůměrným SES** (D = 33 %; E = 44 %), a velmi výrazně osoby se **zdravotním znevýhodněním a pečující o takové osoby** (54 %).

Nabídka kulturních akcí **neoslovuje** celkem **20 %** dotázaných. Statisticky významně častěji jde o studenty (33 %) respondenty do 25 let (33 %), lidi se **SŠ bez maturity a nižším vzděláním** (27-29 %).

Slad'ování a koordinace s dalšími účastníky kulturního programu je problémem pro **20 %** dotázaných. Jde o problém specifický zejména pro **rodiče s malými dětmi** (35 %).

Péče o děti je bariérou návštěvnosti pro **16 %** dotázaných. Není překvapením, že statisticky významně častěji uvádí tuto bariéru **rodiče s malými dětmi** (61 %) a **rodiče na RD** (57 %).

Chybějící zázemí pro rodiče s dítětem/děťmi (dětský koutek, přebalovací pult, aj.) zmínilo celkem **13 %** dotázaných. Jde o problém specifický pro a **rodiče s malými dětmi** (52 %) a **rodiče na RD** (49 %).

²¹ Tj. hodnocení na základě toho, zda zvolili nebo nezvolili variantu odpovědi „žádné bariéry nevnímám“.

²² V případě věku jde o lineární vztah. Čím mladší respondent, tím častěji vnímá jako bariéru návštěvnosti kultury nedostatek času (Pearsonovo $r = 0,273$; tj. střední síla vztahu).

²³ V kontrastu k expatům žijícím v Brně

²⁴ Analogicky také studenti (33%) a nepracující senioři (37 %).

„Nemám s kým chodit“ zmínilo jako bariéru celkem **14 %** dotázaných. Statisticky významně častěji jde o osoby **do 25 let** (21 %) a **nad 66 let** (19 %).

Péče o osobu blízkou je bariérou návštěv kultury pro **9 %** dotázaných. Statisticky významně častěji se týká osob **nad 56 let** (14-15 %) a seniorů (15 %), **rodičů s malými dětmi** (16 %), a především **pečujících o zdravotně znevýhodněné** (88 %).

Špatnou dopravní dostupnost vnímá jako bariéru k účasti na kulturním programu celkem **6 %** dotázaných. Statisticky významně častěji ji zmiňovali osoby **nad 66 let** (17 %) a respondenti žijící v některých **z okrajovějších částí Brna**²⁵.

To, že program **není v jazyce, kterému člověk rozumí**, byl problémem pro 5 % dotázaných. Jde o specifický problém pro **expaty** – ti tuto bariéru zmiňovali v 63 % případů.

V případě bariéry „špatná dostupnost vstupenek“ jsme neidentifikovali žádnou specifickou skupinu, která by problém vnímala výrazně častěji než ostatní.

Specifická skupina bariér, které mohli respondenti vybrat, se týkala **fyzických bariér** v prostorách konání kulturních událostí. Tyto fyzické bariéry jsou specifické pro dvě skupiny respondentů: (1) osoby se zdravotním znevýhodněním a pečující o takové osoby a (2) osoby starší 66 let. Podíl respondentů, kteří vnímají tyto bariéry shrnuje následující tabulka.

Pro osoby zdravotním znevýhodněním, případně osoby o ně pečující existují 3 zásadní bariéry v přístupu na kulturní události: **bariérové schody, chybějící zábradlí/úchyty plochy** a částečně také **vysoké prahy**. První 2 bariéry jsou přitom zásadní pro minimálně polovinu zdravotně znevýhodněných (a pečujících).

Osoby starší 66 let také statisticky významně častěji zmiňují dokonce všechny fyzické bariéry. Nicméně nejde o tak rozsáhlý problém jako u skupiny zdravotně znevýhodněných. Problémy vnímá „jen“ okolo čtvrtiny dotázaných osob nad 66+ let.

Tabulka 22. Fyzické bariéry v místech konání kulturního programu

N (osoby se zdravotním znevýhodněním a pečující o takové osoby) = 52; N (66+ let) = 249; N (celkem) = 1111; zelenou barvou zvýrazněny statisticky významně vyšší hodnoty (podíly respondentů kteří vnímají danou bariéru)

fyzická bariéra	osoby se zdravotním znevýhodněním a pečující o takové osoby	66+ let	všichni respondenti
Schody bez bezbariérového přístupu	62%	25%	9%
Chybějící zábradlí/úchyty plochy	50%	32%	13%
Vysoké prahy	23%	26%	9%
Úzké prostory	14%	21%	9%
Nerovné povrchy k chůzi/pohybu	12%	24%	8%
Chybějící místa k odpočinku	12%	24%	13%

²⁵ Útěchov (33 %; N = 3), Bosonohy (29%; N = 7), Starý Lískovec (14 %; N = 37), Líšeň (12 %; N = 73)

6.4. Dostupnost kultury pro specifické skupiny obyvatel

Šetření se rovněž věnovalo otázce dostupnosti kultury pro specifické skupiny obyvatel města: rodiče s dětmi, seniory, cizince (expaty), osoby se zdravotním znevýhodněním a osoby o ně pečující, a národnostní menšiny. Zajímalo nás jak subjektivní pohled na tuto oblast všemi respondenty, tak hlubší pohled od respondentů z těchto specifických skupin, pro které může být náročnější se kulturního života účastnit.

Nejprve se budeme zabývat otázkou, jak respondenti hodnotí roli města Brna v podpoře dostupnosti kultury pro specifické skupiny obyvatel včetně jich samotných (viz graf níže).

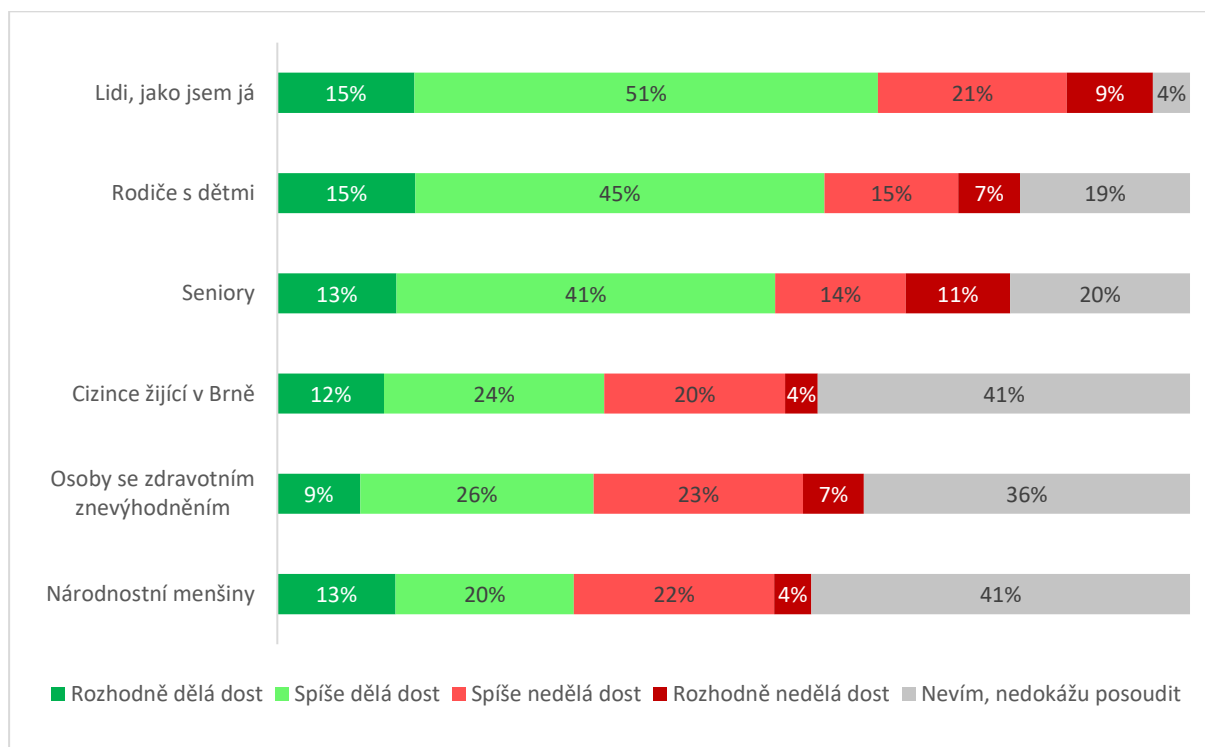
Dvě třetiny dotázaných vnímají podporu dostupnosti kultury ze strany města Brna z jejich pohledu jako **dostatečnou** (kultura dostupná pro lidi, jako jsem já). Opačný názor má 30 % z nich.

Největší podíl respondentů pozitivně hodnotí podporu dostupnosti kultury pro **rodiče s dětmi** a **seniory**. Město dělá dost pro rodiče s dětmi podle 60 % dotázaných, v případě podpory dostupnosti pro seniory jde o 55 % dotázaných. Opačný názor má 21 %, resp. 26 % respondentů.

Menší jistota panuje ohledně dostatečné podpory dostupnosti pro **cizince** žijící v Brně, osoby se **zdravotním znevýhodněním** a národnostní **menšiny**. To je dáno především velkým podílem únikových odpovědí „nevím“, protože velká část respondentů nechtěla hodnotit oblast, s níž nemá zkušenost. I v těchto případech nicméně převládá podíl respondentů hodnotících roli Brna pozitivně nad negativním hodnocením, byť ne tak výrazně.

Graf 20. Subjektivně vnímaná dostupnost kultury pro specifické skupiny obyvatel

Znění otázky q31: Celkově vzato, dělá nebo nedělá podle Vašeho názoru město Brno dost pro to, aby brněnská kultura byla dobře dostupná pro (...)? N = 1111

Předchozí hodnocení nám nicméně neříká nic o tom, jak dostupnost kultury vnímají obyvatelé Brna, kteří do některé ze specifických skupin patří. Proto jsme rozdělili respondenty na dvě skupiny:

- (1) **skupina A:** všichni respondenti, kteří ohodnotili dostupnost kultury pro specifické skupiny obyvatel Brna²⁶
- (2) **skupina B:** všichni, kteří patří do dané specifické skupiny (senioři, rodiče s dětmi atd.)²⁷

U každé skupiny jsme vypočetli průměrné hodnocení, a to ve dvou variantách. (A) Jak hodnotí celková populace přístup Brna v oblasti dostupnosti kultury pro specifické skupiny a (B) jak tento přístup hodnotí lidé, kteří do některé z těchto skupin patří. Jde tedy o pohled „zvnějšku“ a „zevnitř“. Zajímalo nás také, jak se tyto dva pohledy liší (rozdíl A-B).

Když srovnáme pohled „zvnějšku“ (A) s pohledem „zevnitř“ (B), vidíme **mírné až střední rozdíly ve vnímání**. Vždy ovšem platí, že **respondenti zvnějšku hodnotí přístup Brna pozitivněji než lidé patřící do dané skupiny**.

Nejmenší rozdíly vidíme v pohledu na podporu dostupnosti kultury pro rodiče s dětmi a seniory (-0,16 a -0,17); největší v případě cizinců žijících v Brně (-0,28 a -0,42 bez dobré znalosti ČJ), a především osob se zdravotním znevýhodněním (-0,37 a -0,49 z pohledu pečujících osob).

Jinými slovy: sami senioři a rodiče s dětmi hodnotí to, jak Brno podporuje dostupnost kultury pro ně samé velmi podobně jako obecná populace. Naopak cizinci bez znalosti českého jazyka, osoby se zdravotním znevýhodněním a osoby pečující o tyto (dospělé) osoby mají na podporu města v ohledu dostupnosti pro ně samotné pesimističtější pohled.

Tabulka 23. Dostupnost kultury pro specifické skupiny obyvatel – srovnání perspektiv

Průměrné hodnocení dostupnosti kultury (A) z pohledu všech respondentů a (B) z pohledu respondentů z daných skupin a srovnání rozdílu mezi skupinou A a B. Hodnoty průměrů kódovány tímto způsobem: 1 = rozhodně dělá dost; 4 = rozhodně nedělá dost. Teoretická střední hodnota = 2,5. Světle modrou barvou vyznačeny skupiny „patřící k sobě“; () označeny skupiny nehodnocené v otázce q31.*

skupina obyvatel Brna	průměrné hodnocení			N	
	(A) všichni respondenti	(B) z pohledu respondentů ze specifické skupiny	rozdíl A-B	sk. A	sk. B
Rodiče s dětmi	2,16	2,32	-0,16	904	260
Lidi, jako jsem já	2,26	-	-	1066	-
Cizinci žijící v Brně	2,26	2,54	-0,28	658	104
* Cizinci bez dobré znalosti ČJ	-	2,68	-0,42	-	63
Národnostní menšiny	2,29	-	-	650	-
Senioři	2,30	2,47	-0,17	892	234
Osoby se zdravotním znevýhodněním	2,42	2,79	-0,37	714	34
* Osoby pečující o dospělou osobu se zdravotním znevýhodněním	-	2,92	-0,49	-	12

²⁶ Tj. odpověděli na otázku: „Celkově vzato, dělá nebo nedělá podle Vašeho názoru město Brno dost pro to, aby brněnská kultura byla dobře dostupná pro (...)? Respondenti, kteří se vyhnuli odpovědi („nevím“) byli z analýzy logicky vyřazeni.

²⁷ Zařazení do skupiny probíhalo podle odpovědi na otázku: „Patříte do některé z následujících skupin?“ s výjimkou skupiny „Cizinci žijící v Brně“. Ti jsou rozčleněni podle sociodemografické charakteristiky „státní občanství“.

Pro přehlednost uvádíme složení souboru podle toho, zda respondent patří do jedné ze skupin, která může mít potenciálně horší přístup ke kulturnímu dění v Brně – rodiče s malými dětmi, senioři, cizinci bez dobré znalosti cizího jazyka, osoby se zdravotním znevýhodněním, resp. osoby pečující o takové dospělé osoby.

Celkem 47 % souboru do žádné z uvedených skupin nepatří. Naopak 53 % do alespoň jedné ze skupin patří. V souboru je celkem 24 % rodičů s malými dětmi, 21 % seniorů, 6 % cizinců bez dobré znalosti českého jazyka, 3 % osob se zdravotním znevýhodněním a 1 % osob pečujících o dospělou osobu se zdravotním znevýhodněním.

Graf 21. Zastoupení specifických skupin v souboru

Znění otázky: *Patříte do některé z následujících skupin? N = 1111, možnost volby více odpovědí*

Pouze respondentů z těchto specifických skupin jsme se doptávali na (1) míru obtížnosti v přístupu ke kultuře v Brně, (2) četnost překážek s nimiž se při účasti na kulturním dění setkávají, případně také na (3) konkrétní instituce v nichž se s těmito překážkami setkávají.

Mezi specifickými skupinami existují rozdíly v tom, jak je obtížné se účastnit kulturního dění. Rozdíly mezi skupinami jsme změřili pomocí výpočtu průměrné hodnoty pro všechny specifické skupiny i pro každou skupinu zvlášť. Nižší číslo průměru znamená snazší přístup ke kulturnímu dění a opačně.

Průměrná známka za všechny skupiny souhrnně dosahuje hodnoty 2,25²⁸. Relativně nejjednodušší je v průměru a v kontextu specifických skupin obyvatel účast na kulturním dění pro rodiče s malými dětmi (2,09), a pro cizince bez dobré znalosti ČJ (2,20). Mírně větší obtíže zaznamenávají senioři (2,38). Relativně nejobtížnější je účast pro osoby pečující o dospělé osoby se zdravotním znevýhodněním (2,56) a především přímo osoby se zdravotním znevýhodněním (2,97) – u této skupiny je velmi výrazný odskok hodnoty od průměrů všech ostatních skupin.

²⁸ Přičemž hodnota 2 odpovídá slovnímu hodnocení „spíše snadné“, hodnota 3 pak slovnímu hodnocení „spíše náročné“.

Tabulka 24. Míra obtížnosti účasti na kulturním dění – srovnání průměrů

Znění otázky: Je pro Vás snadné, nebo náročné navštěvovat kulturní instituce/události v Brně? Vezměte v úvahu všechny okolnosti, které Vám umožňují, znesnadňují nebo znemožňují účast na kulturním programu v Brně. Hodnoty položek: 1 = velmi snadné; 4 = velmi náročné. Teoretická střední hodnota = 2,5. Bez odpovědí „nevím“. Pouze respondenti patřící do jedné ze specifických skupin.

skupina	průměr	N
Osoba se zdravotním znevýhodněním	2,97	32
Osoba pečující o dospělé osobu se zdravotním znevýhodněním	2,56	16
Senior	2,38	201
Cizinec bez dobré znalosti ČJ	2,20	59
Rodič s malými dětmi	2,09	266
Všechny skupiny souhrnně	2,25	547

Míra obtížnosti a hodnocení četnosti překážek spolu velmi úzce souvisí. Ti, kteří hodnotí dostupnost kultury hůře se zároveň významně častěji setkávají při návštěvách kulturních institucí/událostí s překážkami²⁹ (a opačně). Častější setkávání s překážkami při účasti na kulturním dění s velkou mírou jistoty významně přispívá k horšímu vnímání dostupnosti kulturních institucí a událostí.

Tento vztah se projevuje v průměrném hodnocení četnosti překážek specifickými skupinami respondentů, proto jsou skupiny respondentů v tabulce níže seřazeny stejně jako v předchozím případě. Nižší průměrné hodnoty v tomto případě znamenají, že se respondent s překážkami setkává častěji (a opačně).

Průměrné hodnocení za všechny skupiny souhrnně dosahuje hodnoty 3,48. Nejméně často se s překážkami při účasti na kulturním dění v kontextu ostatních specifických skupin setkávají rodiče s malými dětmi (3,72). V průměru výrazně častěji se potýkají s překážkami cizinci bez dobré znalosti ČJ (3,39), senioři (3,32) a osoby pečující o dospělé osobu se zdravotním znevýhodněním (3,19). Nejčastěji se s problémy setkávají osoby se zdravotním znevýhodněním – a to s výrazným odskokem hodnoty průměru od ostatních skupin (2,64)

Tabulka 25. Hodnocení četnosti překážek při účasti na kulturním dění – srovnání průměrů

Znění otázky: Setkáváte se při návštěvách kulturních událostí/institucí v Brně s překážkami ztěžujícími Vám jejich návštěvu, volný pohyb po nich nebo samotnou účast na kulturním programu?

Hodnoty položek: 1 = setkávám se s nimi vždy; 2 = velmi často; 3 = občas; 4 = zřídka; 5 = nesetkávám se s nimi vůbec. Teoretická střední hodnota = 3. Pouze respondenti patřící do jedné ze specifických skupin.

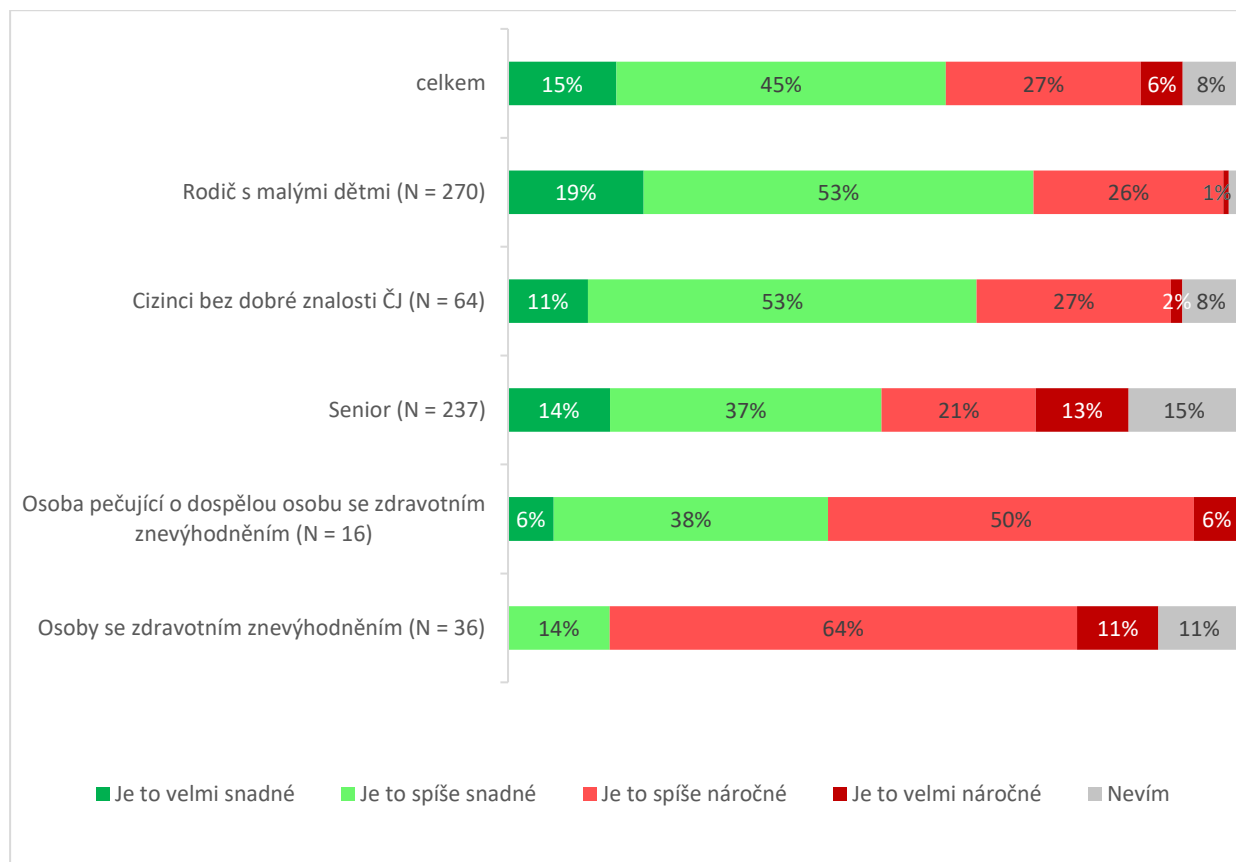
skupina	průměr	N
Osoba se zdravotním znevýhodněním	2,64	36
Osoba pečující o dospělé osobu se zdravotním znevýhodněním	3,19	16
Senior	3,32	237
Cizinec bez dobré znalosti ČJ	3,39	64
Rodič s malými dětmi	3,72	270
Všechny skupiny souhrnně	3,48	593

²⁹ Hodnota Pearsonova korelačního koeficientu $r = 0,805$; sig. $<0,01$. Jde o velmi silnou korelaci.

Graf níže ilustruje rozložení odpovědí respondentů v jednotlivých skupinách i celkem na otázku po míře obtížnosti účasti na kulturním dění. Za zmínku stojí, že pro ¾ osob se zdravotním znevýhodněním je účast na kulturním programu náročná až velmi náročná a pro nikoho ze skupiny nejde o „velmi snadnou“ záležitost. V případě pečujících o zdravotně znevýhodněné jde o náročnou aktivitu pro 56 % z nich.

Graf 22. Míra obtížnosti účasti na kulturním dění

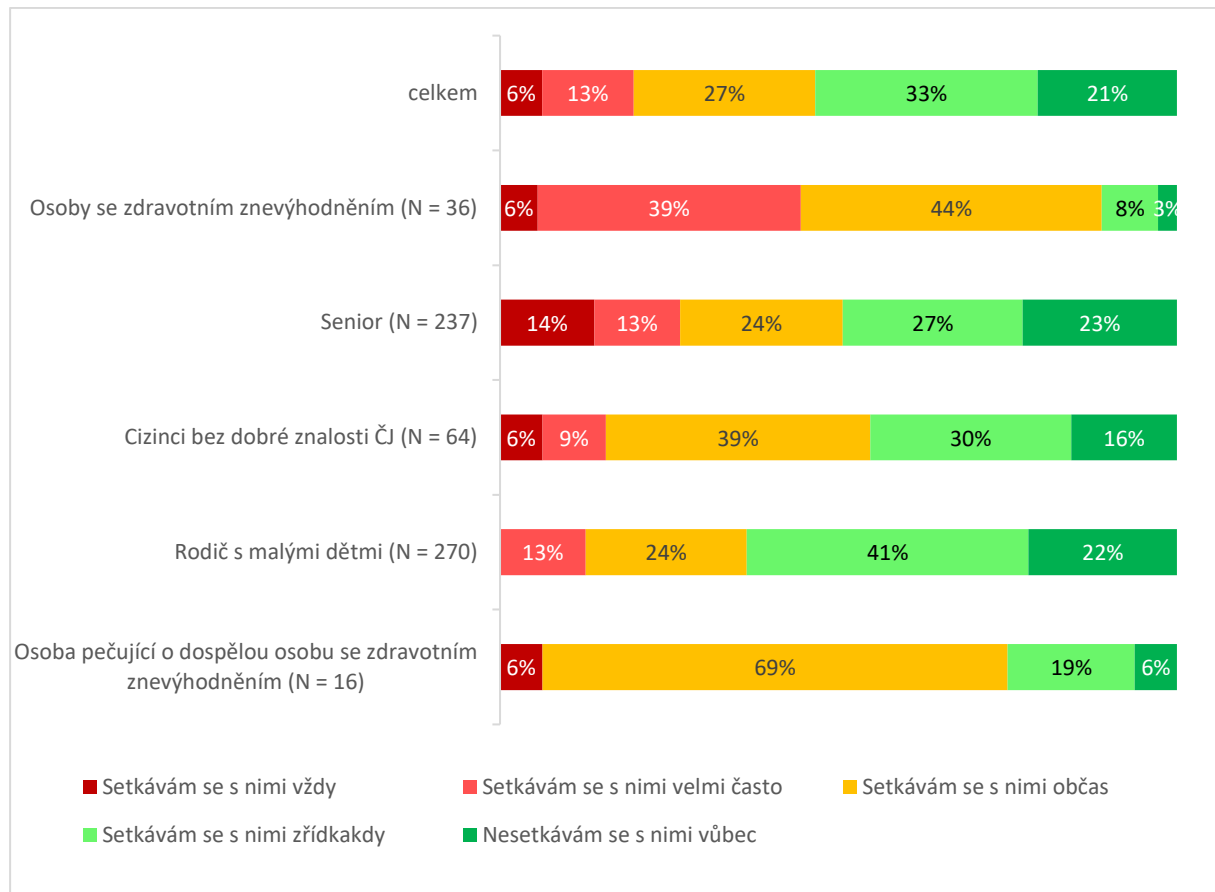
Znění otázky: *Je pro Vás snadné, nebo náročné navštěvovat kulturní instituce/události v Brně? Vezměte v úvahu všechny okolnosti, které Vám umožňují, znesnadňují nebo znemožňují účast na kulturním programu v Brně. N = 593; pouze respondenti patřící do jedné ze specifických skupin*

Bližší pohled na odpovědi respondentů z jednotlivých skupin nám ilustruje rozdíly mezi těmito skupinami. Rodiče s dětmi se setkávají s překážkami „zřídka“ nebo „vůbec“ v 63 % případů, senioři a cizinci ve 49 %, resp. 46 % případů. U osob pečujících o zdravotně znevýhodněnou osobu a znevýhodněných osob tento podíl klesá na úroveň 25 %, resp. 11 %. Zdravotně znevýhodnění se naopak s překážkami setkávají „vždy“ nebo „velmi často“ v 45 % případů.

Graf 23. Četnost překážek při účasti na kulturním dění

Znění otázky: *Setkáváte se při návštěvách kulturních událostí/institucí v Brně s překážkami ztěžujícími Vám jejich návštěvu, volný pohyb po nich nebo samotnou účast na kulturním programu?*
N = 593; pouze respondenti patřící do jedné ze specifických skupin

Na otázku³⁰, ve kterých konkrétních institucích či v případě kterých kulturních událostí se respondenti ze specifických skupiny setkali/setkávají s bariérami nám odpovědělo pouze 29 z nich (necelých 5 %). Získali jsme celkem 47 odpovědí, z nichž menší část se týkala konkrétních míst/událostí a větší část mluvila o problémech bez vazby na konkrétní místo. Zde je výčet odpovědí respondentů, v závorce počet respondentů, kteří instituci/událost/problém zmínili

Respondenti měli problém s překážkami v divadlech (4), knihovnách (3), kinech (3), muzeích (3), na vánočních trzích (1) a na Muzejní noci (1).

Jako konkrétní problémy zmiňovali respondenti: nedostatek toalet (5), nemožnost domluvit se v AJ (5), vysokou koncentraci lidí (4), fyzické bariéry – úzké prostory, schody (4), chybějící koutky pro děti (4), chybějící místa pro odpočinek (4), veřejný prostor neupravený pro snadný pohyb v něm (2), náročnost navštěvování kulturních událostí z důvodu zdravotního stavu (2), obtížné parkování (1) a problém nedostupnosti kultury z důvodu velké vzdálenosti od bydlíště (1).

Specificky **cizinců žijících v Brně s alespoň základní úrovní AJ** jsme se ptali na jejich pohled na dostupnost kulturního programu pro anglicky mluvící. Konkrétně (1) zda znají nějaký kulturní

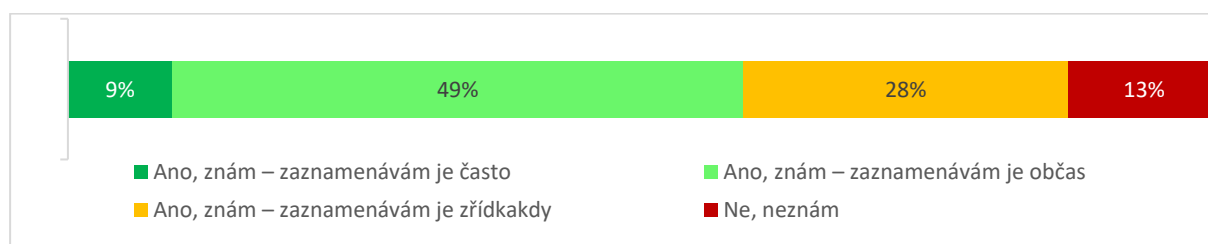
³⁰ Znění otázky: Uvedte prosím, při návštěvě kterých kulturních institucí/událostí v Brně jste se setkali / se setkáváte s překážkami ztěžujícími jejich návštěvu, volný pohyb po nich nebo samotnou účast na kulturním programu.

program (institucí), který je dostupný v anglickém jazyce a (2) zda je podle nich v Brně dostatek kvalitního kulturního programu v AJ.

Celkem 87 % expatů hovořících AJ alespoň velmi sporadicky³¹ zaznamenává program vhodný pro anglicky mluvící. Celkem 59 % tento program zaznamenává alespoň občas, nicméně pouze 9 % dotázaných jej zaznamenává často. Naopak 13 % dotázaných program vhodný pro anglicky mluvící nezná.

Graf 24. Povědomí o kulturním programu v AJ – expati

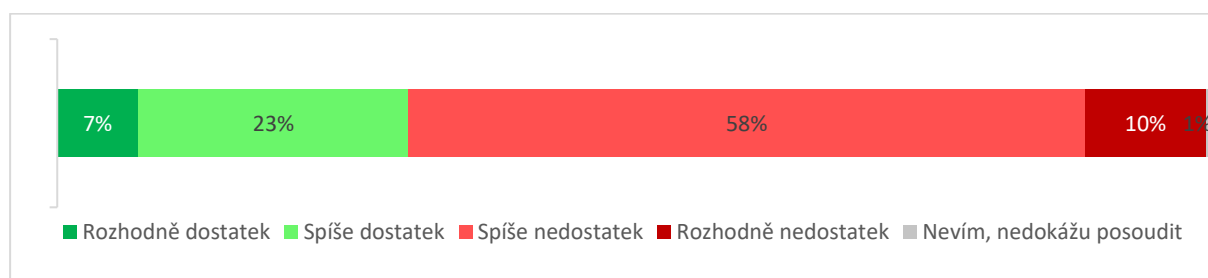
Znění otázky: *Znáte nějaký kulturní program nebo instituce v Brně, které jsou vhodné pro anglicky mluvící obyvatele/návštěvníky města? N = 99; pouze expati žijící v Brně s alespoň základní znalostí AJ*

Cizinci žijící v Brně hodnotí dostupnost kvalitního kulturního programu v AJ spíše negativně. Přes dvě třetiny se domnívá, že tohoto programu je nedostatek; 10 % volilo krajní negativní možnost „rozhodně nedostatek“. Naopak 30 % expatů hodnotí nabídku kvalitního kulturního programu v AJ jako dostatečnou, nicméně pouze 7 % je o tom pevně přesvědčeno.

Graf 25. Dostatek kvalitního kulturního programu v AJ – expati

Znění otázky: *Celkově vzato, myslíte si, že je v Brně dostatek nebo nedostatek kvalitního kulturního programu/institucí, které jsou vhodné pro anglicky mluvící obyvatele/návštěvníky města? N = 86; pouze expati žijící v Brně s alespoň základní znalostí AJ, kteří znají alespoň nějaký kulturní program dostupný v AJ*

³¹ Součet podílů odpovědí „často“, „občas“ a „zřídka“.

6.5. Dostupnost kulturních institucí

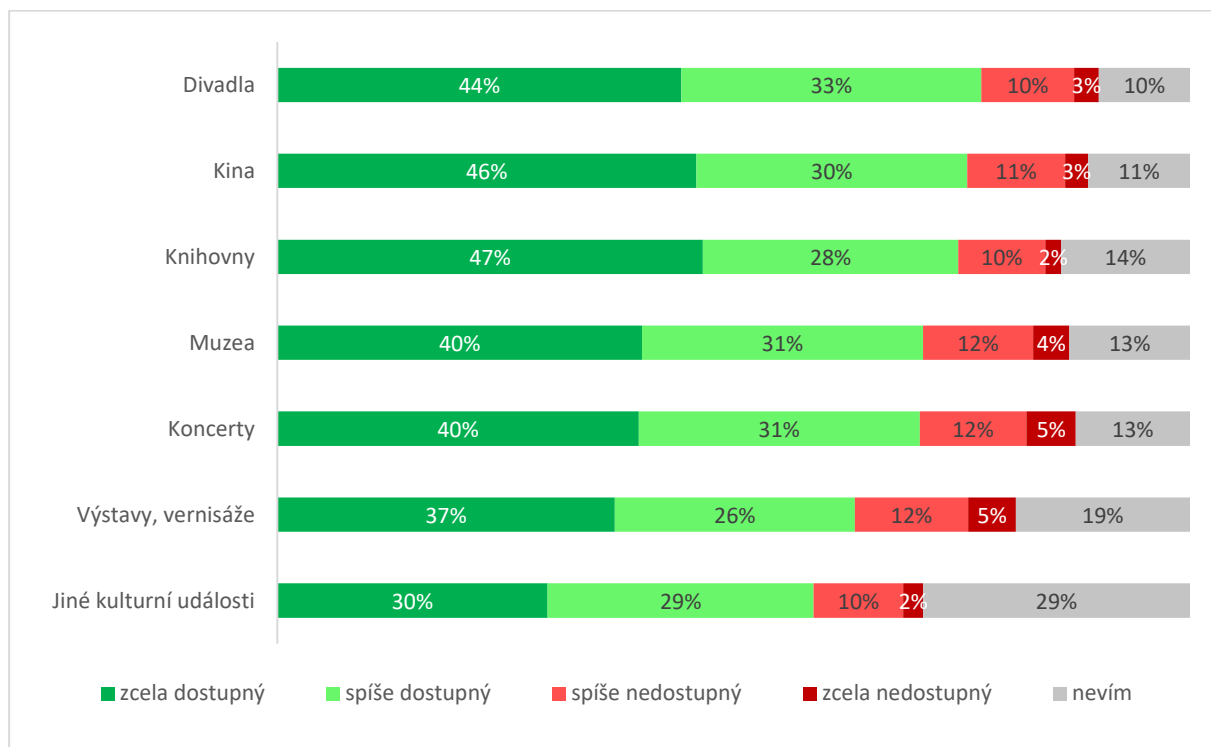
Nyní se zaměříme na dostupnost jednotlivých kulturních institucí. Zajímá nás nejen dostupnost pro obecnou populaci, ale také dostupnost pro specifické skupiny obyvatel a jejich vzájemné srovnání.

Obecně můžeme říci, že pro většinu respondentů jsou všechny vybrané kulturní instituce zcela nebo spíše dostupné, konkrétně jde o 59-77 % dotázaných. Nejlépe dostupné jsou pro obyvatele Brna knihovny, kina a divadla. Ve středním pásmu dostupnosti jsou muzea a koncerty. Relativně nejméně dostupné jsou výstavy/vernisáže a také „jiné“ kulturní události³².

Naopak pro 11-18 % dotázaných jsou jednotlivé kulturní instituce spíše nebo zcela nedostupné. Zcela nedostupné pak pro 2-5% respondentů.

Graf 26. Míra dostupnosti jednotlivých kulturních institucí

Znění otázky: Když uvažujete o různých bariérách, například těch, které jsme před chvílí zmiňovali, ale i dalších, se kterými se setkáváte – do jaké míry si myslíte, že je program v následujících kulturních institucích v Brně dostupný pro lidi jako jste vy? N = 1111

Dostupnost kultury můžeme také srovnat podle charakteristiky s níž jsme pracovali v předchozí podkapitole, tj. do jaké míry se liší přístup ke kultuře pro specifické skupiny (rodiče s dětmi, senioři, cizinci bez dobré znalosti ČJ, zdravotně znevýhodnění, pečující o zdravotně znevýhodněné) od těch, kteří do žádné ze skupin nenáležejí. Pro jednoduchost následně v textu označujeme množinu respondentů ze specifických skupin jako „skupinu B“, ostatní jako „skupinu A“.

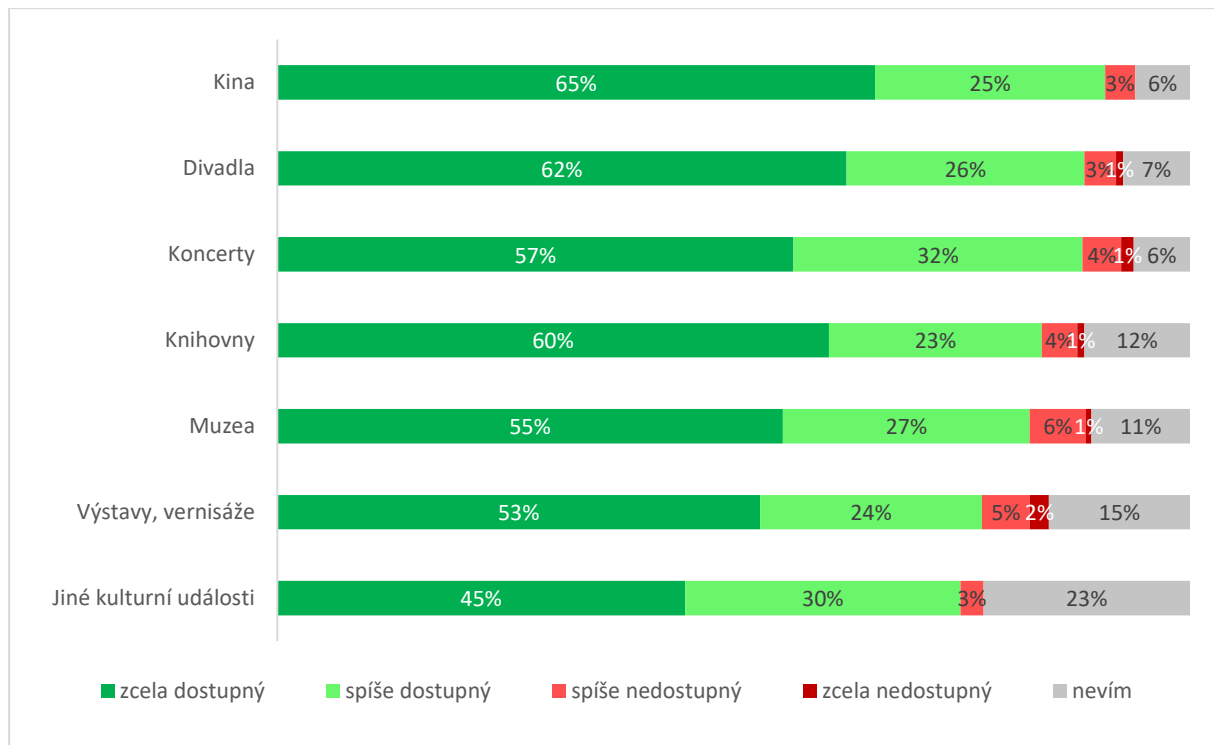
O respondentech ze skupiny A platí, že mají výrazně lepší přístup ke kultuře odehrávající se ve vybraných kulturních institucích. Program je dostupný pro 88-90 % ze skupiny A v kinech, divadlech a na koncertech. Pro 82-84 % z nich jsou dostupná muzea a knihovny. Výstavy/vernisáže a jiné

³² Zde je třeba poznamenat, že výrazný pokles podílu odpovědí „dostupný“ je způsoben vyšším podílem odpovědí „nevím“ (29 %).

kulturní události pak pro 75-77 % z nich. Naopak nedostupný je program všech jmenovaných kulturních institucí pouze pro 3-7 % ze skupiny A.

Graf 27. Míra dostupnosti jednotlivých kulturních institucí – skupina A

Pouze respondenti, kteří nepatří do žádné ze specifických skupin s horším přístupem ke kultuře; N = 518

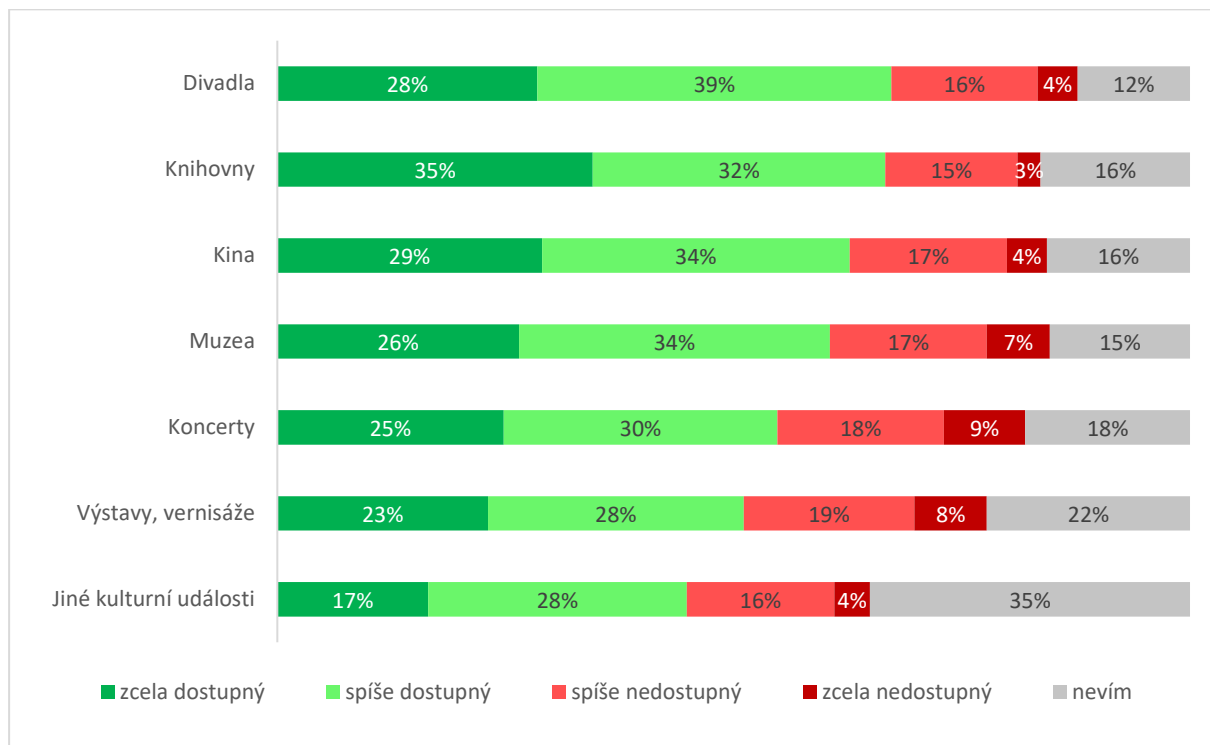

Pro skupinu B jsou relativně nejdostupnější divadla a knihovny (67 % „velmi“ + „spíše“ dostupné). Následují kina a divadla (61-63 %). Pro ještě menší část jsou dostupné koncerty (55 %) a výstavy/vernisáže (51 %). Pro méně než polovinu z nich jsou dostupné jiné kulturní události (45 %).

Program je naopak nedostupný pro 17-27 % ze skupiny B. Neméně dostupné jsou koncerty a výstavy/vernisáže.

Graf 28. Míra dostupnosti jednotlivých kulturních institucí – skupina B

Pouze respondenti ze specifických skupin s horším přístupem ke kultuře (rodiče s dětmi, senioři, cizinci bez dobré znalosti ČR, zdravotně znevýhodnění, pečující o zdravotně znevýhodněné) N = 593

Rozdíly v dostupnosti kulturního programu jsou pro respondenty ze dvou skupiny velmi výrazné. Bez ohledu na typ kulturní události je program dostupný vždy pro výrazně vyšší podíl respondentů ze skupiny A než ze skupiny B.

Nejmarkantnější je to v případě koncertů – ve skupině B je o 33 procentních bodů (p. b.) méně respondentů, pro něž je koncertní program dostupný. Výrazně horší dostupnost mají lidé ze skupiny B také na jiné kulturní události (-30 p. b.), do kin (-28 p. b.) a na výstavy a vernisáže (-26 p. b.) Relativně menší rozdíl v dostupnosti platí v případě programu muzeí (-22 p. b.), divadel (-21 p. b.); nejmenší pak v dostupnosti knihoven (-17 p. b.).

Tabulka 26. Míra dostupnosti jednotlivých kulturních institucí – srovnání skupin A a B

N (sk. A) = 518; N (sk. B) = 593; řazení odshora dolů podle největšího rozdílu respondentů, pro které je program dostupný.

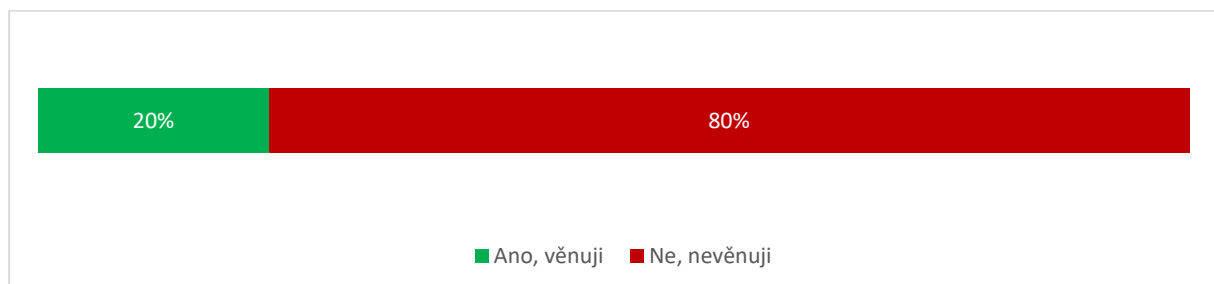
	podíl "dostupné"		rozdíl	podíl "nedostupné"		rozdíl	podíl "nevím"		rozdíl
	sk. A	sk. B	B-A	sk. A	sk. B	B-A	sk. A	sk. B	B-A
Koncerty	88%	55%	-33%	6%	27%	22%	6%	18%	12%
Jiné kulturní události	75%	45%	-30%	3%	20%	17%	23%	35%	12%
Kina	90%	63%	-28%	4%	22%	18%	6%	16%	10%
Výstavy, vernisáže	77%	51%	-26%	7%	27%	19%	15%	22%	7%
Muzea	82%	61%	-22%	7%	24%	17%	11%	15%	5%
Divadla	88%	67%	-21%	4%	20%	16%	7%	12%	5%
Knihovny	84%	67%	-17%	5%	17%	12%	12%	16%	5%

7. Aktivita občanů Brna v oblasti kultury

Vedle pasivního diváctví bylo dotazování zaměřeno i na výzkum aktivního zapojení obyvatel města do kulturního života. Respondenti byli proto dotazováni na jejich vlastní kulturní aktivitu, přičemž dotaz na tuto aktivitu nebyl směřován pouze na profesionální působení, ale bylo zdůrazněno, že má respondent brát v potaz i amatérskou úroveň.

Graf 23. Provozování vlastní umělecké činnosti

Znění otázky: Věnujete se vlastní umělecké činnosti? Například hudbě, divadlu, tanci, výtvarnému umění, literatuře... Nezáleží, zda profesionálně, či pouze na amatérské úrovni. N = 1111

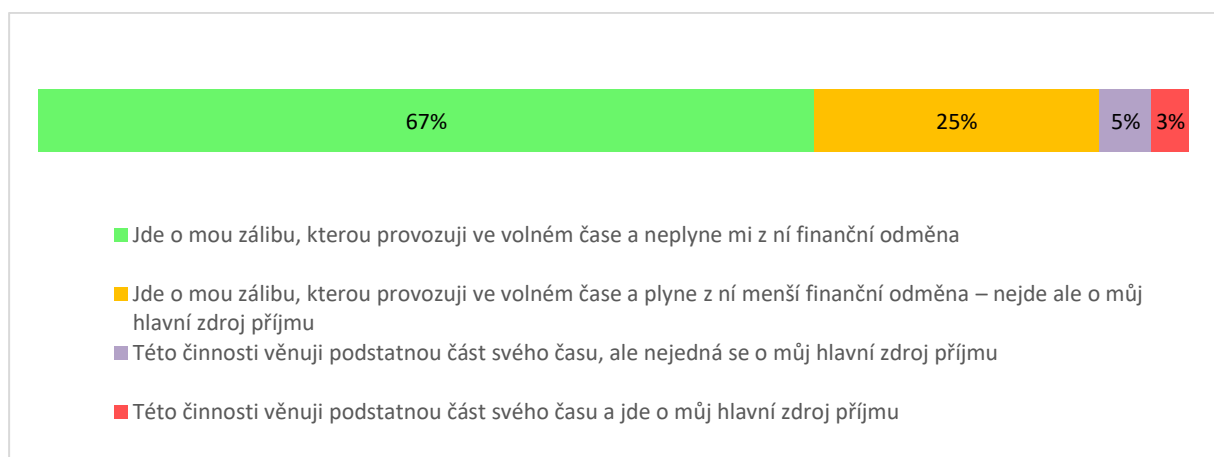

Určitou formu umělecké činnosti vykonává **pětina** dotázaných obyvatel Brna. Nadproporčně jsou v této kategorii zastoupeny osoby s výrazně **nadprůměrným SES** (osoby v kategorii A), kdy 26 % respondentů z této skupiny uvedlo, že se věnují některé z forem umělecké činnosti. Respondenti z ostatních skupin se poté statisticky významně neodlišují od průměru. Lze tedy říci, že existuje vztah mezi socioekonomickou příslušností respondenta a provozováním umělecké činnosti, tento vztah nicméně není lineární.

Dále jsou mezi těmi respondenty, kteří provozují uměleckou činnosti statisticky významně více zastoupeny **ženy** na úkor mužů, kdy 24 % respondentek uvedlo, že takovou činnost provozují oproti 15 % mužů. S ohledem na věk lze konstatovat, že významně více se vlastní umělecké činnosti věnují zejména občané **mezi 18 a 25 lety** (42 %). Naopak statisticky významně méně se činnosti věnují osoby starší 66 let (10 %), což může souviset s celkovým snížením aktivity občanů staršího věku.

Graf 29. Forma provozování umělecké činnosti

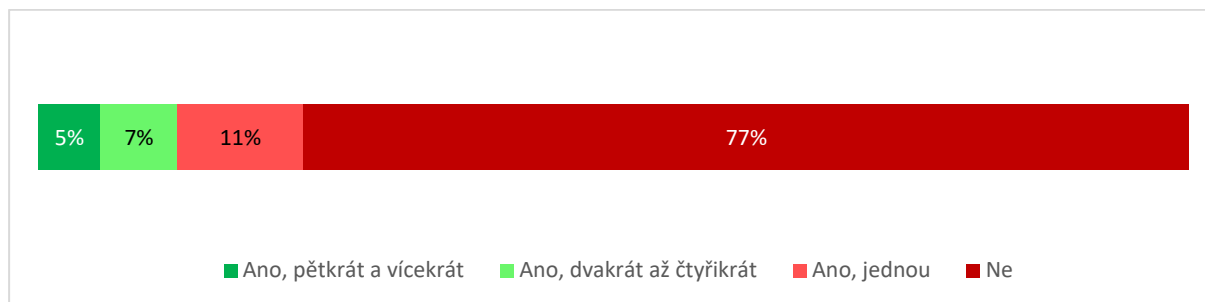
Znění otázky: Který výrok nejlépe vystihuje, do jaké míry se umělecké činnosti věnujete? N = 218, pouze respondenti, kteří se věnují vlastní umělecké činnosti

Ti respondenti, kteří uvedli, že provozují nějakou formu umělecké činnosti, byli dotázáni, jakou podobu tato činnost má. Z odpovědí plyne, že ve dvou třetinách se jedná o zálibu, ze které respondentům neplyne žádná finanční odměna. Podstatnou část svého času věnuje činnosti 8 % respondentů. Vzhledem k velikosti subkategorií v absolutních počtech respondentů není možné vytvářet závěry na základě třídění vyšších stupňů.

Graf 30. Pořádání kulturního programu ve městě Brně

Znění otázky: Podílel/a jste se někdy v posledních 5 letech na pořádání kulturního programu ve městě Brně? N = 1111

Převážná většina respondentů uvedla, že kulturní program ve městě Brně v posledních 5 letech nepořádala. Celkem

12 % respondentů poté **program organizovalo opakovaně**. Podobně jako v případě vlastní kulturní činnosti i zde se projevuje rozdíl mezi respondenty z jednotlivých socioekonomických skupin, a to zejména v oblasti toho, zda respondent vůbec akci někdy v minulých 5 letech pořádal, kdy respondenti ze dvou nejnižších socioekonomických skupin uvedli, že akci nepořádali v 88 % (respektive 94 % v případě nejnižší kategorie). Co může být překvapivé je, že ochota pořádat kulturní akce významně nesouvisí s vlastním vztahem respondenta ke kultuře (jak je operacionalizován například ve výroku „Kulturní vyžití je pro mě jedním ze základních pilířů kvality života“).

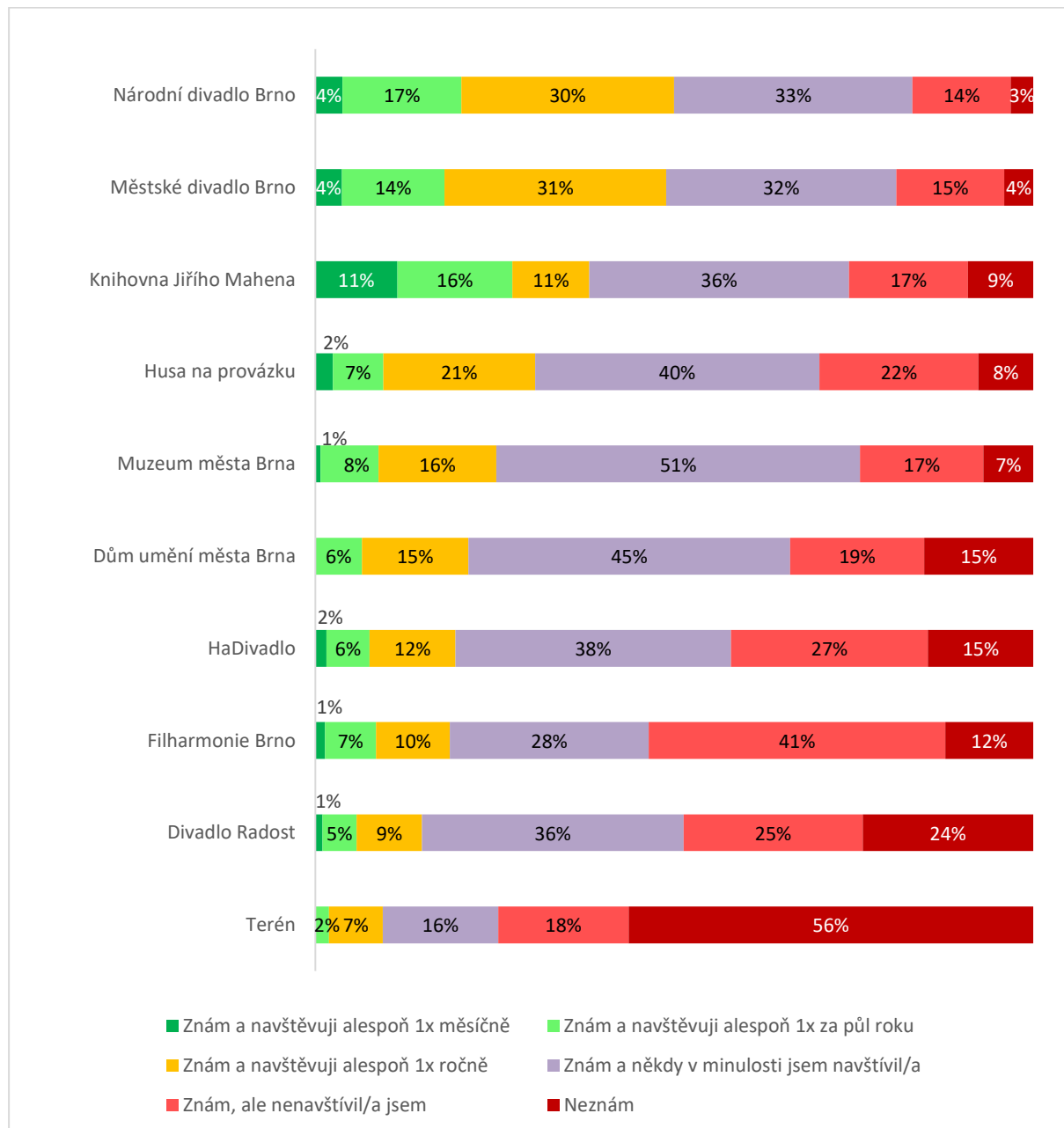
Naopak s pořadatelstvím souvisí spokojenost respondentů s možnostmi kulturního vyžití v Brně, kdy respondenti, kteří uvedli, že jsou s možnostmi spokojeni ve vyšším procentu (82 %) nikdy žádnou kulturní událost nepořádali, zatímco ti, kteří uvedli, že jsou nespokojeni mají větší ochotu takovou akci pořádat. Zejména v rámci respondentů, kteří uvedli, že jsou „spíše nespokojeni“, uvedlo 50 % z nich, že v posledních pěti letech akci pořádal, nutno nicméně poukázat na relativně menší počet (N = 136) těchto respondentů. Lze tedy pracovat s hypotézou, že skrze pořádání kulturních akcí občané doplňují kulturní aktivity města v oblastech, kde osobně vnímají nedostatky.

8. Publikum kulturních příspěvkových organizací města Brna

V rámci výzkumu byli respondenti dotazováni i na znalost a frekvenci návštěv příspěvkových organizací města Brna, které se zaměřují na kulturní aktivity a na identifikaci s jejich programovým obsahem.

Graf 31. Povědomí o kulturních příspěvkových organizacích města Brna a jejich návštěvnost

Znění otázky: *Znáte následující kulturní instituce? Pokud ano, jak často je v průměru navštěvujete?*
N = 1111

S ohledem na výše uvedený graf upozorníme na významné rozdíly v povědomí u jednotlivých institucí. Nízkou známost lze zaznamenat zejména v případě platformy Terén a také částečně v případě Divadla Radost. Zajímavá je také pozice Filharmonie Brno, která je na jednu stranu relativně všeobecně známá, má nicméně vysoký podíl respondentů, kteří ji nikdy nenavštívili.

Relativně nejméně známými kulturními příspěvkovými organizacemi jsou Terén a Divadlo Radost – tyto instituce zná 44 %, resp. 76 % dotázaných. Terén je mírně známější mezi vysokoškolsky vzdělanými (48 %) a lidmi s výrazně nadprůměrným SES („A“ 50 %). Divadlo Radost je nepřekvapivě výrazně známější mezi rodiči s malými dětmi (85 %), ale také mezi obyvateli české a slovenské národnosti³³ (80%), zdravotně znevýhodněnými osobami (94 %) a osobami pečující o zdravotně znevýhodněné (100 %).

Pro popis diváctva byli respondenti rozděleni do dvou skupin. První skupina zahrnuje respondenty, kteří danou instituci **navštívili** alespoň **1x ročně**, dají se tedy považovat za pravidelné návštěvníky. Druhá skupina poté na respondenty, kteří instituci pouze **znají**, případně ji ani **neznají** či ji **navštívili někdy v minulosti**.

Pokud vztáhneme frekvenci návštěv k některým charakteristikám respondenta, zjistíme, že to, zda bude respondent návštěvníkem většiny institucí, souvisí s jeho socioekonomickým postavením. Tento vztah lze zaznamenat v případě Národního divadla Brno, Městského divadla Brno, divadla Husa na provázku, HaDivadla, Terénu, Muzea města Brna, Domu umění města Brna a Filharmonie Brno a ve všech případech má v zásadě lineární charakter. Tedy čím vyšší je příslušnost k socioekonomické skupině, tím vyšší je podíl návštěvníků (v binárním smyslu, tedy navštěvuje/nenavštěvuje). Zvláštní postavení se nicméně ukazuje v případě Knihovny Jiřího Mahena a Divadla Radost. Knihovnu Jiřího Mahena navštěvuje statisticky významně méně respondentů (30 %), kteří patří do výrazně nadprůměrné socioekonomické skupiny obyvatel, zatímco ostatní kategorie se významně neodchylují od celku. To může souviset s tím, že v kategorii návštěvníků jsou významněji zastoupení respondenti z věkových skupin 18-25 let a 66 a více let, kteří obecně častěji patří do nižších socioekonomických kategorií. V případě Divadla Radost není evidentní žádný významný vztah této proměnné k navštěvování dané kulturní instituce.

Při analýze odpovědí z hlediska návštěvnosti osob s jiným občanstvím, než je české či slovenské, lze konstatovat statisticky významné rozdíly v případě divadla Husa na provázku (navštěvuje 19 % občanů jiné národnosti oproti 32 % Čechů a Slováků) a Divadla Radost (6 % občanů jiné národnosti oproti 16 % Čechů a Slováků). Obě kulturní scény jsou expaty navštěvovány výrazně méně než Čechy a Slováky. V případě ostatních institucí nebyly případné rozdíly statisticky významné.

V případě věku lze s výjimkou Knihovny Jiřího Mahena ve všech případech mluvit o statisticky nižší návštěvnosti ze strany osob z nejnižší věkové kategorie 18-25 let. Národní divadlo Brno si udržuje zastoupení srovnatelné napříč všemi věkovými kategoriemi, kdy rozdíly nejsou významné. Městské divadlo Brno je statisticky významně více navštěvováno v rámci věkové kategorie 46-55 let. Divadlo Husa na provázku navštěvují významně více respondenti z kategorie 36-45 let. Stejná kategorie navštěvuje více i HaDivadlo a Terén. Muzeum města Brna má návštěvnost z hlediska věku relativně více heterogenní, kdy se významný rozdíl projevuje u kategorií 36-45 a také 56-65 let na úkor kategorie 26-35 let, která muzeum navštěvuje statisticky významně méně. O podobné heterogenitě lze mluvit i v případě Domu umění města Brna, které je statisticky významně více navštěvováno respondenty z věkové kategorie 36-45 let a 56-65 let. Jak již bylo zmíněno, Knihovnu Jiřího Mahena významně více navštěvují respondenti z nejmladší věkové kategorie, současně se jedná o jedinou instituci, u které není významně nižší návštěvnost v rámci kategorie nejstarších občanů. Divadlo Radost významně více navštěvují respondenti z věkové kategorie 26-35 let. Hlavním vysvětlením kumulace v této věkové kategorii je zaměření tohoto divadla na dětské publikum, a to se odráží v návštěvnosti doprovázejících rodičů – ti se kumulují nejvíce v této věkové skupině a skupině 36-45 let. Lepší vysvětlující proměnná než věk, je v tomto případě ekonomická aktivita / zařazení

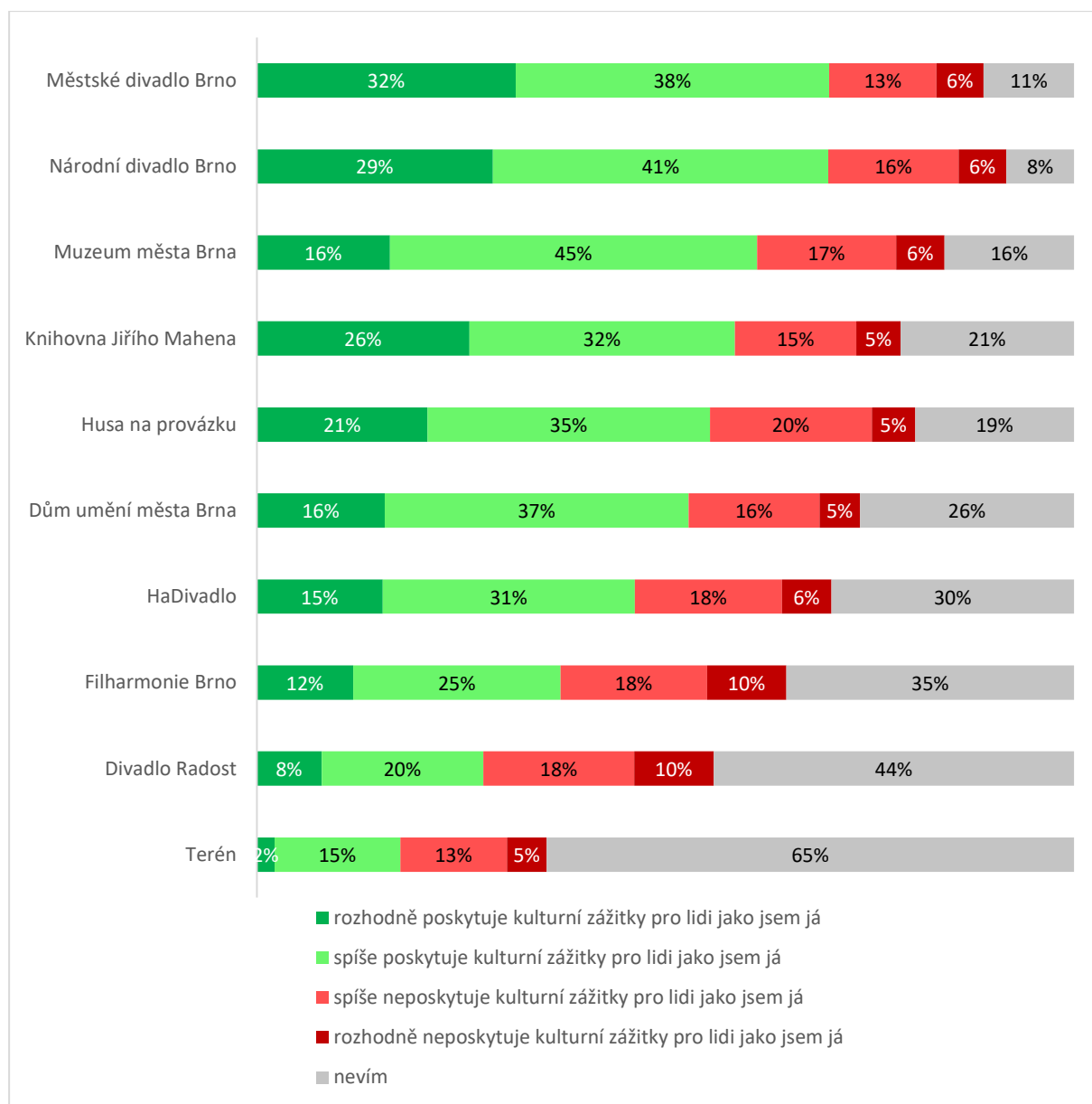
³³ V kontrastu k expatům, mezi nimiž zná Divadlo Radost pouze 38 %.

respondenta do specifické skupiny obyvatel. Statisticky významně častěji (a také výrazně častěji) navštěvují Divadlo Radost rodiče s malými dětmi a rodiče na rodičovské dovolené³⁴.

Jak naznačuje analýza odpovědí z předchozí baterie otázek, publikum se liší v souvislosti s jednotlivými kulturními institucemi. S tímto pracuje i následující otázka, kde se zkoumala respondentova afiliace ke stejným příspěvkovým kulturním organizacím města Brna, která byla operacionalizována otázkou na to, do jaké míry daná instituce poskytuje zážitky „pro lidi jako jste Vy“. Je nicméně na místě poznamenat, že respondenti byli dotazováni i na ty instituce, u kterých v předchozí otázce uvedli, že je neznají. To vysvětluje minimálně část množiny odpovědí „nevím“.

Graf 32. Subjektivní vztah k nabídce kulturní příspěvkové organizace města Brna

Znění otázky: Do jaké míry poskytují jmenované kulturní instituce zážitky pro lidi jako jste Vy? N = 1111

³⁴ V celém souboru je celkem 15 % „pravidelných návštěvníků“ Divadla Radost; mezi rodiči s malými dětmi 33 % a mezi rodiči na RD dokonce 43 %.

Odpovědi naznačují převahu u výroku „poskytuje kulturní zážitky pro lidi jako jsem já“ u většiny uvedených institucí s výjimkou HaDivadla, Filharmonie Brno, Divadla Radost a Terénu, a to i při započítání odpovědi „nevím“. Zejména poslední tři zmíněné instituce se také vyznačují poměrně vysokým podílem odpovědi „nevím“, která může naznačovat, že se s jejich nabídkou neměla podstatná část respondentů možnost seznámit dostatečně na to, aby si na ni dokázali udělat názor. V případě Divadla Radost a Terénu tyto hodnoty korespondují s nižší známostí instituce, jak bylo uvedeno výše. Filharmonie Brno má oproti tomu známost vyšší, nicméně stále více než třetinový je podíl respondentů, který si na poskytované kulturní zážitky neudělalo názor. To lze přičíst specifické pozici, kterou Filharmonie Brno má v rámci kulturní nabídky.

Pro zjednodušení byly pro další analýzu vztahu k institucím odpovědi převedeny do binárního vztahu „poskytuje“ a „neposkytuje“ kulturní zážitky, přičemž k odpovědi „nevím“ se v další analýze nepřihlíží. Tabulka zahrnuje pouze podíl odpovědí „poskytuje zážitky pro lidi jako jsem já“ pro jednotlivé instituce v rámci uvedených kategorií.

Tabulka 27. Rozložení afiliace k příspěvkovým kulturním institucím města Brna dle věku

v řádkových %, vyznačeny hodnoty statisticky významně vyšší (zeleně) a nižší (žlutě) oproti celku. Sloučené kategorie (odpovědi „rozhodně poskytuje“ + „spíše poskytuje“ společně), bez odpovědí „nevím“.

„Poskytuje zážitky pro lidi jako jsem já“	18-25 let	26-35 let	36-45 let	46-55 let	56-65 let	66 a více let	celkem	N
Národní divadlo Brno	78 %	76 %	74 %	87 %	72 %	74 %	76 %	1019
Městské divadlo Brno	80 %	78 %	76 %	87 %	77 %	77 %	79 %	988
Divadlo Husa na provázku	76 %	72 %	63 %	78 %	71 %	61 %	69 %	895
HaDivadlo	72 %	69 %	62 %	80 %	66 %	55 %	66 %	781
Terén	58 %	52 %	51 %	48 %	64 %	35 %	50 %	394
Muzeum města Brna	72 %	73 %	67 %	79 %	82 %	67 %	73 %	935
Dům umění města Brna	78 %	66 %	69 %	75 %	81 %	69 %	72 %	820
Knihovna Jiřího Mahena	77 %	73 %	72 %	75 %	75 %	75 %	74 %	875
Filharmonie Brno	51 %	48 %	53 %	69 %	71 %	56 %	57 %	720
Divadlo Radost	54 %	52 %	48 %	52 %	49 %	46 %	50 %	621

Tabulka 28. Rozložení afiliace k příspěvkovým kulturním institucím města Brna dle socioekonomického statusu

v řádkových %, vyznačeny hodnoty statisticky významně vyšší (zeleně) a nižší (žlutě) oproti celku. Sloučené kategorie (odpovědi „rozhodně poskytuje“ + „spíše poskytuje“ společně), bez odpovědi „nevím“.

"Poskytuje zážitky pro lidi jako jsem já"	A	B	C1	C2	C3	D	E	celkem	N
Národní divadlo Brno	85 %	82 %	69 %	70 %	81 %	75 %	59 %	76 %	1019
Městské divadlo Brno	88 %	85 %	67 %	72 %	82 %	83 %	56 %	79 %	988
Divadlo Husa na provázku	82 %	78 %	57 %	58 %	72 %	67 %	52 %	69 %	895
HaDivadlo	81 %	74 %	58 %	56 %	65 %	61 %	45 %	66 %	781
Terén	56 %	59 %	48 %	48 %	50 %	37 %	43 %	50 %	394
Muzeum města Brna	84 %	80 %	62 %	67 %	66 %	76 %	58 %	73 %	935
Dům umění města Brna	81 %	76 %	65 %	63 %	64 %	75 %	63 %	72 %	820
Knihovna Jiřího Mahena	73 %	82 %	67 %	64 %	75 %	82 %	69 %	74 %	875
Filharmonie Brno	72 %	69 %	48 %	47 %	54 %	51 %	37 %	57 %	720
Divadlo Radost	55 %	56 %	42 %	38 %	47 %	53 %	46 %	50 %	621

Tabulka 29. Rozložení afiliace k příspěvkovým kulturním institucím města Brna dle vzdělání

v řádkových %, vyznačeny hodnoty statisticky významně vyšší (zeleně) a nižší (žlutě) oproti celku. Sloučené kategorie (odpovědi „rozhodně poskytuje“ + „spíše poskytuje“ společně), bez odpovědi „nevím“.

"Poskytuje zážitky pro lidi jako jsem já"	ZŠ	SŠ bez maturity	SŠ s maturitou	VŠ	celkem	N
Národní divadlo Brno	56 %	63 %	80 %	84 %	76 %	1019
Městské divadlo Brno	60 %	72 %	80 %	85 %	79 %	988
Divadlo Husa na provázku	49 %	56 %	68 %	80 %	69 %	895
HaDivadlo	40 %	54 %	63 %	79 %	66 %	781
Terén	41 %	45 %	48 %	55 %	50 %	394
Muzeum města Brna	58 %	66 %	74 %	78 %	73 %	935
Dům umění města Brna	52 %	71 %	70 %	76 %	72 %	820
Knihovna Jiřího Mahena	59 %	66 %	77 %	81 %	74 %	875
Filharmonie Brno	50 %	44 %	51 %	71 %	57 %	720
Divadlo Radost	53 %	46 %	46 %	54 %	50 %	621

Z tabulek vyplývá, že nejspolehlivějším prediktorem vztahu k poskytované kulturní nabídce je vzdělání respondenta. Osoby s vyšším než maturitním vzděláním, považují nabídku pro svou skupinu za více vhodnou, a to v případě všech kulturních institucí, jejichž výsledky lze považovat za statisticky signifikantní. Vzdělání se poté částečně propisuje i do socioekonomického statusu, kde obecně v rámci vyšších kategorií roste i afiliace k nabízeným kulturním zážitkům. Určitou výjimku zde opět představuje Knihovna Jiřího Mahena.

Za překvapivé zjištění lze označit zejména to, že v rámci věku se vyšší afiliace ke všem kulturním institucím spojují s věkovými kategoriemi staršího středního věku. Lze tedy uvažovat o hypotéze, že v současnosti je omezená nabídka pro osoby mladší či naopak osoby seniorského věku. Určitou výjimku opět představuje Knihovna Jiřího Mahena a také Divadlo Radost, kde je vztah víceméně rovnoměrně rozložen v rámci všech věkových kategorií.

Zároveň byly odpovědi na tuto otázku zkoumány i v rámci rozdílu mezi občany České či Slovenské republiky a občany jiných států, kdy statisticky významný rozdíl byl zaznamenán v případě Divadla Husa na provázku a HaDivadla, ke kterým mají blíže občané ČR/SR, a Filharmonie Brno, ke kterému mají blíže občané s jiným občanstvím. Ve všech případech však vyšel koeficient kontingence χ^2 nižší než 0,1 – vztah je v tomto případě tedy velmi slabý.

9. Shrnutí

Spokojenost a osobní důležitost kultury a kulturního vyžití

V souhrnu jsou s možnostmi pro kulturní vyžití spokojeni 78 %, naopak nespokojeni 17 % dotázaných. Častěji jsou spokojeni mladší lidé, vysokoškoláci a část osob s vyšším socioekonomickým statusem, častěji nespokojeni senioři/osoby starší 66 let a osoby s průměrným a výrazně podprůměrným socioekonomickým statusem.

Pro téměř dvě třetiny dotázaných jsou možnosti pro kulturní vyžití důležité, pro třetinu naopak nikoli. Mít možnost kvalitně kulturně žít, tj. mít k dispozici kvalitní kulturní infrastrukturu a instituce je častěji důležité pro ženy, osoby s vyšším vzděláním a nadprůměrným socioekonomickým postavením. V případě vzdělání a SES lze hovořit o lineárním vztahu.

Naprostá většina dotázaných uvedla, že Brno v oblasti kulturních institucí vyniká (81 %) nad jinými městy. Podle respondentů Brno ve srovnání s jinými městy vyniká především v oblasti divadel (souhlasí 39 %) a kulturních památek (25 %). Mezi 16 a 18 % hodnotí jako přednosti Brna v kulturní oblasti také kina, koncerty a knihovny. Naopak 48 % si myslí, že Brno v alespoň jedné kulturní oblasti zaostává, respondenti se nicméně neshodli na tom, že by Brno mělo výrazným způsobem deficit v konkrétní kulturní oblasti. Nejčastěji byly zmíněny galerie a muzea (14 % dotázaných).

Nadpoloviční většina respondentů uvedla, že Brno nabízí dostatek kvalitních divadel (75 %), kin (68 %), knihoven (61 %), muzeí (54 %) a koncertů (51 %). Zejména brněnská divadla jsou tedy pro respondenty jistou kulturní chloubou města, a to i ve srovnání s jinými městy.

Mezi jednoznačně nejpozitivněji hodnocenou kulturní událostí konanou ve městě Brně patří Vánoční trhy v centru města. Velmi dobře hodnocené jsou také další události: Letní scéna hradu Špilberk, Divadelní svět Brno a Den Brna. I další události byly v průměru hodnoceny spíše pozitivně. Je také zřejmé, že velkou část kulturních událostí výrazná část respondentů vůbec nezná, a proto se je zdráhá hodnotit.

Výjezdy za kulturním programem mimo Brno nejsou pro většinu dotázaných běžné – téměř 60 % mimo Brno za kulturou obvykle nevyjíždí. Zbýlých téměř 40 % za kulturou jede do jiného města alespoň 2x ročně, přičemž nejoblíbenější destinací je Praha (pro 24 % dotázaných) a Vídeň (16 %).

Kulturní události jsou pro Brňany nejčastěji možností pro trávení volného času s blízkými (69 %) a odpočinek (60 %).

Frekvence návštěv kulturních událostí a institucí

V případě kulturních institucí jsou nejfrekventovaněji navštěvované knihovny – až 18 % dotázaných je navštěvuje alespoň jednou měsíčně. Celkem 36 % dotázaných chodí nejméně jednou za půl roku do knihoven a divadel. Nadpoloviční většina respondentů pak alespoň jednou za rok navštíví divadlo, kino či koncert.

Nejnámější a nejnavštěvovanější kulturní událost v Brně jsou brněnské Vánoce a s nimi spojené trhy a doprovodný program, přičemž až 56 % dotázaných se zúčastňuje pravidelně a dalších 22 % je navštívilo někdy v minulosti. Druhou nejznámější a nejnavštěvovanější událostí je Letní scéna na hradu Špilberk (14 % pravidelně, 44 % navštívilo v minulosti). Řada brněnských kulturních událostí je nicméně pro respondenty zcela neznámá – nadpoloviční většina například nezná festivaly jako Groove Brno, Bienále grafického designu, Serial Killer a Dokořán.

Mezi spontánně zmíněné kulturní události patřily na prvním místě jednoznačně Brněnské Vánoce. Dále si respondenti nenechají ujít různé hudební festivaly (Jazzfest, Majáles, Maraton hudby), koncerty oblíbených umělců a divadelní představení.

Mezi nejčastěji spontánně zmiňované faktory, které by obyvatele motivovaly k vyšší účasti na kulturním dění patřily faktory jak externí, tak osobní. V rámci externích faktorů byly nejčastěji zmiňovány nižší ceny vstupného obecně, slevy a různé akce na vstupenky, případně více nebo lepší propagace kulturního dění. V případě osobních faktorů poté především mít více času nebo peněz.

Dostupnost kultury

Dostupnost kultury byla sledována v dimenzích informovanosti, výdajů na kulturu a využívání slev, bariér přístupnosti ke kultuře a také z hlediska dostupnosti jednotlivých institucí a dostupnosti pro specifické skupiny obyvatel.

Celkem 62 % Brňanů ve výzkumu uvedlo, že má o kulturním dění dostatek informací, naopak více než třetina dostatek informací nemá. Dostupnost informací do značné míry souvisí se schopností respondentů, si informace jednoduchým způsobem obstarat. Získávat informace o kulturním dění je obtížnější především pro starší obyvatele města (66+ let), osoby se ZŠ, socioekonomicky hůře situované a expaty žijící v Brně.

Nejčastějším zdrojem informací jsou přátelé a rodina (celkem pro 87 %), následují sociální sítě a weby kulturních institucí (55-67 %). Pro osoby nad 66 let fungují relativně nejlépe naopak tištěné zdroje.

Výdaje za kulturu se u 36 % dotázaných pohybují mezi do 300 Kč/měsíčně. Pouze 6 % vydá měsíčně více než 1000 Kč. Naopak 8 % chodí pouze na bezplatné akce. Více utrácejí respondenti, pro něž je kultura důležitější, ti, kteří jsou s brněnskou kulturní scénou více spokojeni. Dále také vysokoškoláci a lidé s nadprůměrným socioekonomickým statusem.

Pro téměř polovinu dotázaných je cena kulturní události významným až rozhodujícím faktorem, zda se jí účastnit. Přitom platí, že čím více člověk za kulturní život utrací, tím méně se podle ceny rozhoduje (a opačně).

Mezi nejčastější bariéry (nekomplikované) účasti na kulturních událostech patří nedostatek času (pro 33 % dotázaných), nedostatek informací (24 %) a nedostatek finančních prostředků (23 %). Naopak pětina respondentů žádné bariéry v přístupu ke kultuře nevnímá. Řada ze zmiňovaných bariér je přitom strukturovaná podle charakteristik respondenta.

Dostupnost brněnské kultury hodnotí ze všech sledovaných specifických skupin obyvatel (senioři, cizinci, rodiče, hendikepovaní a jejich pečující) osoby s hendikepem a osoby, které o hendikepované pečují. Velkou část osob se zdravotním znevýhodněním odrazuje od účasti nebo ji alespoň významně

komplikuje fakt, že se setkávají z různými bariérami a překážkami neustále nebo velmi často (až 45 % z nich).

Pro Brňany obecně jsou nejdostupnější knihovny, kina a divadla. Pro specifické skupiny obyvatel jsou ve srovnání s obecnou populací výrazně méně dostupné téměř všechny kulturní instituce.

Aktivita občanů Brna v oblasti kultury

Obyvatelé Brna jsou sami aktivně zapojeni do kulturních aktivit. Pětina dotázaných se věnuje vlastní umělecké činnosti (včetně amatérské úrovně a hobby). Dalších cca 23 % se někdy v minulých 5 letech podílelo na pořádání kulturního programu, celkem 5 % dokonce každoročně.

Publikum kulturních příspěvkových organizací města Brna

Mezi nejčastěji navštěvované příspěvkové kulturní instituce města Brna patří pobočky Knihovny Jiřího Mahena, Národní divadlo Brno a Městské divadlo Brno. Ty navštěvuje alespoň 1x za půl roku 18–27 % dotázaných. Dvě zmíněná divadla jsou také jednoznačně nejznámější. Knihovna Jiřího Mahena drží prvenství v podílu návštěvníků, kteří do poboček knihovny zavítají jednou za měsíc nebo častěji (11 %).

Naopak Divadlo Radost a Terén jsou mezi obyvateli Brna ve srovnání s dalšími kulturními příspěvkovými organizacemi města známé nejméně. Mají také nejmenší podíl pravidelných návštěvníků.

Největší potenciální publikum vzhledem k nabídce kulturního programu mají již zmíněná divadla (až 70 %), Muzeum města Brna (61 %) a knihovny JM (58 %). Nadpoloviční většina respondentů dále uvádí pozitivní afinitu k programu Husy na provázku a Domu umění.

10. Příloha – seznam tabulek a grafů

Seznam tabulek

Tabulka 1. Cílový počet respondentů ve vzorku podle pohlaví-věku respondenta, N = 1111	7
Tabulka 2. Finální složení souboru podle pohlaví-věku respondenta (absolutní četnosti), N = 1111	8
Tabulka 3. Finální složení souboru podle pohlaví-věku respondenta (relativní četnosti), N = 1111	8
Tabulka 4. Cílový počet respondentů ve vzorku a finální složení souboru podle vzdělání respondenta (absolutní četnosti), N = 1111	9
Tabulka 5. Finální složení souboru podle vzdělání respondenta (relativní četnosti), N = 1111.....	9
Tabulka 6. Cílový počet respondentů ve vzorku a finální složení souboru podle faktického bydliště respondenta v městské části (absolutní četnosti), N = 1111	10
Tabulka 7. Složení souboru podle faktického bydliště respondenta v městské části (relativní četnosti), N = 1111	11
Tabulka 8. Cílový počet respondentů ve vzorku a finální složení souboru podle ekonomické aktivity respondenta (absolutní četnosti), N = 1111.....	12
Tabulka 9. Složení souboru podle všech kategorií ekonomické aktivity respondenta (absolutní i relativní četnosti), N = 1111	12
Tabulka 10. Cílový počet a složení souboru podle státní příslušnosti respondenta (absolutní i relativní četnosti), N = 1111	12
Tabulka 11. Struktura souboru – čistý měsíční příjem domácnosti respondenta, N = 1111	13
Tabulka 12. Struktura souboru podle socioekonomické klasifikace ABCDE, N = 1111	14
Tabulka 13. Celková spokojenost s možnostmi kulturního vyžití v Brně dle sociodemografických charakteristik.....	16
Tabulka 14. Celková důležitost možností pro kulturní vyžití v Brně dle sociodemografických charakteristik.....	18
Tabulka 15. Hodnocení vybraných brněnských kulturních událostí – srovnání průměrného hodnocení	24
Tabulka 16. Chybějící kulturní události/instituce – přehled kategorizovaných odpovědí	26
Tabulka 17. Oblasti pro možné zlepšení v oblasti kultury – přehled kategorizovaných odpovědí	28
Tabulka 18. Míra obtížnosti získávání informací o kulturním dění dle sociodemografických charakteristik.....	36
Tabulka 19. Nejtypičtější zdroje informací o kulturním dění v Brně dle věku	39
Tabulka 20. Průměrné měsíční výdaje na kulturu dle vzdělání a SES	41
Tabulka 21. Průměrné hodnoty vlivu ceny na návštěvnost kulturního programu dle SES a měsíčních výdajů na kulturu.....	43
Tabulka 22. Fyzické bariéry v místech konání kulturního programu	47
Tabulka 23. Dostupnost kultury pro specifické skupiny obyvatel – srovnání perspektiv	49
Tabulka 24. Míra obtížnosti účasti na kulturním dění – srovnání průměrů	51
Tabulka 25. Hodnocení četnosti překážek při účasti na kulturním dění – srovnání průměrů	51
Tabulka 26. Míra dostupnosti jednotlivých kulturních institucí – srovnání skupin A a B.....	57
Tabulka 27. Rozložení afiliace k příspěvkovým kulturním institucím města Brna dle věku	63
Tabulka 28. Rozložení afiliace k příspěvkovým kulturním institucím města Brna dle socioekonomického statusu	64

Tabulka 29. Rozložení afiliace k příspěvkovým kulturním institucím města Brna dle vzdělání 64

Seznam grafů

Graf 1. Celková spokojenost s možnostmi kulturního vyžití v Brně	15
Graf 2. Celková důležitost možností pro kulturní vyžití v Brně	17
Graf 3. Přednosti Brna v kulturní oblasti	19
Graf 4. Nedostatky Brna v kulturní oblasti	20
Graf 5. Srovnání subjektivně vnímaných silných a slabých stránek Brna v oblasti kultury	21
Graf 6. Hodnocení nabídky kvalitních kulturních institucí a událostí.....	22
Graf 7. Hodnocení vybraných brněnských kulturních událostí	23
Graf 8. Saturace kulturních potřeb mimo Brno.....	25
Graf 9. Význam kultury.....	25
Graf 10. Návštěvnost kulturních institucí.....	30
Graf 11. Známost a návštěvnost kulturních událostí	32
Graf 12. Míra informovanosti o kulturním dění	34
Graf 13. Míra obtížnosti získávání informací o kulturním dění.....	35
Graf 14. Četnost využívání zdrojů informací o kulturním dění v Brně.	38
Graf 15. Průměrné měsíční výdaje na kulturu.....	40
Graf 16. Vliv ceny vstupného na návštěvnost kulturního programu	42
Graf 17. Využívání slev podle jejich typu.....	43
Graf 18. Subjektivní posouzení vlivu pobírané slevy na návštěvnost	44
Graf 19. Bariéry návštěvnosti kulturních událostí a institucí	45
Graf 20. Subjektivně vnímaná dostupnost kultury pro specifické skupiny obyvatel	48
Graf 21. Zastoupení specifických skupin v souboru	50
Graf 22. Míra obtížnosti účasti na kulturním dění	52
Graf 23. Četnost překážek při účasti na kulturním dění.....	53
Graf 24. Povědomí o kulturním programu v AJ – expati	54
Graf 25. Dostatek kvalitního kulturního programu v AJ – expati	54
Graf 26. Míra dostupnosti jednotlivých kulturních institucí	55
Graf 27. Míra dostupnosti jednotlivých kulturních institucí – skupina A.....	56
Graf 28. Míra dostupnosti jednotlivých kulturních institucí – skupina B	57
Graf 29. Forma provozování umělecké činnosti.....	58
Graf 30. Pořádání kulturního programu ve městě Brně.....	59
Graf 31. Povědomí o kulturních příspěvkových organizacích města Brna a jejich návštěvnost	60
Graf 32. Subjektivní vztah k nabídce kulturní příspěvkové organizace města Brna	62

11. Příloha – dotazník

Scénické poznámky pro tazatele a logika dotazníku červeně

Návaznost na dimenze výzkumných okruhů [modře]

Podle státní příslušnosti a schopnosti běžné komunikace v českém jazyce bude dotazování probíhat v jedné ze dvou variant dotazníku:

- Český jazyk
- Anglický jazyk

1. Bydlíte v současné době v Brně a je Vám alespoň 18 let? (ptáme se na reálné místo bydliště, ne na adresu trvalého pobytu) [dis/kvalifikační]

- Ano
- Ne Pokud respondent odpoví „ne“ dotazování se ukončuje

2. Jste: [kvóta]

- Muž
- Žena

3. Do jaké z následujících věkových kategorií patříte? [kvóta]

- 18-25 let
- 26-35 let
- 36-45 let
- 46-55 let
- 56-65 let
- 66 a více let

4. Ve které městské části bydlíte? (podle skutečného, nikoli trvalého bydliště) [kvóta]

- Bohunice
- Bosonohy
- Bystrc
- Černovice
- Chrlice
- Ivanovice
- Jehnice
- Brno-jih
- Jundrov
- Kníničky
- Kohoutovice
- Komín
- Královo Pole
- Líšeň
- Maloměřice a Obřany
- Medlánky
- Nový Lískovec

- Ořešín
- Řečkovice a Mokrý Hora
- Brno-sever
- Slatina
- Starý Lískovec
- Brno-střed
- Tuřany
- Útěchov
- Vinohrady
- Žabovřesky
- Žebětín
- Židenice

5. Jaké je Vaše nejvyšší dokončené vzdělání? **[kvóta; ABCDE]**

- Základní (i neukončené), bez vzdělání
- Středoškolské a vyučen/a bez maturity
- Středoškolské s maturitou
- Vyšší odborné, vysokoškolské bakalářské
- Vysokoškolské magisterské a vyšší

6. Jaké je v současné době Vaše profesní postavení? **[kvóta; ABCDE]**

Modře vyznačena skupina „ekonomicky aktivních“

- Nezaměstnaný
- Student
- V domácnosti, na rodičovské dovolené apod.
- Nepracující důchodce
- Zaměstnanec bez podřízených
- Zaměstnanec – nižší vedoucí (1-5 podřízených)
- Zaměstnanec – vyšší vedoucí (6 a více podřízených)
- Zaměstnanec – vrcholový manažer, ředitel podniku
- Soukromý podnikatel bez zaměstnanců (OSVČ)
- Soukromý podnikatel s 1-5 zaměstnanci
- Soukromý podnikatel s 6 a více zaměstnanci

7. Jste občanem: **[kvóta – expat]**

- České nebo Slovenské republiky
- jiného státu

Následující 4 otázky jsou určeny pouze pro respondenty-cizince (expaty):

8. Celkově vzato, je pro Vás jednoduché nebo náročné komunikovat v českém jazyce v běžném životě?

[znalost ČJ]

- Je to jednoduché
- Je to náročné
- Český jazyk neovládám vůbec

9. Ohodnoťte prosím svou znalost anglického jazyka

[znalost AJ]

- Jsem schopen plynulé konverzace v anglickém jazyce
- Rozumím složitějšímu textu a slovu v anglickém jazyce
- Na základní úrovni rozumím textu a slovu v anglickém jazyce
- Anglický jazyk neovládám vůbec

Odovídají pouze respondenti s alespoň „základní úrovní AJ“:

- 10.** Znáte nějaký kulturní program nebo instituce v Brně, které jsou vhodné pro anglicky mluvící obyvatele/návštěvníky města?

[o4 – dostupnost kultury pro cizince s AJ – povědomí]

- Ano, znám – zaznamenávám je často
- Ano, znám – zaznamenávám je občas
- Ano, znám – zaznamenávám je zřídkakdy
- Ne, neznám

Odovídají pouze respondenti, kteří „znají“:

- 11.** Celkově vzato, myslíte si, že je v Brně dostatek nebo nedostatek kvalitního kulturního programu/institucí, které jsou vhodné pro anglicky mluvící obyvatele/návštěvníky města?

[o4 – dostupnost kultury pro cizince s AJ – dostatek]

- Rozhodně dostatek
- Spíše dostatek
- Spíše nedostatek
- Rozhodně nedostatek
- Nevím, nedokážu posoudit

Odovídají všichni:

- 12.** Jak jste obecně spokojen/a s možnostmi kulturního vyžití ve městě Brně?

[o1 – obecná spokojenost]

- Jsem zcela spokojen
- Jsem spíše spokojen
- Jsem spíše nespokojen
- Jsem velmi nespokojen
- Nevím, neumím posoudit

Jak často **v průměru** navštěvujete:

[o3 – návštěvnost kulturních institucí]

		1x měsíčně a častěji	Nejméně 1x za půl roku	Nejméně 1x za rok	Méně často	Vůbec	Nevím
13.	Kina	1	2	3	4	5	0
14.	Divadla	1	2	3	4	5	0
15.	Koncerty	1	2	3	4	5	0

16.	Muzea	1	2	3	4	5	0
17.	Galerie, výstavy, vernisáže	1	2	3	4	5	0
18.	Knihovny	1	2	3	4	5	0
19.	Jiné kulturní oblasti	1	2	3	4	5	0

20. Jakou kulturní událost pořádanou v Brně si nenecháte ujít? (otevřená otázka, volitelná odpověď)

[o3 – Oblíbené kulturní události – spontánně]

.....

Znáte tyto brněnské kulturní události a pokud ano, jak často je navštěvujete?

[o3 – znalost/návštěvnost kulturních událostí]

		Znám a zúčastňuji se pravidelně	Znám; události jsem někdy v minulosti zúčastnil	Znám; události jsem nikdy nezúčastnil, ale plánuji to	Znám; události jsem nikdy nezúčastnil a ani to neplánuji	Událost neznám
21.	Den Brna	1	2	3	4	0
22.	Brněnské Vánoce	1	2	3	4	0
23.	Uprostřed	1	2	3	4	0
24.	Maraton hudby	1	2	3	4	0
25.	Brno Art Open	1	2	3	4	0
26.	Divadelní svět Brno	1	2	3	4	0
27.	Moravský podzim	1	2	3	4	0
28.	Letní scéna hradu Špilberk	1	2	3	4	0
29.	Serial Killer	1	2	3	4	0
30.	Janáček Brno	1	2	3	4	0
31.	Jazzfest Brno	1	2	3	4	0
32.	Mezinárodní bienále grafického designu	1	2	3	4	0
33.	Měsíc autorského čtení	1	2	3	4	0
34.	Dokořán	1	2	3	4	0
35.	Groove Brno	1	2	3	4	0
36.	Mezinárodní folklorní festival Brno	1	2	3	4	0

37. Vyniká podle Vás Brno v kulturní oblasti ve srovnání s jinými městy, které jste navštívil/a? Pokud ano, ve kterých oblastech nejvíce? (lze zvolit maximálně 3 odpovědi)

[o1 – Komparace brněnské kultury]

- Divadla
- Kina
- Galerie/výstavy
- Muzea
- Knihovny
- Koncerty
- Kluby
- Hudební festivaly
- Folklorní události
- Sochy a umění ve veřejném prostoru
- Kulturní památky
- Něco jiného (uvedte prosím)
- Brno v žádné kulturní oblasti nevyniká

38. Zaostává podle Vás Brno v kulturní oblasti ve srovnání s jinými městy, které jste navštívil/a? Pokud ano, ve kterých oblastech nejvíce? (lze zvolit maximálně 3 odpovědi)

[o1 – Komparace brněnské kultury]

- Divadla
- Kina
- Galerie/výstavy
- Muzea
- Knihovny
- Koncerty
- Kluby
- Hudební festivaly
- Folklorní události
- Sochy a umění ve veřejném prostoru
- Kulturní památky
- Něco jiného (uvedte prosím)
- Brno v žádné kulturní nabídce nezaostává

39. Jestliže své kulturní potřeby pokrýváte i mimo Brno, kam za kulturou vyjíždíte? Uvedte prosím jména všech měst, kam alespoň 2x ročně za kulturou cestujete – ať už v ČR, nebo v zahraničí.

[o1 – Saturace kulturních potřeb mimo Brno]

- Praha
- Vídeň
- Bratislava
- Ostrava
- Olomouc
- Jiné město/a (které/á?)
- Zpravidla nejedím za kulturou mimo Brno (varianta i pro ty, kteří jezdí za kulturou mimo Brno, ale vždy jen nárazově, tj. do jednoho města pouze 1x ročně – např. na speciální příležitost, festival atd.)

Jaká je dle Vašeho názoru v Brně nabídka kvalitních:

[o1 – Dostatečná nabídka kulturních institucí]

		Rozhodně dostatek	Spíše dostatek	Spíše nedostatek	Rozhodně nedostatek	Nevím, nedokážu posoudit
40.	Kin	1	2	3	4	0
41.	Divadel	1	2	3	4	0
42.	Knihoven	1	2	3	4	0
43.	Muzeí	1	2	3	4	0
44.	Koncertů	1	2	3	4	0
45.	Galerie, výstavy, vernisáže	1	2	3	4	0

Uvedte, jak jste spokojen/a, nebo nespokojen/a s kvalitou programu následujících kulturních událostí. Jsem:

[o1 – Hodnocení kulturních akcí]

		velmi spokojen/a	spíše spokojen/a	spíše nespokojen/a	velmi nespokojen/a	Nedokážu posoudit
46.	Den Brna	1	2	3	4	0
47.	Brněnské Vánoce	1	2	3	4	0
48.	Brno Art Open	1	2	3	4	0
49.	Maraton hudby	1	2	3	4	0
50.	Divadelní svět Brno	1	2	3	4	0
51.	Moravský podzim	1	2	3	4	0
52.	Letní scéna hradu Špilberk	1	2	3	4	0
53.	Serial Killer	1	2	3	4	0
54.	Janáček Brno	1	2	3	4	0
55.	Jazzfest Brno	1	2	3	4	0
56.	Mezinárodní bienále grafického designu	1	2	3	4	0
57.	Měsíc autorského čtení	1	2	3	4	0
58.	Dokořán	1	2	3	4	0
59.	Uprostřed	1	2	3	4	0
60.	Groove Brno	1	2	3	4	0
61.	Mezinárodní folklorní festival Brno	1	2	3	4	0

62. Jaké kulturní události/instituce Vám v Brně chybí? (otevřená otázka, volitelná odpověď)

[o1 – Chybějící kulturní akce / instituce]

.....

63. Kdybyste měl/a říci, co by se v oblasti vybavenosti pro kulturní vyžití nebo v oblasti podpory kultury v Brně mělo vybudovat, změnit, udělat jinak? (Otevřená otázka, povinná odpověď)

[o1 – oblasti pro zvýšení spokojenosti]

- Nevím, nic mě nenapadá
- Vím (uvedte, co konkrétně)

64. Jak moc jsou pro Vás důležité možnosti pro kulturní a společenské vyžití ve městě Brně? Máme na mysli divadla, koncertní sítě, kina, muzea, knihovny, galerie apod. a program, který se v nich odehrává.

[o2 – Obecná důležitost]

- Velmi důležité
- Spíše důležité
- Spíše nedůležité
- Velmi nedůležité
- Nevím, neumím posoudit

Celkově vzato, vystihují anebo nevystihují Vás následující výroky?

[o2 – význam kultury]

		Vystihuje	Nevystihuje	Nevím
65.	Návštěvy kulturních událostí jsou pro mě možností trávení volného času s mými blízkými / s přáteli [společně strávený čas]	1	2	0
66.	Kulturní události jsou pro mě prostorem pro odpočinek [odpočinek]	1	2	0
67.	Návštěva kulturních akcí pro mě bývá silným zážitkem [zážitek]	1	2	0
68.	Kulturní vyžití je pro mě jedním ze základních pilířů kvality mého života [základní pilíř]	1	2	0
69.	Návštěvy kulturních událostí jsou pro mě záležitostí určité prestiže [sociální status]	1	2	0

Možnost komentáře (volitelný)

70. Máte dostatek, nebo nedostatek informací o konání kulturních událostí v Brně?

[o4 – Informace o kultuře – spokojenost]

- Rozhodně dostatek
- Spíše dostatek
- Spíše nedostatek
- Rozhodně nedostatek
- Nevím, nedokážu posoudit

71. Je pro Vás jednoduché, nebo složité se orientovat v nabídce kulturních institucí a událostí v Brně?

[o4 – Informace o kultuře – míra orientace]

- Je to velmi jednoduché
- Je to spíše jednoduché
- Je to spíše obtížné
- Je to velmi obtížné
- Nevím, nedokážu posoudit

Ze kterých informačních zdrojů a jak často se dozvídáte o tom, jaké kulturní události se odehrávají v Brně?

[o4 – Informace o kultuře – zdroje informací]

		často	občas	vůbec
72.	Webové stránky gotobrno.cz	1	2	3
73.	Webové stránky konkrétních institucí, o které máte zájem	1	2	3
74.	Stránky/skupiny na sociálních sítích	1	2	3
75.	Webový portál goout.cz nebo podobné	1	2	3
76.	Plakáty/výlepové plochy	1	2	3
77.	Tištěný zpravodaj města (např.: KAM v Brně, Brněnský metropolitán) /městské části	1	2	3
78.	Tištěné programy konkrétních institucí, o které máte zájem	1	2	3
79.	Rádio	1	2	3
80.	Informace od rodiny či přátel	1	2	3
81.	Jiné (uvedte prosím)	x	x	x

82. Jaké jsou Vaše **průměrné měsíční výdaje** na kulturu? **[o4 – finance – Rozpočet na kulturu]**

Specifikace podmínek: Započítejte sem vstupné i předplatné na kulturní události / do knihoven v Brně i mimo něj. Nezapočítávejte kulturu konzumovanou individuálně (nákup knih, hudby, uměleckých předmětů; placení streamovacích platforem, aj.)

- 0 Kč – kulturu nenavštěvuji vůbec
- 0 Kč – navštěvuji pouze bezplatnou kulturu
- 1–300 Kč
- 301–600 Kč
- 601–1000 Kč
- Více než 1000 Kč

83. Jak velký má cena vstupného vliv na Vašeho rozhodnutí, zda kulturní událost/instituci navštívíte? Uvedte na stupnici od 1 do 10, kdy **1** znamená, že má cena **nená žádný vliv** a **10** znamená, že má **rozhodující vliv**.

[o4 – finance – Vliv ceny na návštěvnost]

- **1-2-3-4-5-6-7-8-9-10**
- Nevím / netýká se mě

84. Využíváte v současnosti některou z následujících slev při návštěvách kulturních akcí v Brně? **(možnost více odpovědí)**

[o4 – finance – Využívání slev – typ slevy]

- Zaměstnaneckou
- Studentskou
- Seniorskou
- Rodinné vstupné (slevy pro rodiny s dětmi)
- Pro osoby se zdravotním znevýhodněním (ZTP)
- Jinou **(doplňte)**
- *Žádnou slevu nevyužívám*

Na následující otázku odpovídají jen respondenti, kteří využívají některou slevu:

85. Uvedte, do jaké míry souhlasíte, nebo nesouhlasíte s výrokem: „Sleva, kterou pobírám, mě motivuje účastnit se kulturního programu častěji.“

[o4 – finance – Vliv slev na návštěvnost]

- Zcela souhlasím
- Spíše souhlasím
- Spíše nesouhlasím
- Zcela nesouhlasím
- Nevím, nedokážu posoudit

Odpovídají všichni:

Celkově vzato, dělá nebo nedělá podle Vašeho názoru město Brno dost pro to, aby brněnská kultura byla dobře dostupná pro:

[o4 – dostupnost kultury – specifické skupiny]

		Rozhodně dělá dost	Spíše dělá dost	Spíše nedělá dost	Rozhodně nedělá dost	Nevím, nedokážu posoudit
86.	Osoby se zdravotním znevýhodněním (např.: pohybové omezení, problémy s orientací v prostoru – např. nevidomí, neslyšící)	1	2	3	4	0
87.	Cizinci žijící v Brně	1	2	3	4	0
88.	Národnostní menšiny	1	2	3	4	0
89.	Rodiče s dětmi	1	2	3	4	0
90.	Seniory	1	2	3	4	0
91.	Lidi, jako jsem já	1	2	3	4	0

92. Patříte do některé z následujících skupin? (možnost více odpovědí)

[o4 – dostupnost kultury – typ respondenta]

- Osoba se zdravotním znevýhodněním (např.: pohybové omezení, problémy s orientací v prostoru – např. nevidomí, neslyšící)
- Cizinec / cizinka bez dobré znalosti českého jazyka

- Rodič s malými dětmi
- Senior
- Osoba pečující o dospělou osobu se zdravotním znevýhodněním
- *Nepatřím do žádné z uvedených skupin*

Respondenti, kteří uvedli, že patří do některé ze specifických skupin, odpovídají na následující 2 otázky. Respondenti, kteří do žádné ze skupin nepatří, přeskakují následující 3 otázky.

93. Je pro Vás snadné, nebo náročné navštěvovat kulturní instituce/události v Brně?

[o4 – dostupnost kultury – míra obtížnosti]

- Je to velmi snadné
- Je to spíše snadné
- Je to spíše náročné
- Je to velmi náročné
- Nevím (pro respondenty, kteří na kulturu nechodí)

94. Setkáváte se při návštěvách kulturních událostí/institucí v Brně s překážkami ztěžujícími Vám jejich návštěvu, volný pohyb po nich nebo samotnou účast na kulturním programu? (například chybějící bezbariérovost chybějící zázemí pro rodiče s dětmi apod.)

[o4 – dostupnost kultury – četnost překážek]

- Setkávám se s nimi vždy
- Setkávám se s nimi velmi často
- Setkávám se s nimi občas
- Setkávám se s nimi zřídka
- Nesetkávám se s nimi vůbec

Respondenti, kteří uvedli, že se setkávají s překážkami, odpovídají na následující otázku, ostatní ji přeskakují

95. Uvedte prosím, při návštěvě kterých kulturních institucí/událostí v Brně jste se setkali / se setkáváte s překážkami ztěžujícími jejich návštěvu, volný pohyb po nich nebo samotnou účast na kulturním programu.

[o4 – dostupnost kultury – konkrétní místa]

- Nenapadá mě nic konkrétního
 - Napadá mě konkrétní instituce (uvedte prosím)
-

Odpovídají všichni

96. Které bariéry Vám obvykle znesnadňují, nebo přímo znemožňují návštěvu kulturních událostí/institucí, případně volný pohyb po nich? (můžete vybrat více možností)

[o4 – dostupnost kultury – typ a počet bariér]

- Nedostatek času
- Nedostatek peněz
- Nedostatek informací

- Neoslovuje mě nabídka kulturních akcí
- Špatná dopravní dostupnost
- Nemám s kým chodit
- Špatná dostupnost vstupenek (např. protože jsou vyprodané)
- Sladění termínu s dalšími účastníky akce (rodina, přátelé/známí)
- Chybějící zázemí pro rodiče s dítětem/děti (dětský koutek, přebalovací pult, aj.)
- Péče o dítě/děti
- Péče o osobu blízkou
- Kulturní program není v jazyce, kterému rozumím
- Schody bez bezbariérového přístupu
- Vysoké prahy
- Úzké prostory
- Chybějící zábradlí/úchyty plochy
- Nerovné povrchy k chůzi/pohybu
- Chybějící místa k odpočinku
- Jiné (uvedte prosím)
- *Nic z uvedeného, žádné bariéry nevnímám*

Když uvažujete o různých bariérách, například těch, které jsme před chvílí zmiňovali, ale i dalších, se kterými se setkáváte – do jaké míry si myslíte, že je **program** v následujících kulturních institucích v Brně dostupný **pro lidi jako jste vy?**

[o4 – dostupnost kultury/bariéry – dle instituce]

		1 – zcela dostupný	2 – spíše dostupný	3 – spíše nedostupný	4 – zcela nedostupný	nevím
97.	Kina	1	2	3	4	0
98.	Divadla	1	2	3	4	0
99.	Koncerty	1	2	3	4	0
100.	Muzea	1	2	3	4	0
101.	Výstavy, vernisáže	1	2	3	4	0
102.	Knihovny	1	2	3	4	0
103.	Jiné kulturní události	1	2	3	4	0

104. Co by Vás motivovalo ke zvýšení návštěvnosti kulturních událostí? (otevřená otázka, volitelná odpověď)

[o3 – Možnosti zvýšení návštěvnosti]

.....

105. Věnujete se vlastní umělecké činnosti? Například hudbě, divadlu, tanci, výtvarnému umění, literatuře. Nezáleží, zda profesionálně, či pouze na amatérské úrovni.

[o5 – Vlastní umělecká činnost]

- Ano, věnuji -> odpovídají na další otázku
- Ne, nevěnuji -> přeskakují další otázku

106. Který výrok nejlépe vystihuje, do jaké míry se umělecké činnosti věnujete?

[o5 – Vlastní umělecká činnost – míra zapojení]

- Jde o mou zálibu, kterou provozuji ve volném čase a neplyne mi z ní finanční odměna
- Jde o mou zálibu, kterou provozuji ve volném čase a plyne z ní menší finanční odměna – nejde ale o můj hlavní zdroj příjmu
- Této činnosti věnuji podstatnou část svého času, ale nejedná se o můj hlavní zdroj příjmu
- Této činnosti věnuji podstatnou část svého času a jde o můj hlavní zdroj příjmu

Odovídají všichni:

107. Podílel/a jste se někdy v posledních 5 letech na pořádání kulturního programu ve městě Brně?

[o5 – Aktivní zapojení do pořádání kulturních akcí]

- Ano, pětkrát a vícekrát
- Ano, dvakrát až čtyřikrát
- Ano, jednou
- Ne

Znáte následující kulturní instituce? Pokud ano, jak často je **v průměru** navštěvujete?

[o6 – Povědomí o instituci / návštěvnost]

		Znám a navštěvuj i alespoň 1x měsíčně	Znám a navštěvuj i alespoň 1x za půl roku	Znám a navštěvuj i alespoň 1x ročně	Znám a někdy v minulosti jsem navštívil	Znám, ale nenavštívil/a jsem	Neznám
108.	Národní divadlo Brno	1	2	3	4	5	0
109.	Městské divadlo Brno	1	2	3	4	5	0
110.	Husa na provázku	1	2	3	4	5	0
111.	HaDivadlo	1	2	3	4	5	0
112.	Terén	1	2	3	4	5	0
113.	Muzeum města Brna	1	2	3	4	5	0
114.	Dům umění města Brna	1	2	3	4	5	0
115.	Knihovna Jiřího Mahena	1	2	3	4	5	0
116.	Filharmonie Brno	1	2	3	4	5	0
117.	Divadlo Radost	1	2	3	4	5	0

Do jaké míry poskytují jmenované kulturní instituce zážitky pro lidi jako jste Vy?

[o6 – vnímání instituce / identifikace s institucí]

		1 – rozhodně poskytuje kulturní zážitky pro lidi jako jsem já	2 – spíše poskytuje kulturní zážitky pro lidi jako jsem já	3 – spíše neposkytuje kulturní zážitky pro lidi jako jsem já	4 – rozhodně neposkytuje kulturní zážitky pro lidi jako jsem já	Nevím
118.	Národní divadlo Brno	1	2	3	4	0
119.	Městské divadlo Brno	1	2	3	4	0
120.	Husa na provázku	1	2	3	4	0
121.	HaDivadlo	1	2	3	4	0
122.	Terén	1	2	3	4	0
123.	Muzeum města Brna	1	2	3	4	0
124.	Dům umění města Brna	1	2	3	4	0
125.	Knihovna Jiřího Mahena	1	2	3	4	0
126.	Filharmonie Brno	1	2	3	4	0
127.	Divadlo Radost	1	2	3	4	0

128. Kolik má Vaše domácnost členů (včetně Vás)? [ABCDE]

Specifikace: Pod pojmem „domácnost“ rozumíme osoby žijící v jednom bytě nebo domě, které společně hospodaří s finančními prostředky, společně vaří a jedí!

(Spolubydlící se tedy nepočítají jako členové "domácnosti")

Vypište číslem

.....

129. Kolik má Vaše domácnost členů ve věku 0-18 let včetně? [ABCDE]

Vypište číslem

.....

130. Kolik má Vaše domácnost celkem ekonomicky aktivních členů? [ABCDE]

(ekonomicky aktivní = zaměstnanci, OSVČ, podnikatelé)

Vypište číslem

.....

Co z následujícího vlastníte Vy nebo někdo z Vaší domácnosti? [ABCDE]

		Ano, vlastním(e)	Ne, nevlastním(e)
131.	Automobil mladší 10 let (včetně firemního pro osobní účely)	1	0
132.	Chata, chalupa	1	0
133.	Internetové připojení v domácnosti	1	0
134.	Elektrická vrtačka	1	0

135.	Mikrovlnná trouba	1	0
------	-------------------	---	---

136. Jaký je v současnosti **čistý příjem Vaší domácnosti**, tj. součet všech čistých měsíčních příjmů všech osob, se kterými společně hospodaříte – včetně důchodů, příspěvků na děti, vedlejších a mimořádných příjmů (např. i z pronájmu části bytu či domu atd.).

[příjem domácnosti]

- Nižší než 20 000 Kč
- 20 001 - 30 000 Kč
- 30 001 - 40 000 Kč
- 40 001 - 50 000 Kč
- 50 001 - 60 000 Kč
- 60 001 - 70 000 Kč
- 70 001 - 80 000 Kč
- 80 001 - 90 000 Kč
- 90 001 - 100 000 Kč
- 100 001 - 125 000 Kč
- 125 001 Kč a více
- Nevím
- Nechci uvést

137. Napadá-li Vás cokoli dalšího k oblasti kultury ve městě Brně, můžete to uvést zde:
(otevřená otázka, volitelná odpověď)

.....